

**ANALIZA STANJA TURIZMA
IN
INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI
NA
OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH
V POSAVJU**

Krško, maj 2024

KAZALO VSEBINE

UVOD	3
1. ANALIZA STANJA V TURIZMU NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU	6
1.1. ANALIZA ORGANIZIRANOSTI SLOVENSKEGA, REGIJSKEGA TURIZMA IN TURIZMA NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH	6
1.2. ANALIZA RAZVOJA TURIZMA NA NACIONALNI, REGIJSKI RAVNI IN RAVNI OBMEJNIH OBMOČIJ V REGIJI POSAVJE ..	9
1.2.1. ANALIZA RAZVOJA TURIZMA NA NACIONALNI RAVNI	9
1.2.2. ANALIZA RAZVOJA TURIZMA NA REGIONALNI RAVNI IN NA RAVNI OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČIJ V REGIJI POSAVJE	12
1.3. ANALIZA VSEBINE TURISTIČNE PONUDBE V REGIJI POSAVJE	19
1.4. TURISTIČNA PONUDBA IN RAZVOJNE USMERITVE NA OBMOČJU OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBČIN V POSAVJU ..	31
1.4.1. OBČINA BISTRICA OB SOTLI	31
1.4.2. OBČINA BREŽICE	33
1.4.3. OBČINA KOSTANJEVICA NA KRKI	35
1.5. KLJUČNE UGOTOVITVE ANALIZE TURIZMA NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU	39
1.6. SWOT ANALIZA TURIZMA NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU	41
1.7. PRIPOROČILA ZA PRIHODNI RAZVOJ TURIZMA NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU	42
2. ANALIZA INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU	43
2.1. STANJE INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI	43
2.2. STANJE INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI V REGIJI POSAVJE	46
2.3. ANALIZA INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU	51
2.3.1. OBČINA BISTRICA OB SOTLI	53
2.3.1.1. POSLOVNE CONE/OBMOČJA:	53
1. INDUSTRIJSKA CONA HRASTJE	53
2. KUMROVŠKA PROGA (DO PROMETNE INFRASTRUKTURE)	54
2.3.1.2. RAZLOGI ZA VLAGANJE NA OBMOČJA:	54
2.3.2. OBČINA BREŽICE	55
2.3.2.1. POSLOVNE CONE/OBMOČJA:	55
1. GOSPODARSKA CONA SLOVENSKA VAS	55
2. INDUSTRIJSKA CONA BREZINA	56
3. OBRTNA CONA DOBOVA	58
4. POSLOVNI PROSTORI OBREŽJE 79, JESENICE NA DOLENJSKEM	60
5. BETI DOBOVA	60
6. BLAGOVNICA BREŽICE	62
7. HOTEL AGRAD BIZELJSKO	63
8. JUTRANJKA BREŽICE	64
9. KMETIJSKA FARMA CERKLJE	65
10. KMETIJSKA FARMA TRNJE	66
11. KOREJA	67
12. POSESTVO VITA	68
2.3.2.2. RAZLOGI ZA VLAGANJE NA OBMOČJA:	69
2.3.3. OBČINA KOSTANJEVICA NA KRKI	69
2.3.3.1. POSLOVNE CONE/OBMOČJA:	69
1. POSLOVNA CONA KOSTANJEVICA NA KRKI	69
2. TERMALNA VAS KOSTANJEVICA NA KRKI	70
3. TURISTIČNO NASELJE SLINOVCE-KARLČE	71
2.3.3.2. RAZLOGI ZA VLAGANJE NA OBMOČJA	73
2.4. KLJUČNE UGOTOVITVE ANALIZE INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU	74
2.5. SWOT ANALIZA INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU	76
2.6. PRIPOROČILA ZA SPODBUJANJE INVESTICIJ NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU	77
3. KAZALO GRAFIKONOV	79
4. KAZALO SLIK	79
5. KAZALO TABEL	81

UVOD

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in Uredba o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike določa, da so obmejna problemska območja (v nadaljevanju OPO) prednostna območja vseh razvojnih politik. Prav tako določata vsebino in način priprave štiriletnega programa razvojnih spodbud, ki ga sprejme vlada.

Vlada Republike Slovenije je v mesecu februarju 2022 sprejela Program razvojnih spodbud za obmejna problemska območja v obdobju 2022-2025. V okviru finančnih načrtov tedanjega Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Javnega sklada Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja (SRRS) in Javnega sklada Republike Slovenije za podjetništvo (SPS) za OPO so v okviru navedenega programa pripravljene posebni ukrepi na področjih priprave razvojnih projektov in krepitve razvojnega menedžmenta ter ustvarjanja novih delovnih mest s spodbujanjem investicij podjetij.

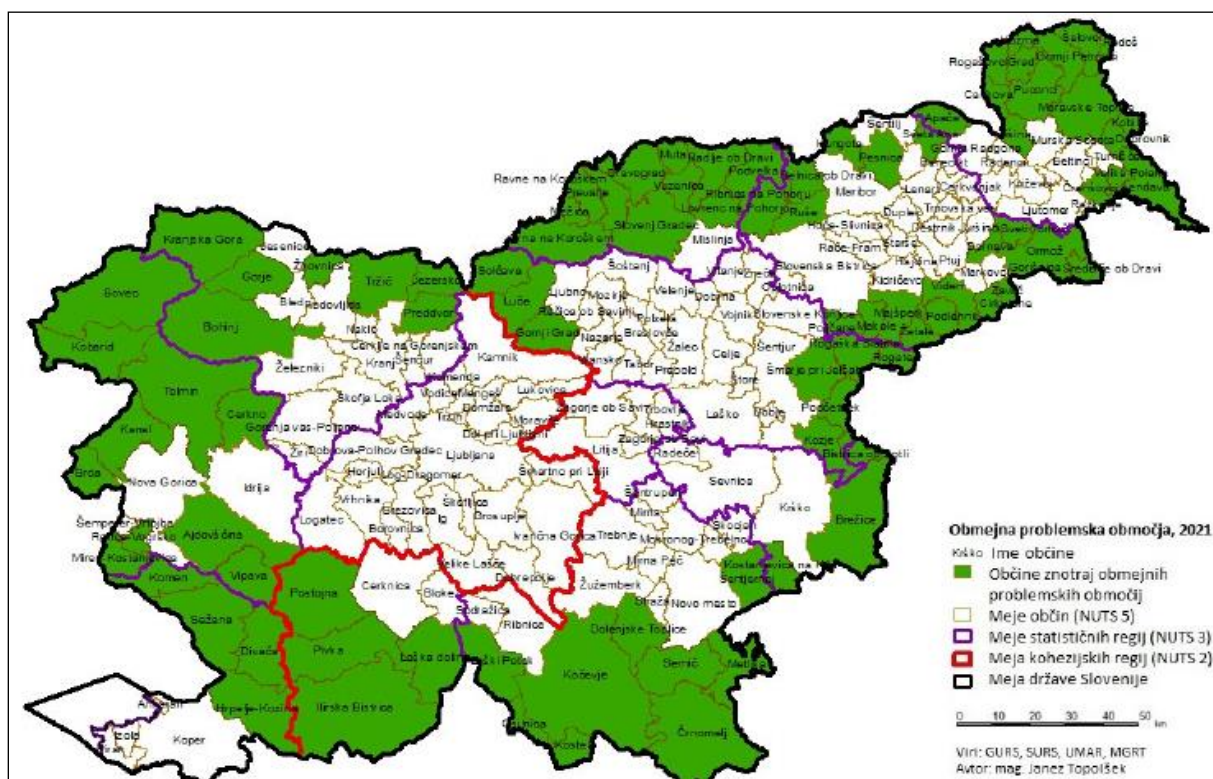
Skladno s prvim odstavkom 24. člena Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2; Uradni list RS, št. 20/11, 57/12, 46/16 in 18/23 – ZDU-10) in 4. členom Uredbe o določitvi obmejnih problemskih območij (Uradni list RS, št. 22/11, 97/12, 24/15, 35/17, 101/20 in 112/22), obsegajo OPO obmejne občine in občine, ki neposredno mejijo na obmejne občine.

Obmejne občine po tem zakonu so občine, v katerih več kakor 50 odstotkov prebivalcev živi v 10-kilometrskem obmejnem pasu in ki imajo primanjkljaj delovnih mest ter podpovprečno gostoto poselitve. Pri občinah, ki neposredno mejijo na obmejne občine, se kot merilo za vključitev v OPO upošteva več kot 45 minutna povprečna dostopnost do najbližjega priključka avtoceste ali hitre ceste ali visok delež površine vključene v območje Nature 2000.

Med OPO se uvrščajo tudi občine, ki imajo koeficient razvitosti občin po zakonu, ki ureja financiranje občin, manjši od 0,90, če mejijo na obmejne občine ali občine, ki neposredno mejijo na obmejne občine.

Uredba o določitvi OPO natančneje določa merila za določitev obmejnih problemskih območij in občine, ki izpolnjujejo ta merila. Ob upoštevanju razpoložljivih podatkov o vrednostih meril se med OPO ob pripravi tega programa uvršča sledečih 90 občin (slika 1): Ajdovščina, Apače, Bistrica ob Sotli, Bohinj, Bovec, Brda, Brežice, Cankova, Cerklje, Cirkulane, Črenšovci, Črna na Koroškem, Črnomelj, Divača, Dobrovnik, Dolenjske Toplice, Dornava, Dravograd, Gorje, Gornji Grad, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Hrpelje - Kozina, Ilirska Bistrica, Jezersko, Kanal, Kobarid, Kobilje, Kočevje, Komen, Kostanjevica na Krki, Kostel, Kozje, Kranjska Gora, Kungota, Kuzma, Lendava, Loška dolina, Loški Potok, Lovrenc na Pohorju, Luče, Majšperk, Makole, Metlika, Mežica, Miren - Kostanjevica, Moravske Toplice, Muta, Ormož, Osilnica, Pesnica, Pivka, Podčetrtek, Podlehnik, Podvelka, Poljčane, Postojna, Preddvor, Prevalje, Puconci, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Renče - Vogrsko, Ribnica na Pohorju, Rogaška Slatina, Rogašovci, Rogatec, Ruše, Selnica ob Dravi, Semič, Sežana, Slovenj Gradec, Solčava, Središče ob Dravi, Sveta Ana, Sveti Tomaž, Šalovci, Šentjernej, Šmarje pri Jelšah, Tišina, Tolmin, Tržič, Velika Polana, Videm, Vipava, Vuzenica, Zavrč, Žetale in Žirovnica.

Slika 1: Občine v obmejni problematskih območjih

(Vir: Program razvojnih spodbud za obmejna problematska območja, , Vlada RS, februar 2022)

Znotraj OPO obstajajo velike razlike v razvitosti, ogroženosti in razvojnih možnostih posameznih OPO. Razlike so opredeljene s tipologijo razvitosti občin v OPO. Razvojni izzivi občin v OPO so določeni s pomočjo tipologije razvitosti, tako da so za vsako občino v vseh štirih tipih preverjene vrednosti posameznih izbranih kazalnikov v vseh treh skupinah kazalnikov (kazalniki ogroženosti, kazalniki razvitosti in kazalniki razvojnih možnosti). Uporabljen je enak nabor kazalnikov kot je določen z Uredbo o metodologiji za določitev razvitosti občin (2019).

Tipologija je zasnovana v štirih homogenih skupinah po prevladujočem razvrščanju občin v posamezni skupini kazalnikov in opredeljuje sledeče tipe občin v OPO:

- **TIP 1: zelo šibek gospodarski razvoj in zelo majhne razvojne možnosti.** V TIP 1 so uvrščene sledeče občine (skupaj 11): Hodoš, Gornji Petrovci, Šalovci, Osilnica, Rogašovci, Kuzma, Grad, Cankova, Kobilje, Loški Potok in Kostel;
- **TIP 2: šibek gospodarski razvoj in majhne razvojne možnosti.** V TIP 2 so uvrščene sledeče občine (skupaj 34): Ribnica na Pohorju, Črenšovci, Tišina, Cirkulane, Kozje, Lovrenc na Pohorju, Podlehnik, Velika Polana, Bistrica ob Sotli, Makole, Sveti Tomaž, Majšperk, Videm, Zavrč, Apače, Puconci, Podvelka, Kungota, Moravske Toplice, Komen, Solčava, Kobarid, Luče, Poljčane, Črnomelj, Gornji Grad, Sveta Ana, Žetale, Gorje, Lendava, Dobrovnik, Kočevje, Semič, Bohinj.
- **TIP 3: Zmeren gospodarski razvoj in zmerne razvojne možnosti.** V TIP 3 so uvrščene sledeče občine (skupaj 25): Pesnica, Selnica ob Dravi, Ormož, Dornava, Miren - Kostanjevica, Brežice, Kanal, Središče ob Dravi, Metlika, Jezersko, Pivka, Renče - Vogrsko, Loška dolina, Kostanjevica na Krki, Cerklje, Dolenjske Toplice, Trzin, Ruše, Bovec, Ilirska Bistrica, Kranjska Gora, Sežana, Hrpelje - Kozina, Črna na Koroškem in Tolmin;

- **TIP 4: Boljši gospodarski razvoj in boljše razvojne možnosti.** V TIP 4 so uvrščene sledeče občine (skupaj 20): Rogatec, Divača, Šentjernej, Preddvor, Žirovnica, Ajdovščina, Vipava, Brda, Dravograd, Šmarje pri Jelšah, Podčetrtek, Vuzenica, Rogaška Slatina, Muta, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Mežica, Postojna in Slovenj Gradec.

(Vir: Program razvojnih spodbud za obmejna problemska območja, Vlada RS, februar 2022)

Na OPO v Posavju, v občinah Bistrica ob Sotli, Brežice in Kostanjevica na Krki, po zgoraj navedeni tipologiji, občini Brežice in Kostanjevica na Krki sodita v TIP 3: Zmeren gospodarski razvoj in zmerne razvojne možnosti, občina Bistrica ob Sotli pa v TIP 2: šibek gospodarski razvoj in majhne razvojne možnosti.

V vseh treh občinah obmejnih problemskih območjih v Posavju se soočajo s specifičnimi izzivi, ki izhajajo iz geografske lege in zgodovinskih dejavnikov.

Med drugimi so tudi pomanjkanje delovnih mest in odseljevanje prebivalstva, omejene gospodarske priložnosti, slabo razvita infrastruktura, na področju kmetijstva pa še zastarela oprema in pomanjkanje podpore za razvoj novih praks.

Vse navedeno pa posledično ogroža razvoj problemskih območij v regiji in tudi trajnostno perspektivo ne samo regije Posavje temveč vse regije obmejnimi območji v Sloveniji.

Ključni ukrepi Programa razvojnih spodbud za obmejna problemska območja 2022–2025, kako na drugih problemskih območjih v Sloveniji tako tudi v Posavski regiji vključujejo spodbujanje lokalnega podjetništva z zagotavljanjem finančnih sredstev za razvoj novih podjetij in s tem povečanje zaposljivosti prebivalstva, še posebej mladih, spodbujanje turizma kot enega od potencialnih virov prihodkov, izboljšanje infrastrukture s poudarkom na cestah in prometni poveztivosti, krepitev lokalnega kmetijstva z uvajanjem modernih praks in tehnologij ter izkoriščanje investicijskih priložnosti na problemskih območjih.

Od velikega pomena za trajnostni razvoj OPO v Posavju je tudi aktivna promocija turizma in investicijskih priložnosti. Turizem predstavlja pomembno gospodarsko priložnost, saj obogati lokalno ponudbo, ustvarja nova delovna mesta in spodbuja ohranjanje kulturne identitete. S primerno promocijo bogate kulturne dediščine, naravnih lepot ter tradicionalnih obrti se lahko privabi turiste, kar bo posledično okrepilo lokalno gospodarstvo.

Hkrati je ključno poudariti investicijske priložnosti, ki so na voljo na teh območjih. S privabljanjem investorjev se lahko spodbudi razvoj podjetniškega sektorja, ustvarijo nova delovna mesta in poveča konkurenčnost regije. Vlaganja v infrastrukturo, inovacije ter podporo lokalnim podjetjem so nekateri izmed ključnih elementov, ki bodo privabili investitorje in spodbudili rast gospodarstva na obmejnih problemskih območjih.

1. ANALIZA STANJA V TURIZMU NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU

1.1. ANALIZA ORGANIZIRANOSTI SLOVENSKEGA, REGIJSKEGA TURIZMA IN TURIZMA NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH

V Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021 je bil vzpostavljen koncept 4 makro destinacij (Alpska Slovenija, Mediteranska Slovenija, Termalna Panonska Slovenija in Osrednja Slovenija & Ljubljana) in 35 vodilnih destinacij, ki so skupaj predstavljale 97,8 odstotkov vseh prenočitev v Sloveniji, hkrati pa je v model vključila tudi manjše destinacije. (Vir: Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021, MGRT, oktober 2017)

Slika 2: 4 Makro destinacije, 10 produktov

(Vir: STO, maj 2018)

Regija Posavje pokriva območje vodilne destinacije Čatež in Posavje v okviru makrodestinacije Termalna Panonska Slovenija. Destinacija se obravnava kot regija Posavje, pri čemer je zaradi prepoznavnosti izpostavljena znamka Čatež (regijo tvorijo občine Krško, Brežice, Sevnica, Radeče, Kostanjevica na Krki ter Bistrica ob Sotli). Vir (RRP Posavje 2021-2027; Model makro destinacij, STO, maj 2018).

Slika 3: Občine v regiji Posavje

(Vir: RRP 2014-2020)

RRA Posavje, skladno s pridobljenim soglasjem, ki ga je podalo vseh šest občin Posavja izvaja funkcijo nosilca razvoja in promocije turizma v vodilni destinaciji Čatež in Posavje. Projekt nudi podporo razvoju novih integralnih turističnih produktov ter novega butičnega turističnega doživetja po merilih 5-zvezdičnih doživetij vodilne destinacije Čatež in Posavje, vključno z digitalno prenovo in nadgradnjo spletne strani www.posavje.com ter vzpostavitev novih digitalnih komunikacijskih orodij. (Vir: RRP 2021-2027) Skladno s tem in novo strategijo trajnostnega razvoja turizma Slovenije se je regijska destinacija preoblikovala v skupno destinacijsko povezovanje v okviru vodilne destinacije Čatež in Posavje.

Obmejna problemska območja, torej občine Bistrica ob Sotli, Brežice in Kostanjevica na Krki, skladno s sprejeto Strategija slovenskega turizma 2022–2028 sodijo v vodilno destinacijo Čatež in Posavje.

Ena izmed posebnosti območja je, da je turistična ponudba Občine Bistrica ob Sotli vključena v 2 vodilni destinaciji v okviru makro destinacije Termalna Panonska Slovenija in sicer Vodilno destinacijo Čatež in Posavje ter vodilno destinacijo Podčetrtek.

(Vir: www.visitpodcetrtek.com.)

V novi strategiji razvoja turizma za obdobje 2022-2028 je ugotovljeno, da je potrebno razširiti kompetence DMO in jih okrepiti v smeri upravljanja in usmerjanja razvoja, izboljšati njihova partnerstva z gospodarstvom in okrepiti medresorsko sodelovanje na vseh ravneh ter okrepitvijo regijskih povezav. Zakon o spodbujanju razvoja turizma (ZSRT-1), ki ureja organiziranost turizma in pristojnosti organizacij na področju turizma v Republiki Sloveniji, ne določa formalne organiziranosti DMO. Določa, da je Strategija razvoja turizma Republike Slovenije, ki jo sprejme Vlada RS na predlog pristojnega ministra, temeljni dokument načrtovanja razvoja turizma na državni ravni, pristojno ministrstvo turizmu zagotavlja razvojne spodbude iz proračuna in iz koncesijskih dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo, podrobnejši pogoji, merila in vrste razvojnih spodbud za turizem pa bodo določeni v posebnem aktu, ki še ni sprejet. Slovenska turistična organizacija (STO) izvaja načrtovanje in trženje celovite turistične ponudbe Slovenije. Načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni lokalnega turističnega območja je v pristojnosti občin. Zakon ne določa organizacijske oblike, določa pa vsebine, ki so v javnem interesu (informacijska dejavnost, razvoj turističnih proizvodov in infrastrukture, trženje ter promocija

ipd.). Občine za izvajanje navedenih nalog na turistično močnejših območjih ustanavljajo destinacijske organizacije, ki jih financirajo iz proračuna, turistične takse in dela koncesijskih dajatev od iger na srečo.

V Strategiji slovenskega turizma 2022–2028 se predvideva nadgradnja obstoječega modela vodilnih destinacij, uvajanje registra destinacijskih organizacij ter krepitev razvojne funkcije pristojnega ministrstva in reorganizacija STO, ki bo, razen drugih nalog, tudi okrepila svojo vlogo pri krepitev delovanja vodilnih in regijskih destinacij pri upravljanju turističnih tokov. Prav tako se predvideva zagotavljanje dodatnih sredstev v višini 5 mio letno za razvoj destinacij skozi redne razpise s strani ministrstva, pristojnega za turizem.

Nadgradnja modela vodilnih destinacij sledi organiziranosti sistema od spodaj navzgor: ohranja vodilne destinacije, toda jasneje definira pogoje, ki jih morajo izpolnjevati. Dodatno se uvajajo perspektivne destinacijske organizacije in preoblikujejo regijske, pri čemer so za vsako izmed destinacij natančno določeni pogoji, ki jih mora izpolnjevati.

Slika 4: Model destinacijskega upravljanja na krovni ravni 2022-2028

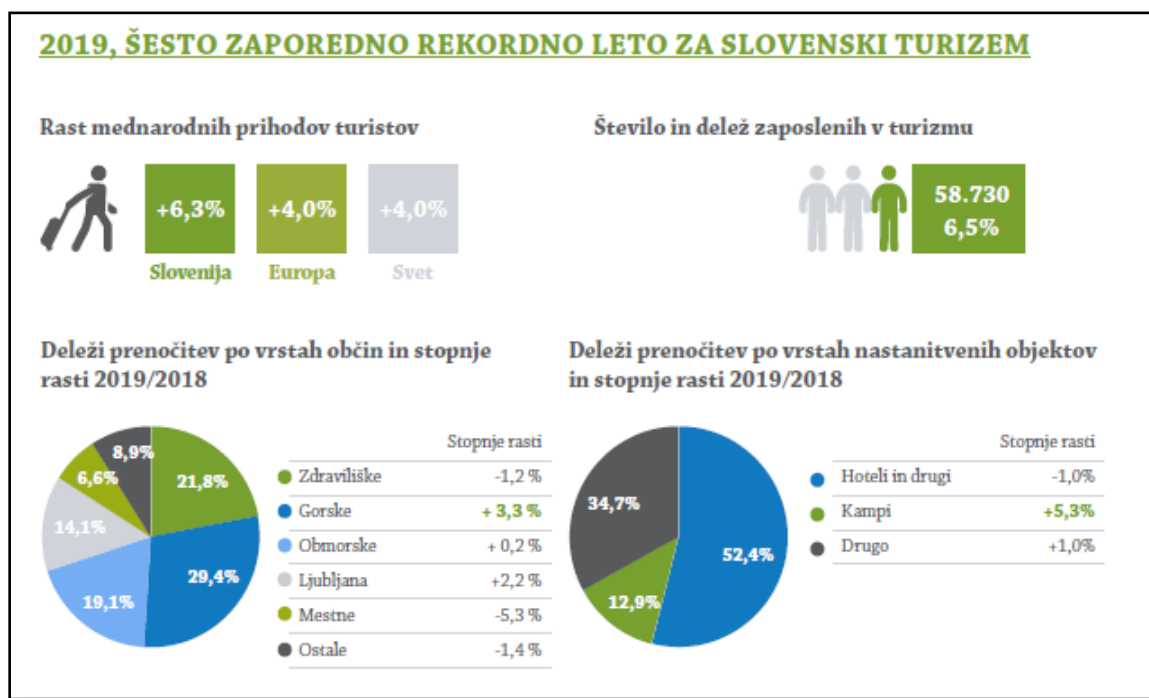
(Vir: Strategija slovenskega turizma 2022–2028, kratka predstavitev MGRT, 10. maj 2022)

1.2. ANALIZA RAZVOJA TURIZMA NA NACIONALNI, REGIJSKI RAVNI IN RAVNI OBMEJNIH OBMOČIJ V REGIJI POSAVJE

1. 2. 1. ANALIZA RAZVOJA TURIZMA NA NACIONALNI RAVNI

V Strategiji slovenskega turizma 2022–2028, ki jo je Vlada RS sprejela maja 2022 in predstavlja temeljni okvir za razvoj slovenskega turizma v prihodnjih sedmih letih, je obdobje od leta 2017 do pričetka epidemije covid-19 v letu 2021, opredeljeno kot obdobje intenzivne rasti turizma v Sloveniji. Turizem je postal pomembna gospodarska panoga, leta 2019 je z vsemi povezanimi dejavnostmi prispeval 9,9 % k BDP Slovenije, 3,9 % k dodani vrednosti in zaposloval 6,5 % celotne delovne sile v Sloveniji. Slovenija se je v tem obdobju na mednarodnem trgu uspešno pozicionirala kot »zelena, zdrava in aktivna destinacija« (Vir: Strategija slovenskega turizma 2022–2028, MGRT, maj 2022)

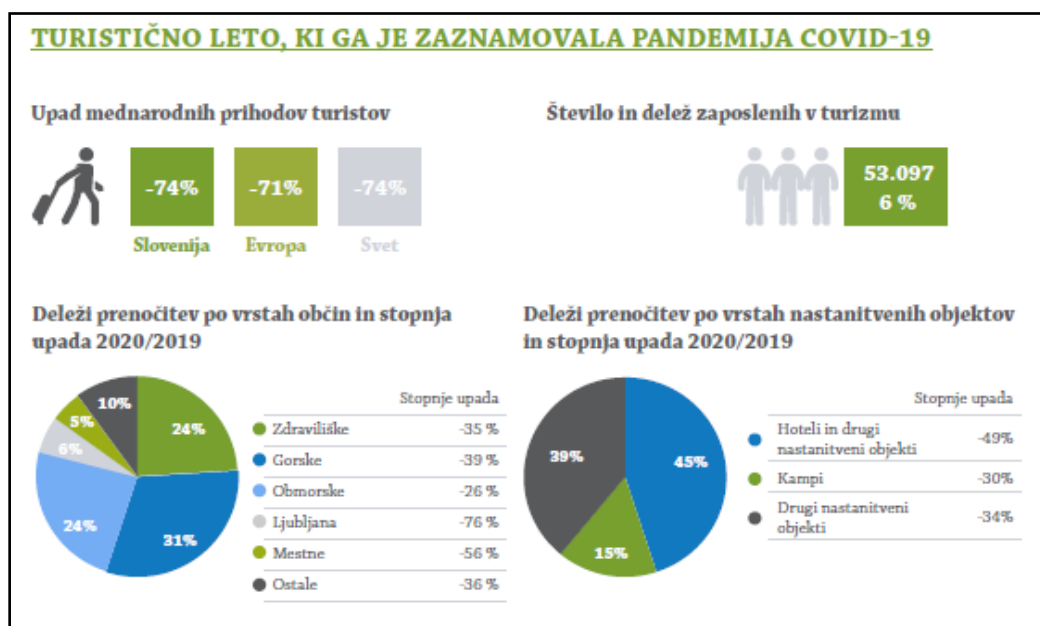
Slika 5: 2019, šesto zaporedno rekordno leto za slovenski turizem

Vir: Turizem v številkah 2019, STO, maj 2020

V začetku leta 2020 je covid-19 globalno zaustavil turistično dejavnost in jo postavil v izredne okoliščine, zaradi katerih se je ekonomski položaj turističnega gospodarstva v Sloveniji poslabšal. Vlada RS se je na blaženje posledic epidemije ustrezno odzvala z različnimi oblikami državnih pomoči za ohranjanje delovnih mest, financiranje likvidnosti in fiksnih stroškov ter turističnimi boni. Slednji so skupaj s sprostivjo meja in pogojev potovanj v EU v poletnih sezonah 2020 in 2021 spodbudili turistično potrošnjo in omogočili preživetje panoge. Kljub vsemu so podatki SURS-a o turističnih gibanjih pokazali dejanske ekonomske posledice epidemije: Obseg prenočitev se je znižal za 42,7 %, iz 15.775.331 leta 2019 na 9.204.374 leta 2020. Domači gostje so v letu 2020 prispevali skoraj 2/3 turistične realizacije (uporaba turističnih bonov) in pomembno omilili izpad tujih prenočitev, ki so se zmanjšale za 71 % glede na leto 2019. (Vir: Strategija slovenskega turizma 2022–2028, MGRT, maj 2022).

Slika 6: Turistično leto, ki ga je zaznamovala pandemija COVID-19

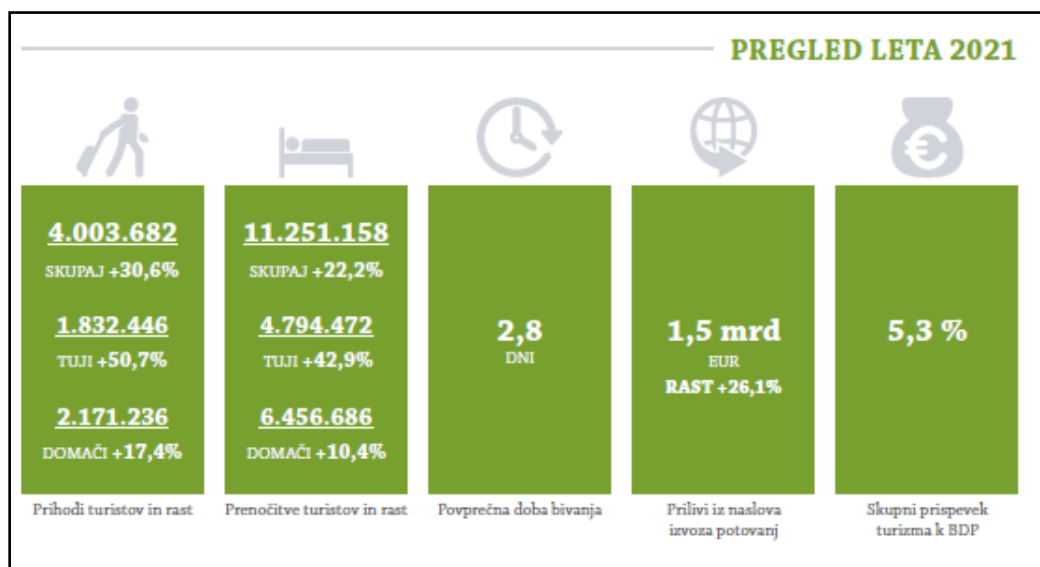

Vir: Turizem v številkah 2020, STO, april 2021

Po počasnem prenehanju epidemije so podatki za leto 2021 že kazali na primerljivo sezono, v kateri se je opazil 30-% porast tujih gostov in 20-% nižji obisk domačih gostov glede na leto 2020. Pri tem je bilo izpostavljeno, da je bil vpliv epidemije na posamezne sektorje turizma in vrste destinacije zelo asimetričen.

Medtem ko so alpske, mediteranske in termalne destinacije občutile okoli 20-odstotni upad nočitev, je upad v Ljubljani in mestnih destinacijah ter destinacijah, ki so bile pred tem bolj odvisne od prekomorskih trgov in kongresnega turizma bil večji od 30 %. (Vir: Strategija slovenskega turizma 2022–2028, MGRT, maj 2022)

Slika 7: Pregled leta 2021

Vir: Turizem v številkah 2021, STO, maj 2022

V letu 2022 pa je opaziti nadaljevanje trenda rasti prihodov in prenočitev turistov v Slovenijo. Po razpoložljivih statističnih podatkih smo v letu 2022 v primerjavi z letom 2019 dosegli 95,24% prihodov leta 2019 in kar 99,49 % prenočitev leta 2019, kar pomeni, da se počasi približujemo 6 rekordnemu letu rasti slovenskega turizma pred pandemijo 2019 (leto 2022: 5.933.266 prihodov in 15.694.705 prenočitev, leto 2019: 6.229.573 prihodov in 15.775.331 prenočitev turistov), kar je zelo spodbujajoč podatek za stanje turizma na nacionalni ravni.

Grafikon 1: Prihodi turistov v Sloveniji 2018-2022

Vir podatkov: SURS, lastni izračun

Grafikon 2: Prenočitve turistov v Sloveniji 2018-2022

Vir podatkov: SURS, lastni izračun

1.2.2. ANALIZA RAZVOJA TURIZMA NA REGIONALNI RAVNI IN NA RAVNI OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČIJ V REGIJI POSAVJE

Na regionalni ravni, v regiji Posavje oz. vodilni destinaciji Čatež in Posavje, je za časovno obdobje 2018-2022, do pričetka epidemije covid-19, tako kot na nacionalni ravni, na področju turizma značilen trend rasti.

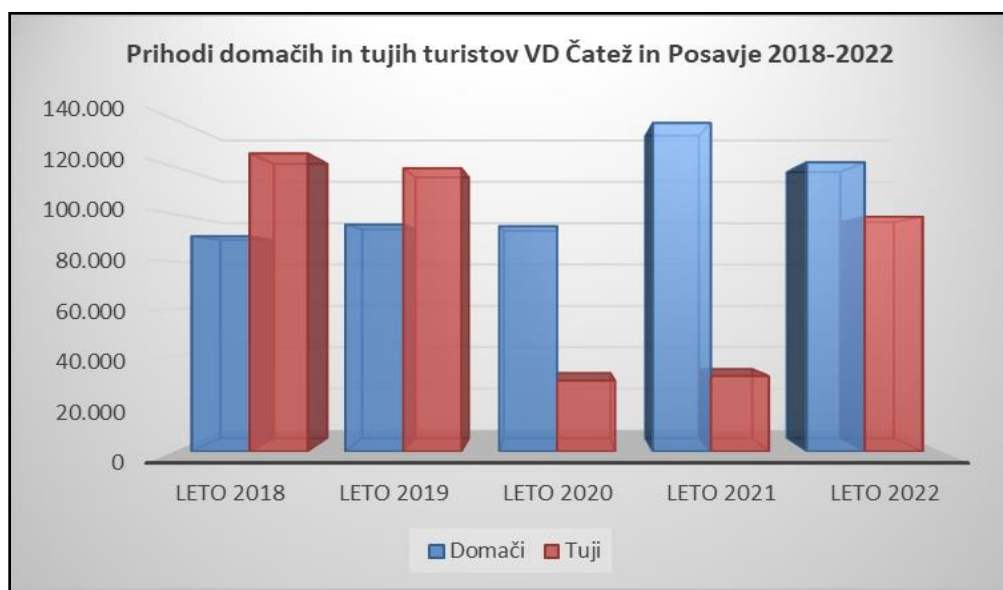
Po razpoložljivih podatkih za obdobje 2018-2022, je v Posavju do leta 2020 opaziti porast števila prihodov in nočitev turistov. S pričetkom epidemije COVID-19 v letu 2020 je področje turizma, kakor tudi področje gospodarstva na ravni države in globalni ravni zaradi epidemioloških ukrepov doživel drastičen padec. Sicer je v letu 2020 prihod domačih turistov doživel manjši padec kot tujih, število prenočitev domačih turistov pa se je v primerjavi z letom 2019 kljub epidemiološkim ukrepom povečalo, za razliko od padca na nacionalni ravni.

Tabela 1: Prihodi in prenočitve domačih in tujih turistov skupaj po občinah, VD Čatež in Posavje 2018-2022

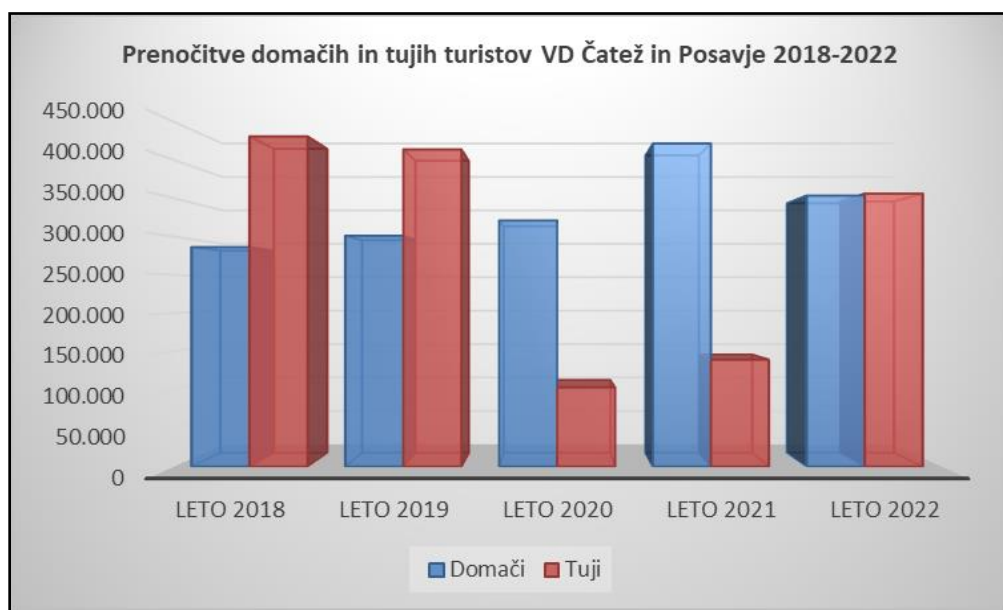
	Prihodi turistov					Prenočitve turistov				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Bistrica ob Sotli	145	407	406	0	1.088	219	864	918	0	2.526
Brežice	202.780	202.470	115.953	157.282	202.696	680.003	686.869	403.066	528.969	666.698
Kostanjevica na Krki	1.928	1.277	1.523	1.894	1.897	3.551	2.163	3.135	3.987	3.511
Krško	8.216	7.274	4.770	7.926	9.965	24.392	16.442	11.393	19.251	24.767
Radeče	318	393	92	0	771	1.611	1.122	336	0	2.205
Sevnica	2.705	2.924	2.031	2.919	4.099	6.503	6.680	5.469	7.980	9.093
Skupaj VD Čatež-Posavje	216.092	214.745	124.775	170.021	220.516	716.279	714.140	424.317	560.187	708.800
Skupaj SLO	5.933.266	6.229.573	3.065.085	4.003.682	5.868.138	15.694.705	15.775.331	9.204.374	11.251.158	15.581.856

Vir: SURS (Podatki ne vključujejo občino Bistrico ob Sotli in občino Radeče za leto 2021), lastni izračun

Grafikon 3: Prihodi domačih in tujih turistov v VD Čatež in Posavje 2018-2022

Vir podatkov: SURS, lastni izračun

Grafikon 4: Prenočitve domačih in tujih turistov v VD Čatež in Posavje 2018-2022

Vir podatkov: SURS, lastni izračun

Porast prenočitev domačih gostov v epidemiološkem letu 2020 je posledica uporabe turističnih bonov v občini Brežice, v kateri se tudi nahaja največji turistični ponudnik v destinaciji Terme Čatež in drugi ponudniki turističnih prenočitev. Občina Brežice je bila leta 2020 na 7. mestu izmed 10 občin z največjim številom prenočitev, leta 2022 pa na visokem 6. mestu (Vir: Turizem v številkah 2020, STO, april 2021, Turizem v številkah 2022, STO). Na dan 23. 8. 2020, torej v zgolj prvih dveh mesecih unovčevanja bonov (od 19.6. do 23.8.2020) je bilo unovčenih 511.554 turističnih bonov v skupni vrednosti 69.792.643 €. Posavska regija se po teh podatkih uvršča na 6. mesto med 12. regijami (Vir: <https://posavje.com/koriscenje-bonov-v-posavju/>)

V primerjavi s prenočitvami na ravni države v letu 2020 predstavlja pomemben podatek, da je vodilna destinacija Čatež in Posavje dosegla približno 4,6 % vseh nočitev v Sloveniji (za tuje in domače goste).

Rast prenočitev in prihodov turistov se je povečal tudi v letu 2021, v katerem je delež prenočitev v destinaciji znašal skoraj 5% (4,98%), da bi leta 2022 padel na nekoliko nižjo raven (4,55%). Takšen trend je lahko posledica uveljavljanja t. i. turističnih bonov, ki so jih domači turisti izkoriščali za čas veljavnosti bonov od leta 2020 do prve polovice leta 2022.

Veljavnosti bonov za izboljšanje gospodarskega položaja na področju potrošnje v gostinstvu, turizmu, športu in kulturi iz 43. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč gospodarstvu in turizmu pri omilitvi posledic epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 112/21) je s Sklepom Vlade Republike Slovenije o podaljšanju veljavnosti bonov za izboljšanje gospodarskega položaja na področju potrošnje v gostinstvu, turizmu, športu in kulturi (Uradni list RS, št. 190/21) bila podaljšana do 30. junija 2022.

V Posavju, oz. Vodilni destinaciji Čatež in Posavje je zaradi prepoznavnosti izpostavljena znamka Čatež, ker turistična ponudba Posavja temelji na sinergiji ponudbe Term Čatež, ki imajo visoko učinkovito prodajo in razdelane produkte, ki predstavljajo močno atrakcijo in ponudbe turističnih posameznikov na drugi strani. Skladno s tem, v Posavju zaradi Term Čatež,

ki se nahaja v občini Brežice, le-ta že dlje časa izstopa kot občina z največjim številom prihodov in prenočitev turistov v destinaciji. Tako je v časovnem obdobju 2018-2022 največ prihodov in prenočitev v destinaciji opaziti na območju občine Brežice. Tako se v občini Brežice število prihodov turistov od leta 2018 do leta 2022 giblje okoli številke 200.000, razen v epidemiološko obarvanih letih 2020 in 2021, v katerih je v občini, tako kot na ravni destinacije, makrodestinacije in globalno v svetu zmanjšano število prihodov, ki se je v letu 2022 ponovno približalo na raven pred kriznih let.

Delež prihodov turistov v tej občini se giblje okoli približno 94% vseh prihodov v vodilni destinaciji Čatež in Posavje oz. 93 % v letu 2021 in 92% v letu 2022.

Po številu prihodov turistov od leta 2018 do leta 2022, občini Brežice sledijo še občina Krško (4,52% vseh prihodov turistov v regiji v letu 2022), občina Sevnica (1,86% vseh prihodov turistov v regiji v letu 2022), občina Kostanjevica na Krki (0,86% vseh prihodov turistov v regiji v letu 2022, pred tem v letih 2020 in 2021 z deležem 1,22% in 1,11%), opaziti je upad prihodov turistov v občino, občina Bistrica ob Sotli (0,49% vseh prihodov turistov v regiji v letu 2022) v kateri je opazen porast prihodov turistov in občina Radeče (0,35% vseh prihodov turistov v regiji v letu 2022), v kateri je tudi opazen porast prihodov turistov.

Iz razpoložljivih podatkov je takoj opaziti velika odstopanja med stanjem po posameznih občinah v regiji, posebej med posameznimi občinami znotraj obmejnih problemskih območjih v Posavju.

Delež prihodov turistov v občino Brežice v primerjavi z prihodi v celotno regijo Posavje se je leta 2022 zmanjšal za 2 odstotka, iz 94% od leta 2018 do 92% v letu 2022, v občini Kostanjevica na Krki je opaziti neznatno zmanjšanje deleža (iz 0,89% leta 2018 na 0,86% leta 2022), v občini Bistrica ob Sotli pa je opaziti nekoliko izboljšanje (iz 0,07% leta 2018 na 0,49% leta 2022), kar je zelo spodbujajoč podatek.

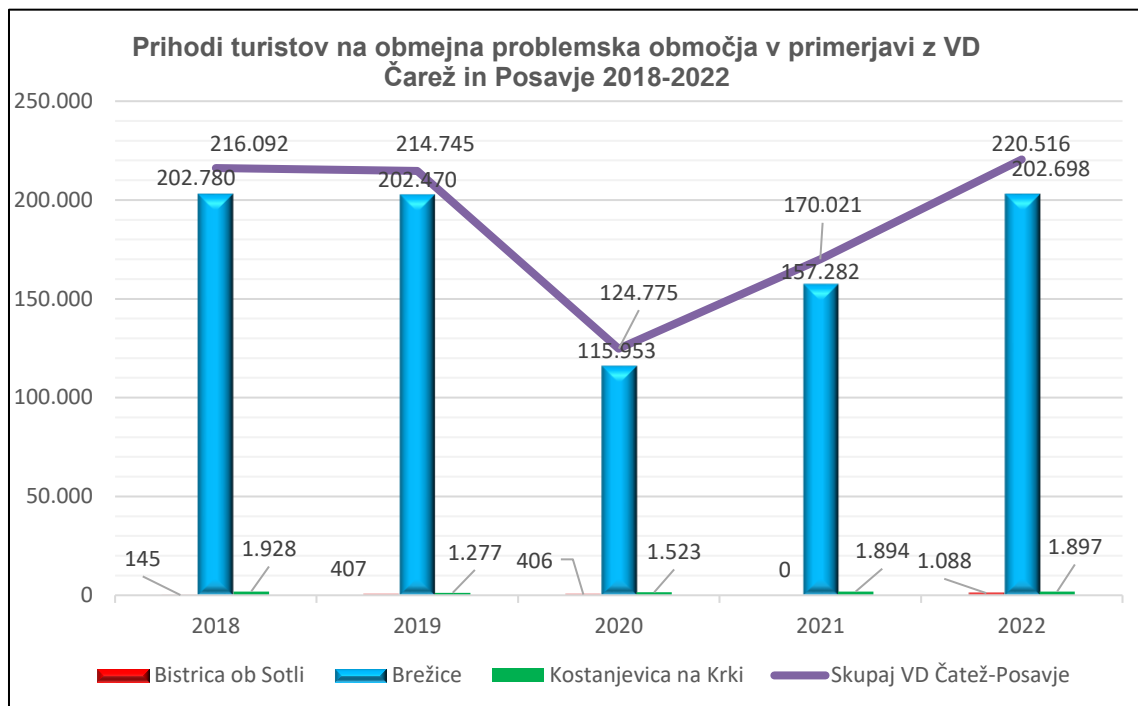
Občina Brežice, kljub temu, da sodi na obmejno problemsko območje, je v dejavnosti turizma med vodilnimi občinami v regiji, zato je izjemno pomembno turistično ponudbo na obmejnih problemskih območjih v Posavju razvijati v povezavi s turistično ponudbo občine oz. Term Čatež.

Tabela 2: Število prihodov in prenočitev domačih in tujih turistov skupaj po občinah na OPO v Posavju v primerjavi s številom prihodov in prenočitev v VD Čatež in Posavje v obdobju 2018-2022

Občine/Leta	Prihodi turistov					Prenočitve turistov				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Bistrica ob Sotli	145	407	406	0	1.088	219	864	918	0	2.526
Brežice	202.780	202.470	115.953	157.282	202.698	680.002	686.869	403.066	528.969	666.698
Kostanjevica na Krki	1.928	1.277	1.523	1.894	1.897	3.551	2.163	3.135	3.987	3.511
Skupaj VD Čatež-Posavje	216.092	214.745	124.775	170.021	220.516	716.279	714.140	424.317	560.187	708.800

Vir podatkov: SURS, lastni izračun

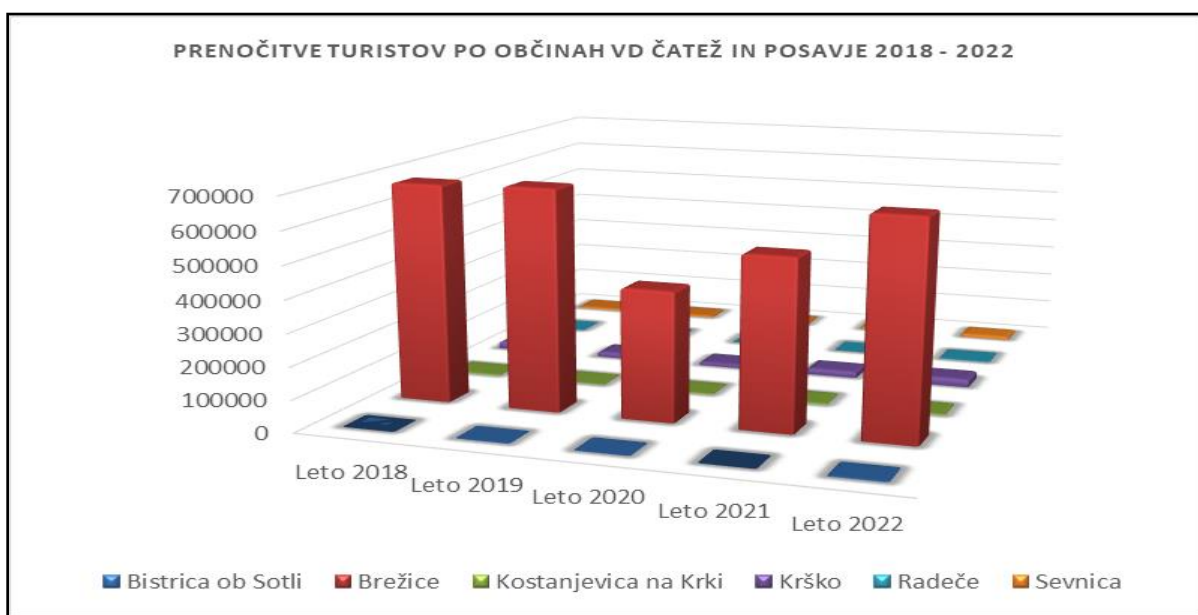
Grafikon 5: Prihodi turistov na obmejna problemska območja po občinah v primerjavi z VD Čatež in Posavje 2018-2022

Vir podatkov: SURS, lastni izračun

V letu 2018 je prišlo do spremembe metodologije zajemanja podatkov s strani Statističnega urada Republike Slovenije. Zaradi prehoda Statističnega urada RS na nove vire podatkov in posodobljeno metodologijo je od leta 2018 možno pridobiti večino podatkov samo za makrodestinacije in vrsto turističnih občin, zato pri podatkih na ravni posamezne občine prihaja do nekaterih manjših odstopanj glede na kategorije podatkov.

Grafikon 6: Prenočitve turistov po občinah VD Čatež in Posavje 2018-2022

Vir podatkov: SURS

Po podatkih za obdobje 2018-2022 je bilo največ prenočitev v regiji ustvarjenih v občini Brežice (skoraj 95% v obdobju 2018-2020 ter nekaj več kot 94% v obdobju 2021-2022), ki je glede na nastanitvene kapacitete turistično najbolj razvita občina v regiji.

Na območju te občine posluje največji in najpomembnejši turistični ponudnik v regiji - Terme Čatež, d. d., ki poleg hotelov in Termalne riviere ponuja tudi avtokamp, grad Mokrice z butično nastanitvijo ter apartmajsko naselje. V občini se nahaja 11 od 20 hotelov in podobnih nastanitvenih obratov v regiji.

Glede na podatke o prihodih in prenočitvah turistov so turistično razvite tudi ostale občine iz regije: Krško (3,49% v letu 2022), Sevnica (1,28% v letu 2022), Kostanjevica na Krki (0,50% v letu 2022, pred tem pa 0,7% v letih 2020, 2021), Bistrica ob Sotli (0,36% v letu 2022) in Radeče (0,31% v letu 2022).

V občinah obmejnega problemskega območja v Posavju je opaziti spodbudne podatke glede prenočitev turistov. V občini Brežice je delež prenočitev bil skoraj 95% v obdobju 2018-2020 ter nekaj več kot 94% v obdobju 2021-2022 vseh prenočitev v regiji, opaziti je tudi trend rasti deleža prenočitev v Kostanjevici na Krki (0,50% v letu 2022, pred tem pa 0,7% v letih 2020, 2021) in Bistrici ob Sotli (0,36% v letu 2022, pred tem 0,03% leta 2018).

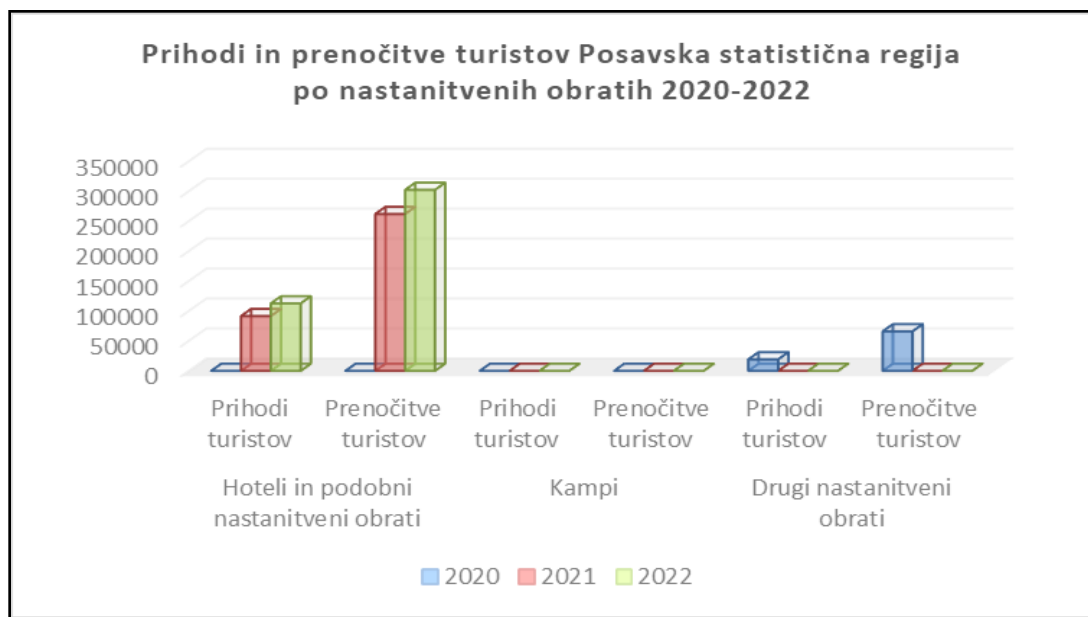
Tabela 3: Deleži prenočitev turistov po letih in občinah v VD Čatež in Posavje

	Deleži prenočitev turistov po letih				
	Leto 2018	Leto 2019	Leto 2020	Leto 2021	Leto 2022
Bistrica ob Sotli	0,03%	0,12%	0,22%	0,00%	0,36%
Brežice	94,94%	96,18%	94,99%	94,43%	94,06%
Kostanjevica na Krki	0,50%	0,30%	0,74%	0,71%	0,50%
Krško	3,41%	2,30%	2,69%	3,44%	3,49%
Radeče	0,22%	0,16%	0,08%	0,00%	0,31%
Sevnica	0,91%	0,94%	1,29%	1,42%	1,28%
SKUPAJ VD Čatež in Posavje	716.279	714.140	424.317	560.187	708.800

Vir: SURS, lastni izračun

Največji rast prenočitev je zabeležen v hotelih in podobnih nastanitvenih obratih ter ostalih prenočitvenih zmogljivostih, kar je razvidno iz Grafikona 7.

Grafikon 7: Prihodi in prenočitve turistov, Posavska statistična regija po nastanitvenih obratih 2020-2022

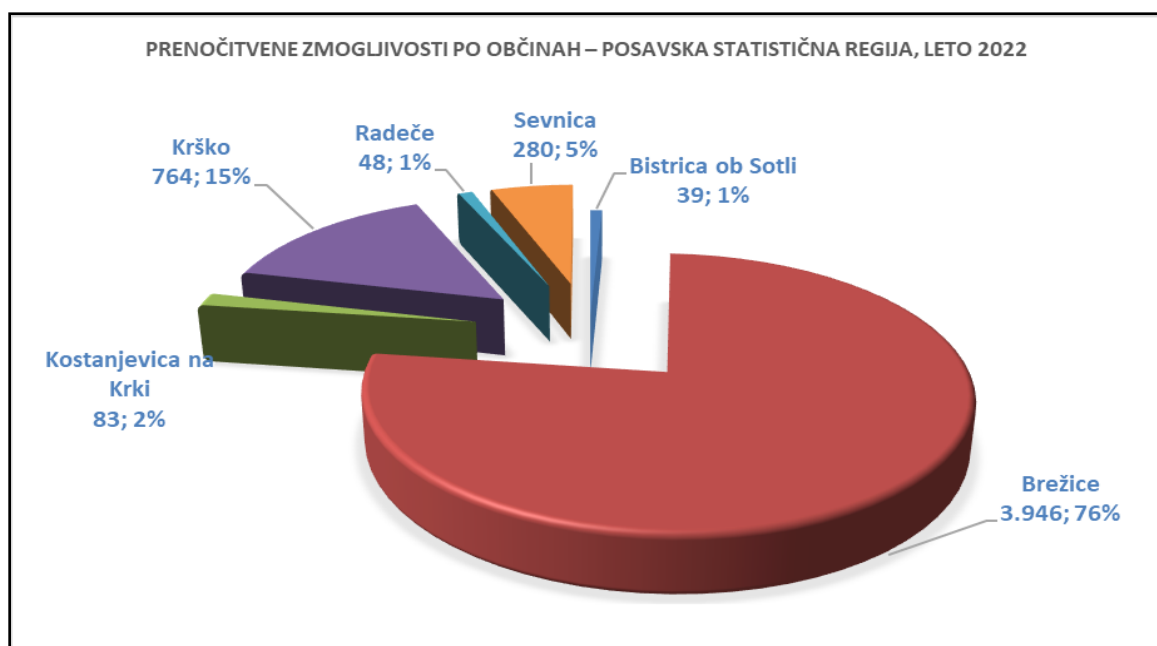

Vir podatkov: SURS

Kot je razvidno iz Grafikona 8, je bilo v regiji v letu 2022 po podatkih SURS na voljo 5.160 stalnih ležišč, od tega največ v občini Brežice (76% vseh prenočitev v regiji), sledijo ji občina Krško (15%), občina Sevnica (5%), občina Kostanjevica na Krki (2%) ter Bistrica ob Sotli (1%) in Radeče (1%).

V občinah obmejnega problemskega območja v Posavju so spet opazna velika odstopanja glede prenočitvenih zmogljivosti po občinah. Največ stalnih ležišč je bilo v občini Brežice (76% vseh prenočitev v regiji), najmanj pa v občini Kostanjevica na Krki (2%) ter Bistrica ob Sotli (1%).

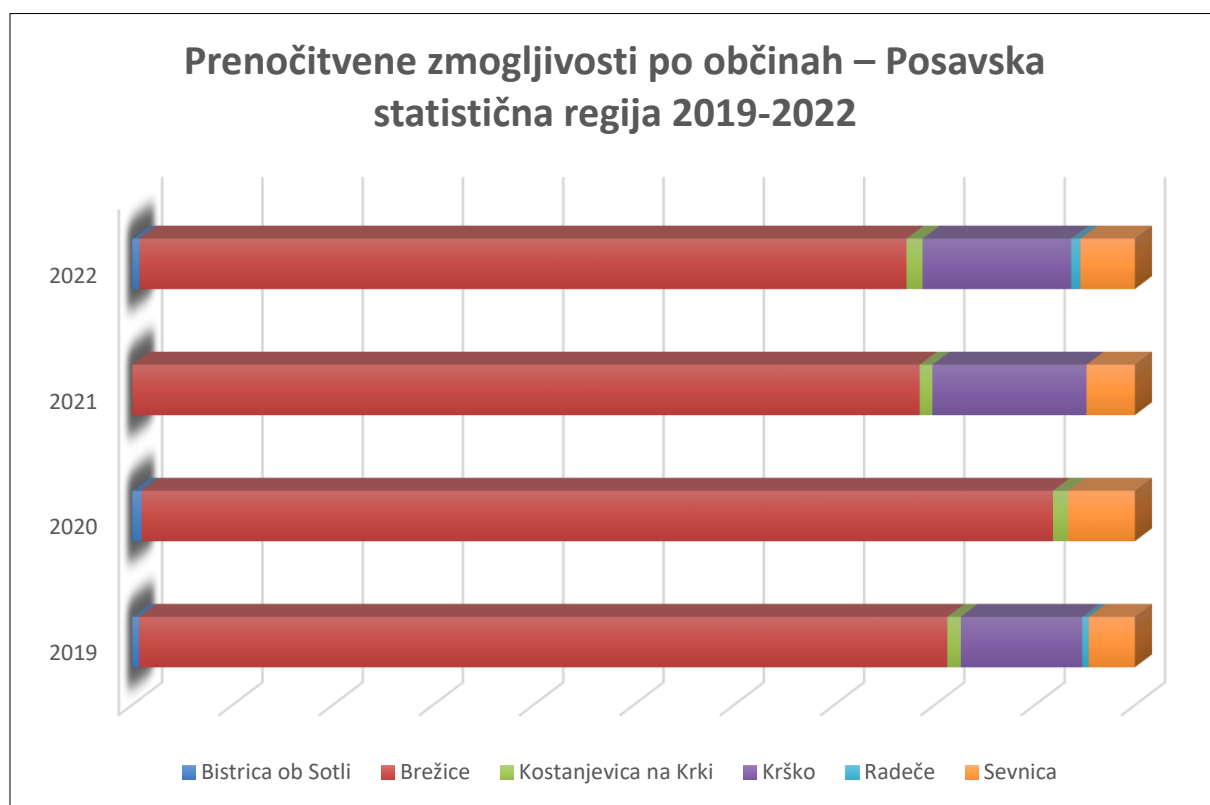
Grafikon 8: Prenositvene zmogljivosti po občinah – Posavska regija, število stalnih ležišč-leto 2022

Vir podatkov: SURS

V zadnjih treh letih se je število prenočitvenih zmogljivosti v Posavju povečalo, ni pa še doseglo raven iz leta 2019, kar je razumljivo, saj je epidemija Covid-19 največ prizadela turistični sektor. Največje zvišanje števila prenočitvenih zmogljivosti je opaziti v občinah Brežice, Krško in Sevnica, v manjši rasti je opaziti tudi v občinah Kostanjevica na Krki in Radeče.

Grafikon 9: Prenoitvene zmogljivosti po občinah – Posavska statistična regija, število stalnih ležišč 2019- 2022

Vir podatkov: SURS

1.3. ANALIZA VSEBINE TURISTIČNE PONUDBE V REGIJI POSAVJE

Regija Posavje pokriva območje vodilne destinacije Čatež in Posavje v okviru makrodestinacije Termalna Panonska Slovenija. Destinacija se obravnava kot regija Posavje, pri čemer je zaradi prepoznavnosti izpostavljena znamka Čatež (regijo tvorijo občine Krško, Brežice, Sevnica, Radeče, Kostanjevica na Krki ter Bistrica ob Sotli). Vir (RRP Posavje 2021-2027; Model makro destinacij, STO, oktober 2017).

RRA Posavje, skladno s pridobljenim soglasjem, ki ga je podalo vseh šest občin Posavja izvaja funkcijo nosilca razvoja in promocije turizma v vodilni destinaciji Čatež in Posavje. Projekt nudi podporo razvoju novih integralnih turističnih produktov ter novega butičnega turističnega doživetja po merilih 5-zvezdičnih doživetij vodilne destinacije Čatež in Posavje, vključno z digitalno prenovo in nadgradnjo spletne strani www.posavje.com ter vzpostavitev novih digitalnih komunikacijskih orodij. (Vir: RRP 2021-2027)

Slika 8: Vodilna destinacija Čatež in Posavje v makro destinaciji Termalna Panonska Slovenija

Vir: <https://www.slovenia.info/sl/destinacije/regije/termalna-panonska-slovenija/catez-in-posavje>

Nosilni produkti makro destinacije Termalna Panonska Slovenije, katere del je vodilna destinacija Čatež in Posavje, so:

1. Zdravje & dobro počutje (celoletni produkt, ki se osredotoča na zdravje, preventivo, wellness, sprostitev in termalna vodna doživetja za obiskovalce vseh starosti);
2. Gastronomija (srčna gastronomija, ki temelji na lokalni proizvodnji in receptih, ki jo podpirajo kakovostna vina in pivo) in
3. Turizem na podeželju (celoletni turizem, ki temelji na ponudbi turističnih kmetij, manjših ponudnikov in zidanic ter na avtentičnih doživetjih podeželja). (Vir: RRP 2021-2027)

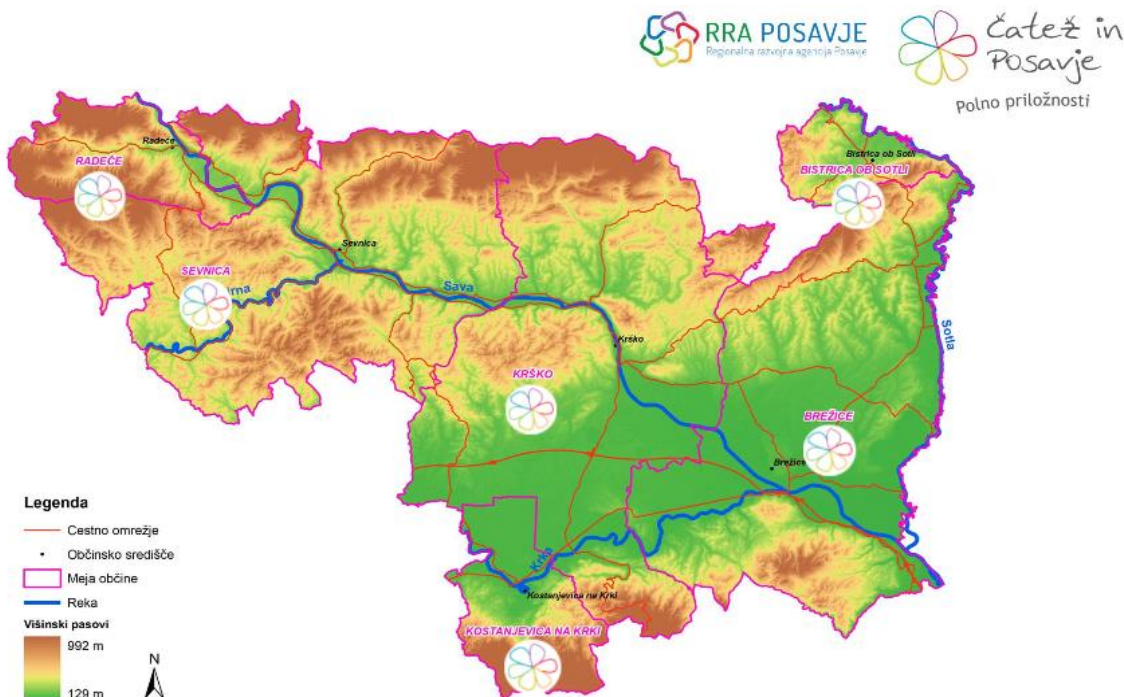
Temeljna področja razvoja turizma v Posavju:

- aktivne počitnice (športni in doživljajski turizem, kolesarske steze),
- zdravje in dobro počutje (zdravilišča in wellness),

- eno-gastronomija (Kulinarika in vino – vinske ceste),
- turizem na podežlju,
- naravni, kulturni in mladinski turizem.

Vir: <https://www.rra-posavje.si/turizem.html>

Slika 9: Vodilna destinacija Čatež in Posavje

Vir: www.posavje.com

Kot je že omenjeno, Vodilna destinacija Čatež in Posavje se obravnava kot regija Posavje, pri čemer je zaradi prepoznavnosti izpostavljena znamka Čatež (regijo tvorijo občine Krško, Brežice, Sevnica, Radeče, Kostanjevica na Krki ter Bistrica ob Sotli). (Vir: Model makro destinacij, STO, oktober 2017).

Destinacija še vedno deluje pod znamko Posavje polno priložnosti, ki je oblikovana že leta 2009 v okviru projekta »Naravne vrednote Posavja v turistični ponudbi«, ki ga je Regionalna razvojna agencija Posavje uspešno pridobila v okviru prvega javnega razpisa Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi«, v okviru operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »razvoj regij«.

Aktivnosti nadgradnje turistične ponudbe skozi oblikovanje in promocijo novih integralnih turističnih produktov so bile nadgrajene skozi projekte: »Regionalna destinacija Posavje« (RDO Posavje), »Razvoj in promocija turistične ponudbe vodilne destinacije Čatež in Posavje« (DMMO Čatež in Posavje) ter Posavje polno priložnosti – 3P v letih 2021, 2022 in 2023.

V okviru navedenih projektov v sodelovanju in usklajenem skupinskem delu z lokalnimi LTO iz posameznih posavskih občin, RRA Posavje uspešno izvaja aktivnosti na področju razvoja turizma na ravni regije Posavje ter je še vedno vodilni nosilec razvoja turizma na regionalni destinacijski ravni (vodilna destinacija Čatež in Posavje).

Na nacionalnem portalu STO je skupna turistična ponudba Vodilne destinacije Čatež in Posavje predstavljena kot »Dežela gradov, vinorodnih gričev in termalnih vrelcev«. Največja Termalna riviera Terme Čatež je blizu sotočja Save in Krke, dveh najdaljših slovenskih rek. V Posavju se nahaja tudi 10 slikovitih gradov. Destinacija Čatež in Posavje ima največ ohranjenih srednjeveških gradov v Sloveniji glede na velikost območja.

(Vir: <https://www.slovenia.info/sl/destinacije/regije/termalna-panonska-slovenija/catez-in-posavje>)

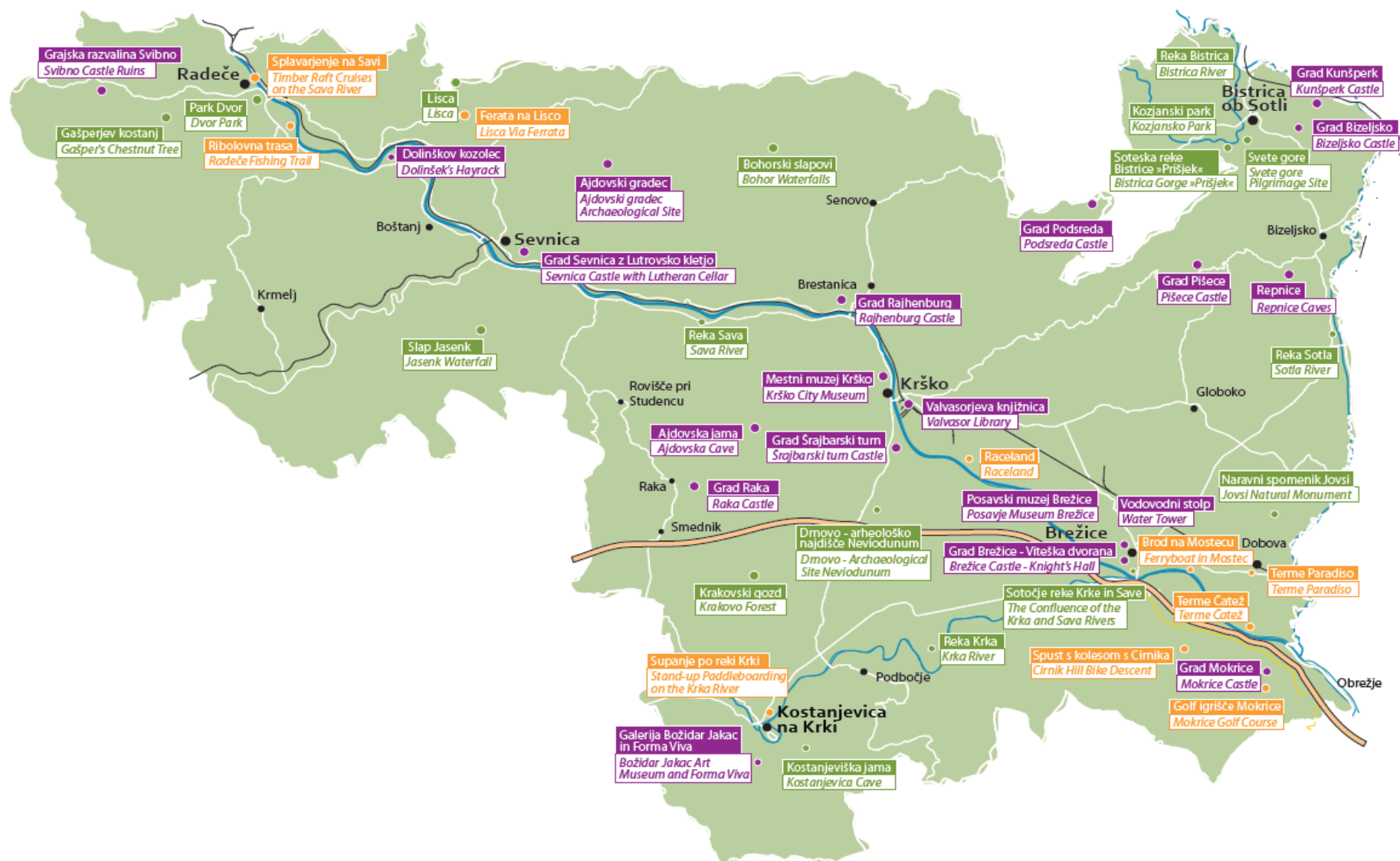
Turistična ponudbo destinacije je trenutno oblikovana v spodnje integralne turistične produkte (Vir: posavje.com):

Slika 10: Turistična ponudba Čatež in Posavje

Vir: www.posavje.com (brošura)

Slika 11: Turistična ponudba Čatež in Posavje po produktih

Vir: www.posavje.com (brošura)

ZELENO POSAVJE

»Posavje je prostor umirjenega zadovoljstva kot posledica naravnega okolja, ki ni prav nikjer ekstremno. Tu ni najti visokogorja z nevarnostmi plazov, niti hudournikov z brzicami, niti morja z morskimi psi, niti pragozdov, kjer se lahko izgubiš ali te poje volk. Zeleno Posavje ima vse omenjeno, samo v bolj umirjeni, prijaznejši verziji. Čeprav lahko v Posavju tudi smučate, pa je dosti bolj radodarno z umirjeno Savo in Krko ter splavarjenjem, supanjem, vožnjo s kanuji ali umirjenim ribarjenjem. Posavje je prostor aktivnosti v naravi za tiste, ki si ne želijo ekstremnih adrenalinskih dogodivščin, ampak umirjene sprostitve, po kateri se prileže nežna masaža, kozarček lokalne penine in zdravica s prijateljem ali prijateljico. Celo Kozjanski park je umirjena in uravnotežena mešanica naravne dediščine zajete v Naturo 2000, kulturne zgodovine z nekaj gradovi in sakralnimi objekti; ampak navsezadnje se Kozjansko začne in konča z jabolkom. Še en dokaz, da Posavci ne morejo brez gurmanskega pridiha. Še najbolj skrivnostni sta v Posavju dve jami, Kostanjeviška in Ajdovska. Skrivnostni, kolikor je vse, kot del teme podzemlja, vedno vznemirljivo.«

AKTIVNO POSAVJE

»Aktivno Posavje je preprejeno z vodo in s številnimi kolesarskimi potmi. Za tiste bolj zahtevne je pripravljeno pet-zvezdično doživetje povezano s kolesarjenjem. Ostali boste na vsakem koraku našli smerokaze pa seveda tudi kolesa na izposojajo. Za vse, ki vam je kolo prepočasno, pa je na voljo Raceland s hitrimi karti na urejeni stezi. S Savo ali Krko so povezane vodne aktivnosti. Bodisi splavarjenje, supanje, vožnje kanujev, ali pa umirjeno ribarjenje. Ali pa ulov ribe iz Ribogojnice Pakj in takojšnja priprava na žaru. Raznovrstne piknike nudi tudi Beach bar Točka ob reki Krki pri Brežicah, spet v povezavi s supanjem, pilatesom, jogo, odbojko na mivki ali v organizaciji Landestrost turizma. Živali najdete na kmetijah. A ne vseh, in ne eksotičnih, kakršne so na ogled v Živalskem parku na jasi. Če pa ste za eno ali celo dvodnevno turo po neznanem Posavju, pa se podajte na potep po številnih pohodnih poteh, ki jih ponuja zeleno Posavje.«

OKUSI POSAVJA

»Posavje je gurmanska meka Slovenije. Tu je najti gostilne, ki že več generacij razvijajo in obnavljajo tradicionalne jedi Posavja. Vrhunske, ki prejemajo mednarodne nagrade in tiste preproste, ki so pri srcu in denarnici gostov, ki želijo kvalitetno domačo hrano v prijetnem okolju – vse to so okusi Posavja. In kje drugje kot na kmečkih turizmih je najti prijetno okolje in hrano, ki prihaja direktno iz hleva ali vrta. Hrana brez vina ni hrana. Bolje rečeno, Posavci resno jemljejo slovensko reklo, da vino je hrana. Od vrhunskih vinarjev do takih, ki to bodo v kratkem, na levem ali desnem bregu Save. V vrhunskih vinskih kletah ali lokalni posebnosti, repnici. Posavje je gurmanski užitek. Okusi Posavje!«

DEDIŠČINA POSAVJA

»Dediščina Posavja je izjemno bogata, saj kulturni ostanki segajo daleč nazaj, celo tja do 4.000 let pred našim štetjem. Našli smo jih v Ajdovski jami, ki je s svojimi skrivnostmi odprta za ogled. Pozno-rimski ostanki iz 4. do 6. stoletja našega štetja so na voljo za ogled v okviru Ajdovskega gradca. Ajdovski gradec je eno največjih starokrščanskih najdišč na območju

Alp. Še nekoliko starejše so izkopanine v Neviodunumu. Tam so konec 19. stoletja odkrili grobišče in številne predmete iz 1. in 2. stoletja našega štetja. Posavje je še posebej prepoznavno po srednjeveških gradovih. Kar devet jih je zelo lepo ohranjenih. V Gradu Sevnica je na ogled klet modre frankinje. Grad Rajhenburg se ponaša z zgodovino trapistov. Grad Podsreda daje med drugim na ogled srednjeveško kuhinjo in je "najbolj grajski izmed vseh gradov na Slovenskem". Grad Raka je nedavno obnovljen in se bohoti z obsežno baročno zbirko predmetov. Grad Mokrice je danes butični hotel, ki s svojo razkošnostjo, urejeno notranjostjo in zunanostjo priča o nekem drugem času. V Gradu Brežice pa domuje pokrajinski muzej z eno najlepših baročnih dvoran v Sloveniji. Prav poseben je Cistercijanski samostan Kostanjevica na Krki s svojo galerijo Božidar Jakac. Eden večjih razstavnih prostorov v Sloveniji preseneča z bogastvom in lepoto zbirke, pogosto pa gosti tudi priložnostne razstave. Ne nazadnje pa je potrebno omeniti še Dolinškov kozolec z etnološko zbirko. Zanimivo kmečko in flosarsko življenje, ki je umrlo z našimi dedki in babicami, dobro ohranjen spomin pa je na srečo ostal.«

TOP DOGODKI

- Krško: Festival piva, Okusi Posavja, Poletni spin malin, Rajhenburški dan čokolade in likerjev, Srednjeveški dan
- Sevnica: Sevniška salamiada, Festival modre frankinje
- Kostanjevica na Krki: Festival kulture Kostanjevica, Šelmarija
- Bistrica ob Sotli: Jožefovo
- Radeče: Dnevi splavarjenja
- Brežice: Brežice, moje mesto, Fašjenk Dobova, Mestna promenada, Festival Seviq
- Posavski festival pohodništva (pomladni in jesenji)

Ponudba je trenutno nadgrajena z novim doživetjem v okviru projekta e-Gradovi Posavja :

SEDEM VELIČASTNIH GRADOV POSAVJA

»Nikjer v Sloveniji ni na tako majhnem območju toliko gradov kot v Posavju. **Gradovi Brežice, Kunšperk, Mokrice, Rajhenburg, Sevnica in Svibno ter nekdanji cistercijanski samostan Kostanjevica na Krki.** Najsi bo čudovit hotel v zavetju zelenja, živ duh preteklosti sredi urbanega, mogočen varuh na strmih pomolih nad reko Savo, ostaline na zelenih hribočkah razgibanega posavskega podeželja... Takšni so posavski gradovi, ki vas bodo očarali že na pogled. Butično doživetje »Sedem veličastnih« s celostnim naslavljanjem vseh vaših čutil, enodnevnemu izletu dodaja novo dimenzijo. V prav vsakem trenutku dneva boste Posavje ter njegovo izjemno grajsko dediščino, čudovito, pristno naravo in vrhunsko kulinariko, doživeli avtentično in butično.« Butično doživetje boste začeli ob najživahnejši Termalni rivieri v Sloveniji – v Termah Čatež, kjer bodo v digitalni grajski sobani, pred vašimi očmi oživeli posavski gradovi. Naš prvi grajski čarobni moment. Z najsodobnejšo tehnologijo boste naše gradove namreč spoznali v njihovi originalni podobi. Doživetje nato nadaljujete ob najdaljši slovenski reki, v Radečah, kjer se ustavite na prvem vrhunskem kulinarinem postanku v Gostilni Jež, pri mladem kuharskem mojstru v gostilni Jež, ki je družinsko tradicijo privzdignil

na novo, vrhunsko raven. Po kratkem sprehodu po čudovitem zelenem nabrežju Save, pa vas ob gosposkem angleškem parku ob gradu Mokrice, čaka že prva grajska uganka, kjer boste prepotovali vse letne čase. Doživetje nato nadaljujete na gradu Brežice, v mogočni renesančni stavbi, kjer boste na zasebnem ogledu spoznali bogato zgodovino tukajšnjih krajev od prazgodovine do današnjih dni ter uživali ob pogledu na razkošno poslikane Viteške dvorane. Ker je Posavje res pravi kraj za raznolika doživetja nato nadaljujete v Bistrico ob Sotli, kjer si boste za srečo skovali svojo podkev v domači kovačnici. Doživetje okusov nato nadaljujete na gradu Rajhenburg v restavracijo A3, kjer vas bodo s spoštovanjem do grajske zgodovine in tradicije ribogojstva Pavlič pogostili z odličnimi jedmi. Popoldne bo prineslo najbolj sladko doživetje dneva – dobesedno! Na gradu Rajhenburg na strmem pomolu nad Savo boste ne zgolj spoznali, temveč tudi poustvarjali čokoladno dediščino nekdanjih lastnikov gradu, menihov trapistov. Predzadnja grajska postojanka vas pripelje v očarljivo Kostanjevico na Krki, edino slovensko mesto na otoku. V »dolenjskih Benetkah«, se boste v hramu slovenskega ekspresionizma v nekdanjem cistercijanskem samostanu prelevili v – umetnika! (V vseh nas se skriva, morda le spi...). Dan boste sklenili, kot se spodobi: grajsko, kakopak! Na obisku pri nikomur drugem kot sami grofici Mathildi, ki si bo vzela čas posebej za vas na slikovitem gradu Sevnica, ko ga bo ovil mrak in ko bodo bržkone oživel tudi drugi grajski duhovi (samo prijazni, brez skrbi!).

Zgoraj navedeni integralni turistični produkti in doživetja so se sčasoma izoblikovali v okviru celotne turistične ponudbe Posavja, njene bogate kulturne in naravne dediščine ter številnih aktivnosti, ki jih povezujejo v izjemna doživetja za obiskovalce iz Posavja in turiste z drugih območij.

KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA POSAVJA

KULTURNA DEDIŠČINA POSAVJA

Posavje odlikujeta bogata kulturna dediščina in pestro kulturno dogajanje. V območju domujejo številne kulturne institucije (kulturni domovi, knjižnice, galerije in muzeji, društva in zavodi). V regiji je 1.268 enot kulturne dediščine: 14 spomenikov državnega pomena, 361 spomenikov lokalnega pomena, 269 objektov sakralne dediščine (cerkve, samostani, kapelice), od tega 128 s statusom spomenika. Veliko spomenikov je posvečenih NOB, sledijo spominske plošče, spomeniki pomembnim osebnostim ter spomeniki v spomin na posebne dogodke (spomenik Matije Gubca, Valvasorjev spomenik ...).

Izpostavljamo naslednjo kulturno dediščino:

Gradovi, graščine, utrdbe in muzeji: V Gradu Brežice se nahaja Posavski muzej Brežice z Viteško dvorano, Grad Mokrice pri Brežicah je preurejen v butični hotel, Grad Pišece ali Pišečki grad stoji na griču severozahodno nad vasjo Pišece v Bizeljskem gričevju, Grad Šrajbarski turn ali tudi grad Leskovec je grajsko poslopje, ki leži v Leskovcu pri Krškem, Grad Rajhenburg stoji v Brestanici nad sotočjem rek Brestanice in Save, poznan je po tradiciji Trapistov, ki so delali sire, čokolado in likerje (danes deluje z inkluzivnimi muzejskimi dejavnostmi, v gradu so na ogled številne razstave), Grad Sevnica stoji na razglednem griču nad starim mestnim jedrom Sevnice in Lutrovska klet,

ki se nahaja na grajskem pobočju, Grad Raka – Arch, ki se nahaja v naselju Raka v občini Krško velja za enega najstarejših srednjeveških gradov v Sloveniji, Grad Svibno je bil grad, ki je stal v vasi Svibno v občini Radeče in je trenutno na ogled grajska razvalina, ker grad ni obnovljen in Grad Kunšperk, nekdanji grad, katerega mogočne ruševine še danes stojijo na skalni polici nad naseljem Kunšperk v občini Bistrici ob Sotli.

V nekdanjem cistercijanskem samostanu Studenec svete Marije v Kostanjevici na Krki se nahaja Galerija Božidarja Jakca s svetovno znano galerijo na prostem Forma vivo.

 Etnološka/Naselbinska dediščina: v Posavju se nahajajo številne etnološke zbirke: Etnografska zbirka Marije Sušnik na Bizeljskem, Etnološka zbirka Šribar pri Leskovcu v Krškem, rojstna hiša Maksa Pleteršnika in Kovaški muzej v Pišecah ter številni kozolci, hrami, vodnjaki, mlini, preše, klopotci, čebelnjaki, razpela in znamenja.

 Znamenite hiše in mavzoleji velikih osebnosti: Ohranjene so Mencingerjeva hiša v Krškem, Valvasorjeva hiša v Krškem, rojstna hiša Patra Simona Ašiča v zaselku Trebež pri Brestanici, Hočevanjev mavzolej v mestnem parku v Krškem, Mavzolej Anastazija Grūna, ki se nahaja na griču v neposredni bližini Šrajbarskega turna v Leskovcu pri Krškem.

 Arheološka najdišča: v Posavskem muzeju Brežice so razstavljeni predmeti z različnih arheoloških najdišč: Ajdovska jama pri Nemški vasi (najdbe iz starejše in mlajše kamene dobe), Drnovo – Neviodunum (ostanki rimskega pristanišča), arheološko najdišče na Libni, najdišče nad Dunajem, Ajdovski gradec – Vranje pri Sevnici, najdišče na Dobah, arheološko območje Dobova – ostanki grobov iz Dobove, Rigonce – antična naselje, Cerklje ob Krki – trasa rimskega vodovoda, arheološko najdišče stare trdnjave na Starem gradu nad Podbočjem

 Tehniška dediščina: Rudnik rjavega premoga – Reštanj, Senovo; Rudnik svinca in cinka – Stranje, Bohor, podzemni rovi v Brežicah

 Repnice: 200 let stare jame, izkopane v kremenčevem pesku, kjer so nekdanj pozimi shranjevali repo, ki je bila glavna krma za živino in po kateri so tudi dobile svoje ime. Po opustitvi tovrstnega načina hrambe so postale eden izmed spomenikov preteklega časa, mnogi vinogradniki pa so jih preuredili v prostor za shranjevanje ter pokušine vin. Na področju Bizeljskega in Pišec je bilo več kot 150 repnic, trenutno pa je v okolici Brezovice urejenih 5, v katerih shranjujejo in zorijo vina, saj je temperatura med 8 in 10 °C.

Kulturne prireditve

Kulturne prireditve večinoma organizirajo turistična, kulturna, planinska, športna in druga društva. Sem štejemo koncerte in festivale glasbe, prireditve z etnološko in kulinarčno vsebino (poticijade, bučarijade, salamijade v občini Sevnica), praznovanja ob verskih in drugih praznikih, povezana z ljudskimi šegami in običaji, občinske in krajevne praznike ter športno-rekreacijske prireditve, kot so planinski pohodi in kolesarski maratoni.

Najbolj znane prireditve v Posavju so:

- v občini Brežice Mestna promenada Brežice, Festival Seviq; Fašjenk Dobova, martinovanje na Bizeljskem;
- v Mestni občini Krško Okusi Posavja, Festival piva, Poletni spin malin, Rajhenburški dan čokolade in Srednjeveški dan, na Zdolah jurjevanje;
- v Radečah Dnevi splavarjenja;
- v Kostanjevici na Krki Šelmarija in Festival kulture Kostanjevica;
- v Sevnici Sevniska salamiada in Festival modre frankinje, v Boštanju pri Sevnici kresovanje, na Razborju pod Lisco pasijonske igre;
- v Bistrici ob Sotli Jožefovo in Petrov sejem.

Značilna so tudi srečanja ljudskih pevcev, prikazovanje starih kmečkih opravil (žetev na stari način, košnja ...), trgatev, koline, ličkanje, praznovanje cvetne nedelje, žegnanje. V zadnjih letih se je vzpostavil kot poseben regijski povezovalni dogodek – Posavski festival pohodništva, ki poteka po vseh šestih občinah Posavja. V Posavju se je v obdobju pred epidemijo COVID-19 odvijalo približno 100 prireditev na leto. V letih 2020 in 2021 so bile kulturne prireditve v Posavju izvedene v okrnjeni obliki, pogosto tudi virtualno ali v hibridni obliki. Po epidemiji se dogodki spet izvajajo na tradicionalni način, z veliko udeležbo obiskovalcev.

Obiskovalci razstav in muzejev

Pri pregledu stalnih in občasnih razstav ter obiskovalcev po občinah v razvojni regiji se v povprečju glede na preteklo leto število razstav in obiskovalcev povečuje. V letih 2020 in 2021 so se morale kulturne ustanove prilagoditi epidemiji COVID-19 in svoje dogodke ter ogled razstav izvesti tudi v virtualni obliki. Število obiskovalcev je zaradi epidemije COVID-19 v zadnjih dveh letih upadlo.

Po podatkih SURS je bila regija v letu 2015 glede na število obiskovalcev razstav v muzejih in razstaviščih (557 obiskovalcev na razstavo) na 11. mestu med dvanajstimi slovenskimi regijami, kar je zaskrbljujoč podatek. Prav tako je bil odstotek obiskovalcev muzejev in razstavišč v posavski statistični regiji v letu 2015 med najnižjim v Sloveniji: samo 4,32 % vseh obiskovalcev razstav v muzejih in razstaviščih v državi. Posavska statistična regija je sicer po številu muzejev in razstavišč na 10.000 prebivalcev na 6. mestu v Sloveniji. Glede na število občasnih razstav v muzejih in razstaviščih je posavska regija v letu 2015 s 73 razstavami na 6. mestu med devetimi regijami v Sloveniji. V letu 2020 je bilo realiziranih 989.311 obiskov razstav v muzejih in galerijah, na ravni cele države. Leto prej – 2019 je bilo v Sloveniji zabeleženih 2.800.899 obiskov razstav v muzejih in galerijah. Iz slednjega izhaja, da so obiski muzejev in galerij v letu 2020 upadli za drastičnih 65 %. Upad lahko pripišemo epidemiji COVID-19, ki je bistveno spremenila navade vedenja potrošnikov in obiskovalcev.

NARAVNA DEDIŠČINA POSAVJA

Posavje je podeželska krajina, posejana s sadovnjaki in vinogradi, prav tako je bogata z gozdovi. Poleg lesno-proizvodne vloge (pridobivanje drugih gozdnih dobrin ter lovno gospodarska funkcija) ima kar 57 % gozdov Posavja poudarjene še ekološke funkcije (varovalna, hidrološka, ohranjanje biotske raznovrstnosti, klimatska) in 33 % gozdov socialne

funkcije (zaščitna funkcija – varovanje objektov, rekreacijska, turistična, poučna, raziskovalna, higiensko – zdravstvena funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, obrambna ter estetska funkcija).

Zaradi pestrih geografskih razmer, kamninske podlage ter klimatskih razme so se na območju izoblikovale ugodne razmere za življenje različnih rastlinskih in živalskih vrst, med katerimi so tudi redke in ogrožene.

- Reka Krka izstopa po bogastvu ribje populacije, ki je med najbogatejšimi rekami v Sloveniji, v kateri živi kar 38 ribjih vrst. Najštevilčnejše so platnice, kleni, podusti ter ribojedi vrsti ščuka in bolen. Krka z obrežji je pester življenjski prostor vodnih ptic, poleg race mlakarice, laboda grbca in sive čaplje so z naravovarstvenega vidika pomembne populacije malega ponirka, zelenonoge tukalice in vodomca. Reka Krka je tudi del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000, med katerimi velja poleg že naštetih ribjih vrst izpostaviti še vidro, bobra, želvo močvirsko sklednico in školjko navadni škržek. V naravno ohranjenih potokih je pogost rak koščak. Na območju imajo velik habitatski pomen predvsem za dvoživke, kačje pastirje, vodne ptice in vodne plazilce tudi sekundarna stoječa vodna telesa, npr. ribniki Mačkovec, nadomestni habitati v okviru izgrajenih hidroelektrarn.
- Gozdno območje Bohorja in Gorjancev je habitat velikih hroščev, rogača, alpskega in bukovega kozlička.
- Na poplavni ravnici v spodnjem toku reke Krke je ohranjen največji nižinski poplavni gozd v Sloveniji, Krakovski gozd. Osrednji del območja preraščajo gozdni sestoji hrasta doba. V florističnem pogledu si pozornost zaslužijo zlasti dacijski pljučnik *Pulmonaria dacica*, nožnična pasja čebulica *Gagea spathacea*, močvirska logarica *Fritillaria meleagris* in barjanska vijolica *Viola uliginosa*, tu je tudi edino znano nahajališče *Calamagrostis canescens* in vrbovolistne medvečke *Spirea salicifolia* v Sloveniji. Mozaik vodnih in kopnih habitatov nudi v Krakovskem gozdu ugodne razmere kar 15 vrstam dvoživk. Omeniti velja redko barsko žabo *Rana arvalis* in velikega pupka *Triturus carnifex*, med premalo raziskanimi plazilci pa želvo močvirsko sklednico. Naravovarstveno pomembnejše vrste sesalcev so divja mačka *Felis sylvestris*, povodna *Neomys fodiens* in močvirska rovka *Neomys anomalus* ter dimasta miš *Apodemus agrarius* ter vidra *Lutra lutra* in bober *Castor fiber*. Krakovski gozd je poznan kot ena pomembnejših lokalitet ptic v Sloveniji. Ornitološke raziskave so potrdile prisotnost 112 vrst ptic z okoli 100 gnezdilci. Največ pozornosti vzbujajo skrita gnezda velikih letalcev kot so črne štoklje *Ciconia nigra*, orla belorepca *Haliaeetus albicilla* in edino gnezdo malega klinkača *Aquila pomarina* v Sloveniji. Prisotne so tudi: srednji detel *Dendrocopos medius*, lesne sove *Strix aluco*, belovrati muhar *Ficedula albicollis*. Na območju peskokopa Ravno v mehkih plasteh kremenčevega peska vsako leto gnezdi populacija ptiča čebelarja (*Merops apiaster*) in breguljke (*Riparia riparia*).
- Reka Sava: V florističnem pogledu na območju izstopajo fragmenti vrstno pestrih suhih travnišč predvsem ob reki Savi, na katerih se izmenjujejo barviti cvetovi številnih vrst kukavičevk oz. divjih orhidej, ki so uvrščene na Rdeči seznam ogroženih semenk in praprotnic. Populacijske študije potrjujejo, da so rastišča na lokacijah ob reki Savi med najpomembnejšimi za ohranitev značilnih vrst za suha travnišča in to ne samo na obravnavanem območju, temveč na celotnem državnem ozemlju.

- ✚ Bohor: na Bohorju se nahajajo pomembna rastišča navadne jarice (*Eranthis hyemalis*)

Območja Natura 2000

Natura 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, ki so jih določile države članice Evropske unije. Njen glavni cilj je ohraniti biotsko raznovrstnost za prihodnje rodove. Na varstvenih območjih želimo ohraniti živalske in rastlinske vrste ter habitate, ki so redki ali pa so v Evropi že ogroženi. Nekaterim evropsko pomembnim vrstam in habitatnim tipom, zlasti tistim, vezanim na kmetijske in vodne površine, se stanje ohranjenosti poslabšuje

V Sloveniji je določenih 355 območij Natura 2000, od tega jih je 323 določenih na podlagi direktive o habitatih in 31 na podlagi direktive o pticah. Zajemajo dobrih 37 % površine Slovenije.²⁰

V regiji Posavje območje Nature 2000 zajema 22 % površine regije.

Natura 2000 obsega naslednja območja: Jovsi, Dobrava, Krakovski gozd, reka Krka, Sotla, Ajdovska jama, Kostanjeviška jama, Bohor, del Gorjancev ter del Kozjanskega parka.

DRUGE NARAVNE VREDNOTE IN ZNAMENITOSTI

V Posavju so poleg območij Natura 2000 še številne druge naravne vrednote in znamenitosti:

- ✚ Magolnik: območje hriba je prepleteno s številnimi gozdnimi potmi, ki poleg pohodništva omogočajo tudi gorsko kolesarjenje in ježo s konji. Med vodenim ogledom je mogoče videti naravno rastišče zdravilne arnike, gozdno območje Jatne, znamenito Jeračevo smreko ter termofilno rastje.
- ✚ Soteska reke Bistrice – Prišjek je geomorfološka, hidrološka in ekosistemska naravna znamenitost. Je ena najbolj ohranjenih in slikovitih rečnih sotesk z odlično ohranjenim delom rečnega biotopa. V soteski rastejo nekatere manj znane in tudi ogrožene rastlinske vrste: kranjska lilija, rumenkasti luk, srhkodlakavi netreskovec, gladnica, šopasta zvončnica in bodeča lobodika. Zanimivi predstavniki živalskega sveta so škorpijoni, številni kačji pastirji, dvoživke, ujede in gamsi.
- ✚ Med drevesnimi vrstami izstopajo: najdebelejši in drugi najdebelejši hrast dob v Sloveniji – prvi v Cundrovcu pri Brežicah in drugi Cvelbarjev hrast na robu Krakovskega gozda v Malencah pri Kostanjevici, najdebelejši kostanj v Sloveniji je Gašperjev kostanj na dvorišču kmetije Kišek v Močilnem ter Žurajev hrast v Bistrici ob Sotli.
- ✚ Parki: Park Dvor pri graščini Dvor v Radečah, Park Pišece s tujerodnimi vrstami – več kot 50 m sekvojami, Park Sevnica ob Gradu Sevnica.
- ✚ Redke in cenjene cvetlice: opojna zlatica, kranjski šebenik, clusijev svišč ali encijan, rumeni sleč, navadna jarica, arnika, močvirska logarica, osjeliko mačje uho.
- ✚ Redke in ogrožene ptice: v parku Jovsi najdemo najbolj ogrožene vrste, kot so kozica, črnočeli srakoper, prepelica in kosec; črna štoklja, belorepec, mali klinkač in sova kozača so med največjimi in najredkejšimi ter jih najdemo v Krakovskem gozdu, prav

tako srednjega detla; na območju spodnje Save se nahaja tudi redka in izjemno ogrožena vrsta ptic – Vodomec.

✚ Druge živali: Na območju gozda je v porečju reke Krke mrestišče žabe plavček v Krakovskem gozdu in Dobravi. Bobri, ki so pred časom izginili, so se zopet množično razširili na območju Posavja, najdemo jih ob celotnem toku reke Krke. Leta 2009 so v termalni mrtvici Topla pri Čatežu (mrtvica na Prilipah – zadnja mrtvica reke Save) odkrili populacijo raka rdečeškarjevca. Tako na tleh kot na deblih dreves uspevajo številne izredno redke vrste gob. Netopirji imajo svoje zatočišče v Ajdovski jami.

✚ Vode: reke Sava, Krka, Sotla, Bistrica, Mirna ter Bohorski slapovi – Bojanca, Pekel, Ubijavnik in Bojavnik, kraški izvir Davjek, ribnik Trebče, Sopota, termalna mrtvica Topla, ki je dolga slabe 3 km.

(Vir: Regionalni razvojni program regije Posavje 2021 – 2027, RRA Posavje, februar 2022)

1. 4. TURISTIČNA PONUDBA IN RAZVOJNE USMERITVE NA OBMOČJU OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBČIN V POSAVJU

Turistična ponudba občin na obmejnem problemskem območju v Posavju, tj. občin Bistrica ob Sotli, občine Brežice in občine Kostanjevica a Krki, je del turistične ponudbe Posavja oz. vodilne destinacije Čatež in Posavje in je kot je razvidno iz prejšnjega podpoglavja, vključena v regionalne turistične in s turizmom povezane produkte.

1. 4. 1. OBČINA BISTRICA OB SOTLI

Majhna občina Bistrica ob Sotli, ki se skozi eno najlepših sotesk v Sloveniji pridruži vijugasti in počasnejši Sotli ob meji z Hrvaško, z veliko raznolikih naravnih vrednot in izjemno kulturno dediščino je v celoti v Kozjanskem parku in območju Natura 2000.

Občina nudi veliko priložnosti za sprostitev, rekreacijo, ogled kulturnih in naravnih znamenitosti ter užitek v enogastronomiji območja.

Turistična ponudba Bistrice ob Sotli je osredotočena na naravne znamenitosti, kulturno dediščino, športne aktivnosti, prodajo pridelkov iz kmetij, kleti in vinotočev.

Naravne znamenitosti: Soteska reke Bistrice Prišjek, Skalno okno na Kunšperski gori, Žurajev hrast, Kraški izvir Davjek, Ribnik Trebče, Izvir Trebčice, Kozjanski park

Kulturna dediščina: Svete gore, Cerkev sv. Petra, Kravaričeva domačija, Kolarjeva domačija, Razvaline gradu Kunšperk, Cerkev sv. Križa, kužna znamenja

Športne aktivnosti: Pešpot Kunšperk – Klestje, Pešpot k izviru Trebčice, Slomškova pot, Bistriška kolesarska pot, Strelišče Kunšperk, Evropska pešpot E-7 ter ostale športne aktivnosti: igrišče za mali nogomet, košarko, tek in tenis na igrišču OŠ Bistrica ob Sotli, najem športnega objekta s fitness studiom pri OŠ Bistrica ob Sotli. Primerno tudi za piknike, praznovanja, v poletnih mesecih je urejeno igrišče za Beach volley pred trgovino Tuš, osvežujoče in poživljajoče pa je kopanje v reki Bistrici soteska 'Prišjek'.

Prodaja pridelkov iz kmetij: Kmetija MAROF (sortna bela in rdeča vina, grozdni in jabolčni sok, kis, sadno žganje, viljamovko in grenčice. Na prodaj so domači suhomesnati izdelki: salame, vratovina, krajnske klobase, mast in ocvirki), Sadje Hudina (jabolka, hruške, orehe, jabolčni sok, pravi domači jabolčni kis, starano Šempetersko viljamovko, jabolčno žganje, suhe hruške in jabolčne krlje), Kmetija Robek (Različna vina in penino: belo in rdeče vino, sezonsko sadje in zelenjava, izdelki iz medu, peka peciva), Kmetija Uršič (sezonsko sadje in zelenjava), Čebelarstvo Jožeta Uršiča, ki ponuja različne vrste medu: cvetlični, akacijev in gozdni med ter Anton Javeršek (Vzreja in prodaja jelenjadi).

Kleti in vinotoči: Vinogradništvo Püst, Vinogradništvo Kralj, Vinogradništvo Stadler, Klet Zorenč – Hohnjec, Kmetija Marof ter nekaj ponudnikov odprte prodaje vin.

Vir: <https://www.bistricaobsotli.si/predstavitev/turizem>

Slika 12: Geografska lega Občine Bistrica ob Sotli

Vir: <https://www.bistricaobsotli.si/predstavitev/dobrodosli-v-bistrici-ob-sotli/obcina-bistrica-ob-sotli>

Občina Bistrica ob Sotli nima samostojne strategije razvoja turizma do 2030, prav tako nima samostojne turistične blagovne znamke. Poleg vključenosti turistične ponudbe občine v turistično ponudbo regije Posavje, zaradi geografske lege je hkrati vključena v turistično ponudbo na področju Obsotelja in Kozjanskega. Gospodarsko interesno združenje Podčetrtek, Bistrica ob Sotli in Kozje je v sodelovanju z lokalnimi ponudniki izdelal Strategijo razvoja turizma Podčetrtek, Bistrica ob Sotli in Kozje 2019-2023, ki so jo sprejeli občinski svetniki na svojih sejah vseh treh vključenih občin.

Bistrica v Sotli je trenutno vključena v 2 vodilni destinaciji: Čatež in Posavje ter vodilno destinacijo Podčetrtek. Turistična destinacija Podčetrtek, Bistrica ob Sotli, Kozje predstavlja eno bolj razvitih turističnih destinacij v Sloveniji in eno izmed vodilnih destinacij makro-turistične regije Termalno panonska Slovenija. Turistična destinacija se trži pod destinacijsko znamko Podčetrtek in zajema tri občine: Podčetrtek, Bistrica ob Sotli in Kozje. Turistična destinacija se trži pod destinacijsko znamko Podčetrtek in se v tem dokumentu ime Podčetrtek in z njim povezanimi opisi ter dejstva nanašajo na vse tri lokalne občine. Destinacija razvija model skupnosti managementa turistične destinacije, v katerem vodilno vlogo predstavlja GIZ Podčetrtek, Bistrica ob Sotli in Kozje. Javni sektor se do danes z razvojem turizma strateško ni ukvarjal, obstajajo pa dobre osnove za partnerski pristop k razvoju modela skupnosti destinacijskega managementa. Turizem na destinaciji, neposredno usmerjajo trije zaposleni na GIZu, projektno in občasno pa se z razvojem turizma ukvarjajo tudi zaposleni na občinah in v regijski razvojni agenciji. (Vir: Strategijo razvoja turizma Podčetrtek, Bistrica ob Sotli in Kozje 2019-2023, GIZ Podčetrtek, Bistrica ob Sotli in Kozje, 2018).

1.4.2 OBČINA BREŽICE

Občina Brežice skupaj z Termami Čatež, številnimi eno-gastronomski ponudniki, bogato kulturno in naravno dediščino, različnimi zabavnimi dogodki, pokrajino s podobo vinogradniških gričev ob rekah Savi in Krki in turističnimi doživetji v Športno rekreacijskem centru Grič, gradom Brežice z muzejem in Viteško dvorano, gradovi Mokrice, Bizeljsko, Pišece ter na daleč znani vodovodni stolp v starem mestnem jedru Brežic vam ponuja izjemne možnosti za številna turistična doživetja

Občina Brežice svojo turistično ponudbo temelji na **termalni vodi**: ponudbi velikega ponudnika Term Čatež in Term Paradiso, ki so redno v/na vrhu najboljših malih kopališč in wellness centrov v Sloveniji.

Izpostavljena ponudnika predstavljata osnovo turistične ponudbe občine, dopolnjujeta jo še številni manjši ponudniki (več kot 100): gostinci, vinogradniki in vinarji, ponudniki prenočišč, nosilci kulturno dediščinskih vsebin ter drugih turističnih aktivnosti in doživetij.

Ponudba se dopolnjuje še z organizacijo različnih zabavnih in kulturnih **dogodkov**, s katerimi se je ime Brežice v zadnjih letih utrdilo na zemljevidu predvsem poletnih festivalov. Prav tako se uspešno razvija mladinski program, in mladinski hostel.

Turistična ponudba je usmerjena tudi v razvoj **tekočih voda** (Sava in Krka) kot turistično-rekreativni oziroma sprostitveni prostor za aktivnosti na vodi za lokalno prebivalstvo in turiste.

Tretji steber razvoja je **kulturna pokrajina** s podobo vinogradniških gričev, zelenih ravnin ob počasnih rekah in gozdnatih vrhovih s številni kozolci, topjarji, koruznjaki, čebelnjaki, cerkvice, kapelice itn. Zelo pomembna je tudi **kulturna dediščina**; nesnovna dediščina kot so številne šege in navade, prav tako tudi snovna dediščina pod streho nekaterih zbirk ali manjših muzejev. V precej skromni podobi je v smislu prepoznavnosti, opaznosti **dediščina velikih osebnosti** občine – jezikoslovcev in literatov, kulturnikov, umetnikov, duhovnikov ...

Najpomembnejši del pa predstavljajo **gradovi in staro mestno jedro Brežic; Viteška dvorana gradu Brežice**, tudi **grad Mokrice** (sodi v domeno znamke Terme Čatež), bistveno manj **grad Bizeljsko** in **grad Pišece**, ki je še v postopku obnove. V mestu pa je najbolj značilen na daleč znani **vodovodni stolp**.

Temelji turistične ponudbe so:

- zdraviliški/termalni turizem in aktivnosti ob/na vodi;
- turizem na temelju naravne in kulturne dediščine,
- (eno)gastronomski turizem, dopolnjen s turizmom na kmetijah in
- aktivni turizem (šport in rekreacija) s pohodništvom in kolesarjenjem

(Vir: Strategija razvoja turizma v Občini Brežice 2023-2030 (predlog), Občina Brežice, september 2023)

Slika 13: Podoba nove brežiške turistične znamke

(Vir: Strategija razvoja turizma v Občini Brežice 2023-2030 (predlog), Občina Brežice, september 2023)

Grb občine Brežice je osnovno izhodišče za grafično podobo in novo destinacijsko znamko. V Brežiškem grbu so kot glavni atribut trije zeleni brežci, iz katerih izhaja tudi ime občine, nakazuje tudi, da gre za mejne dežele Kranjsko, Štajersko in Hrvaško ter zelene hribe in doline. Pod brežci je modra voda, ki označuje reki Krko in Savo, danes pa lahko označuje tudi vrelce in vse vodne vire, ki so del posebnosti občine. Nad brežci se nahaja zlata konica, ki v heraldičnem pomenu prikazuje razdelitev grbovnega polja, in lahko predstavlja sonce in sončna jutra.

Ščit grba je na črni podlagi in vse te barve skupaj danes tvorijo osnovne barve podobe, ki jih kot znamko prepoznavamo že po avtomobilskih tablicah Brežic.

Priložnosti na področju turizma v občini so vidne na področju usmerjenosti v trende zelenih, varnih destinacij z visoko kakovostjo ponudbe in okolja, boljšem izkoriščanju milijonskega tržišča v neposredni bližini – tako izven meja občine kot znotraj (ne samo za turizem!) in tranzitnem prometu ter v izkoriščanju EU sredstev za politike/ukrepe zelenega prehoda in odpornosti na področju razvoja zelenega turizma. (Vir: Strategija razvoja turizma v Občini Brežice 2023-2030 (predlog), Občina Brežice, september 2023)

Slika 14: Shema prioritetenih področij in pripadajočih ukrepov za razvoj turizma v občini Brežice

Shema prioritetenih področij in pripadajočih ukrepov

Prostor in infrastruktura – ambient	Gradnja kakovosti in spodbujanje inovativnosti	Zasnova produktov in trženje	Znanje in usposobljenost	Upravljanje, organiziranje in povezovanje
- 1.1: Projekti prenove in povezanosti prostorov - 1.2: Oglaševalska krajina občine - 1.3: Ureditev degradiranih mestnih in podeželskih območij - 1.4: Ureditev mreže raznovrstnih kolesarskih poti in pripadajoče infrastrukture - 1.5: Ureditev mreže pešpoti in tematskih poti - 1.6: Ureditev splošne in ostale turistične infrastrukture ter signalizacije - 1.7: Ureditev prostorskih pogojev za vzpostavitev raznovrstnih nastanitvenih kapacitet - 1.8: Zelene ureditve v mestu in okolici - 1.9: Urbana oprema mesta	- 2.1: Nadgradnja teritorialne kolektivne blagovne znamke - 2.2: Spodbude za razvoj produktov v okviru TKBZ - 2.3: Razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah - 2.4: Spodbude kmetijskim dejavnostim za prilagajanje na podnebne spremembe - 2.5: Projekti zaščite ohranjanja avtohtonih vrst in sort - 2.6: Letni kmetijski forum - 2.7: Podpora gostinsko-turističnemu sektorju za investicije - 2.8: Turistični inkubator - 2.9: Baza informacij o potencialnih projektih/idejah - 2.10: Zagonske spodbude za mlade podjetnike/podjetnike začetnike v turizmu - 2.11: Podpora digitalizaciji procesov pri ponudnikih - 2.12: Projekti na zalogo in sredstva za zalaganje	- 3.1: Mreža TIC in sorodnih (digitalnih) informacijskih točk destinacije - 3.2: v okviru 1.2! - 3.3: Ustanovitev delovne skupine za trženje in promocijo - 3.4: Oblikovanje prodajnih paketov destinacije in njihovo trženje - 3.5: Strategija (trženjskega) komuniciranja z različnimi javnostmi na področju turizma - 3.6: Destinacijska kartica	- 4.1: Podpora izobraževalni vertikali na področju turizma - 4.2: Usposabljanja in izobraževanja za turistične ponudnike - 4.3: Aktivacija mladih na turističnem področju - 4.4: Domačini za turizem	- 5.1: Nadgradnja modela destinacijskega vodenja in upravljanja - 5.2: Regijske povezave destinacije Brežice - 5.3: Spremljanje izvajanja strategije - 5.4: organizacija prireditvev in dogodkov - 5.5: Informacijska platforma destinacije
Horizontalna politika/prioriteta: ODPORNOST - Ukrepi na področju trajnostne mobilnosti – 6.1: Revizija in ukrepi CPS, 6.2: Vizija e-mobilnosti v občini, 6.3: Javni potniški promet za turiste - Ukrepi na področju Zelene sheme slovenskega turizma – 6.4: Akcijski načrt za trajnostni razvoj turizma na destinaciji - Ukrepi na področju podnebnih sprememb – 6.5: Prilagajanje turizma na podnebne spremembe, 6.6: Blaženje podnebnih sprememb skozi turizem				

(Vir: Strategija razvoja turizma v Občini Brežice 2023-2030 (predlog), Občina Brežice, september 2023)

1.4.3. OBČINA KOSTANJEVICA NA KRKI

Občina Kostanjevica na Krki v objemu območja Natura 2000 z bogato naravno in kulturno dediščino občine, turističnimi kmetijami, vinotoči, številnimi dogodki, postajališčem za avtodome, gostinskimi obrati, Galerijo Božidar Jakec v nekdanjem cistercijanskem samostanu in Formo vivo, kot najstarejšem kiparskem simpozijem na odprtem na svetu in Kostanjeviško jamo ob vznožju Gorjancev, zagotovo omogoča kvalitetno preživljanje prostega časa vsem svojim obiskovalcem.

Na območju občine je registriranih 79 enot nepremične kulturne dediščine, od teh je 17 enot razglašeni za kulturni spomenik lokalnega pomena, 3 pa za kulturni spomenik državnega pomena. Na področju varovanja naravne dediščine je pet območij pod NATURA 2000, 4 ekološko pomembna območja (EPO) in 62 naravnih vrednot, od tega kar 28 jam. V registru nesnovne kulturne dediščine je z območja kostanjeviške občine registrirana samo ena enota, in sicer Šelmarija (1854), ki jo organizira Etnološko društvo Prforcenhaus.

Občina Kostanjevica na Krki je ocenila sprejemljivost razpoložljivih lokacij na podlagi metodologije, ki je navedena v Strategiji trajnostnega razvoja turizma v občini Kostanjevica na Krki 2022-2032, pri čemer je v ocenjevanje vključila zgolj tiste lokacije naravne in kulturne dediščine, ki se že nahajajo v turistični ponudbi in ki po vsebini lahko predstavljajo samostojen turistični produkt. Samo polovica lokacij je ocenjenih z oceno dobro (10-15 točk) ali zelo dobro (16-19 točk). Med njimi je bil v vseh pogledih najbolje ocenjen nekdanji cistercijanski samostan z Galerijo Božidar Jakac Kostanjevica na Krki. Za drugo polovico lokacij naravne in kulturne dediščine pa se je izkazalo, da še niso povsem ustrezne za vključitev v turistično ponudbo.

**Tabela 4: Ocena sprejemljivosti naravne in kulturne dediščine za vključitev v turistično ponudbo
Kostanjevica na Krki**

Zap.št.	Ime lokacije	Ocenjeno stanje
1.	Nekdanji cistercijski samostan z Galerijo Božidar Jakac	16
2.	Lamutov likovni salon	10
3.	Gorjupova galerija v osnovni šoli	10
4.	Stražni stolp v Črneči vasi	6
5.	Mesto Kostanjevica na Krki	12
6.	Župnijska cerkev svetega Jakoba	9
7.	Podružnična cerkev svetega Miklavža v Kostanjevici na Krki	9
8.	Romarska cerkev na Slinovcah	8
9.	Kostanjeviška jama	14
10.	Krakovski gozd	11
11.	Reka Krka	9
12.	Šelmarija	7
13.	Gorjanci	9
14.	Hrast na Malencah	4

Vir: Strategiji trajnostnega razvoja turizma v občini Kostanjevica na Krki 2022-2032, Občina Kostanjevica na Krki, oktober 2022

Občina Kostanjevica na Krki razpolaga z naslednjimi nastanitvenimi kapacitetami:

- Gostilna Žolnir (12 sob – po 2 ležišči – skupaj 24 ležišč, opcijsko dodatno ležišče – skupaj do 36 ležišč),
- Apartmaji Žolnir (2 apartmaja – 7 ležišč),
- Vila Castanea (9 sob - 20 ležišč),
- Apartmaji na Krki (2 apartmaja – 5 ležišč),
- Apartma Meander (1 apartma – 2 ležišči),
- Apartmaji Kostanjevica (2 apartmaja – 8 ležišč),
- Apartma Ob Krki (4 apartmaji – 12 ležišč),

Občina je marca 2019 v uporabo predala postajališče za avtodome. Na novo je postavljenih 12 mest za avtodome, ki so v celoti opremljena z elektriko, vodo, jaškom za odpadne vode in ekološkim otokom. Pet parkirnih mest na delu nekdanje lokalne ceste je neopremljenih, vendar so na razpolago za uporabo.

Gostinski obrati na območju občine Kostanjevica na Krki so redki. Trenutno obratujejo Gostilna Žolnir na Krški cesti, Kmečki hram in Picerija Pri Mili na Oražnovi ulici, Kavarna La Vie Cafe na Ljubljanski cesti, Beach bar Točka na kopališču, Kavarna Green bar in prevoznik Cvek Branka s.p. pri Občini Kostanjevica na Krki in Zidanica Žolnir na Jablanicah pri Kostanjevici na Krki.

Društvena dejavnost ima v občini dolgoletno tradicijo. Trenutno deluje v občini 29 različnih društev, ki so vključeni v turistično dogajanje na območju občine in širše.

Turistična ponudba občine Kostanjevica na Krki je vključena še v regijske in nacionalne projekte in združenja in sicer: Posavje, polno priložnosti 3P, Gradovi Posavja in Razvoj in promocija turistične ponudbe vodilne destinacije Čatež in Posavje. (Vir: Strategiji trajnostnega

razvoja turizma v občini Kostanjevica na Krki 2022-2032, Občina Kostanjevica na Krki, oktober 2022)

Strategija trajnostnega razvoja turizma v občini Kostanjevica na Krki 2022-2032 aktualizira strateške usmeritve ter jih povezuje v krovne programsko–produktne sklope s posameznimi vsebinskimi podsklopi, in sicer:

1. Razvoj kulturnega in dediščinskega turizma z zgodbami
2. Ohranjanje naravne dediščine in aktivnosti v naravi
3. Razvoj gastronomskih doživetij in nastanitev

Dane produktne sklope podpirajo in promovirajo ključne prireditve, ki imajo velik vpliv na image destinacije ter ključnih treh produktov in na prihodke.

V strategiji je opredeljeno:

- POSLANSTVO (smisel, namen): Izkoristiti naravne in kulturne danosti okolja za dvig kakovosti bivanja.
- VREDNOTE (načela, pravila): Trajnostni in odgovorno usmerjen razvoj turističnega prostora, varovanje naravne in kulturne dediščine.
- VIZIJA (kaj želimo doseči): Kostanjevica na Krki je trajnostno razvojna in pametna destinacija z izjemnimi doživetji za obiskovalce in kakovostnim življenjskim okoljem za prebivalce.
- STRATEGIJA (načini uresničevanja ciljev): Vzajemno sodelovanje in soustvarjanje različnih področij kot podpora razvoja turističnega prostora.

Cilji so posamezno opredeljeni po področjih strateških politik:

- Naložbe in podjetniško okolje
- Javna/ skupna infrastruktura ter naravna in kulturna dediščina za turistični ambient Slovenije
- Človeški viri za dvig dodane vrednosti
- Trajnost in zelena shema slovenskega turizma
- Dostopnost in trajnostna mobilnost
- Upravljanje destinacij in povezanost turizma
- Produkti in trženje

Navsezadnje je velika prednost Kostanjevice na Krki ta, da je šele na začetku turističnega razvoja, torej precej nepopisan list papirja in lahko ravno na prelomu novega strateškega obdobja za globalni in slovenski turizem, ko v ospredju niso več številski kazalniki uspeha, pač pa kakovost, trajnost, butičnost, dodana vrednost in zadovoljstvo lokalnega prebivalstva, postane primer dobre prakse v Sloveniji in širše.« (Vir: Strategiji trajnostnega razvoja turizma v občini Kostanjevica na Krki 2022-2032, Občina Kostanjevica na Krki, oktober 2022)

Slika 15: DNK, Vizija in akcijski nagovor Strategije trajnostnega razvoja turizma v občini Kostanjevica na Krki

(Vir: Strategiji trajnostnega razvoja turizma v občini Kostanjevica na Krki 2022-2032, Občina Kostanjevica na Krki, oktober 2022)

1.5. KLJUČNE UGOTOVITVE ANALIZE TURIZMA NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU

- Na obmejnih problemskih območjih v Posavju je, kakor tudi na regionalni ravni in nacionalni ravni za časovno obdobje 2018-2022, do pričetka epidemije covid-19 na področju turizma značilen trend rasti.
- V letu 2020 je prihod domačih turistov doživel manjši padec kot prihod tujih, število prenočitev domačih turistov pa se je v primerjavi z letom 2019 kljub epidemiološkim ukrepom povečalo, za razliko od padca na nacionalni ravni, kar je posledica uporabe t.i. turističnih bonov posebej v Termah Čatež, Termah Paradiso in manjših turističnih ponudnikih, ki so le-te uporabljali
- Na obmejnih problemskih območjih v Posavju se je delež prihodov turistov v občino Brežice v primerjavi s prihodi v celotno regijo Posavje leta 2022 zmanjšal za 2 odstotka, iz 94% od leta 2018 do 92% v letu 2022, v občini Kostanjevica na Krki je opaziti neznatno zmanjšanje deleža (iz 0,89% leta 2018 na 0,86% leta 2022), v občini Bistrica ob Sotli pa je opaziti nekoliko izboljšanje (iz 0,07% leta 2018 na 0,49% leta 2022), kar je spodbujajoč podatek.
- V občinah obmejnega problemskega območja v Posavju je opaziti spodbudne podatke glede prenočitev turistov. V občini Brežice je delež prenočitev bil skoraj 95% v obdobju 2018-2020 ter nekaj več kot 94% v obdobju 2021-2022 vseh prenočitev v regiji, opaziti je tudi trend rasti deleža v Bistrici ob Sotli (036% v letu 2022, pred tem 0,03% leta 2018). V Kostanjevici na Krki je opaziti nekoliko manjši upad prenočitev turistov (0,50% v letu 2022, pred tem pa 0,7% v letih 2020, 2021).
- V občinah obmejnega problemskega območja v Posavju so opazna velika odstopanja glede prenočitvenih zmogljivosti po občinah. Največ stalnih ležišč v letu 2022 je bilo v občini Brežice (76% vseh prenočitev v regiji), najmanj pa v občini Kostanjevica na Krki (2%) ter Bistrica ob Sotli (1%).
- V Vodilni destinaciji Čatež in Posavje je zaradi prepoznavnosti izpostavljena znamka Čatež, ker turistična ponudba Posavja temelji na sinergiji ponudbe Term Čatež, ki imajo visoko učinkovito prodajo in razdelane produkte, ki predstavljajo močno atrakcijo in ponudbe turističnih posameznikov na drugi strani. Skladno s tem, občina Brežice, zaradi Term Čatež, že dlje časa izstopa kot občina z največjim številom prihodov in prenočitev turistov v destinaciji
- V letu 2018 je prišlo do spremembe metodologije zajemanja podatkov s strani Statističnega urada Republike Slovenije. Zaradi prehoda Statističnega urada RS na nove vire podatkov in posodobljeno metodologijo je od leta 2018 možno pridobiti večino podatkov samo za makrodestinacije in vrsto turističnih občin, zato pri podatkih na ravni posamezne občine prihaja do nekaterih manjših odstopanj glede na kategorije podatkov.

- *Turistično ponudbo regije sestavljajo turistični in s turizmom povezani produkti iz posameznih posavskih občin, prav tako iz občin na obmejnih problemskih območjih, ki tudi na lokalni ravni razvijajo nove turistične produkte in lokalne znamke.*
- *Turistična ponudba občin na obmejnem problemskem območju v Posavju , tj. občin Bistrica ob Sotli, občine Brežice in občine Kostanjevica a Krki, je del turistične ponudbe Posavja oz. vodilne destinacije Čatež in Posavje in je vključena v regionalne turistične in s turizmom povezane produkte*
- *Turistične ponudbe je na obmejnih problemskih območjih v posavski regiji veliko, vendar je že dlje časa, kljub prizadevanjih skozi različne projekte, da se ponudba poveže na regijski ravni in, da oblikovani integralni turistični produkti zaživijo na trgu, še vedno prisoten glavni izziv skupnega nastopa na trgu in trženja destinacije in njenih integralnih turističnih produktov*
- *Turistična ponudba Občine Bistrica ob Sotli je vključena v 2 vodilni destinaciji v okviru makrodestinacije Termalna Panonska Slovenija: Vodilno destinacijo Čatež in Posavje ter vodilno destinacijo Podčetrtek. Skladno z usmeritvami nove strategije turizma 2022-2028 in interesi območja občine, bo prihodnost pokazala, kakšna bo pozicija turističnega območja v strukturi organiziranosti destinacij v Sloveniji. V vsakem primeru pa prepoznavnost občine v dveh destinacijah lahko pozitivno vpliva na razvoj turizma v občini.*
- *Skladno z sprejeto Strategijo slovenskega turizma 2022–2028 se predvideva nadgradnja obstoječega modela vodilnih destinacij, uvajanje registra destinacijskih organizacij ter krepitev razvojne funkcije pristojnega ministrstva in reorganizacija STO, ki bo, razen drugih nalog, tudi okrepila svojo vlogo pri krepitvi delovanja vodilnih in regijskih destinacij pri upravljanju turističnih tokov. Bolj natančno so opredeljeni tudi pogoji za opredelitev posameznih destinacij v perspektivne, vodilne in regijske DMO, pri tem je tudi okrepljena vloga občin, pri čemer mora vsaka, razen finančnih sredstev iz razpisov, letno zagotavljati določeno višino finančnih sredstev iz sredstev ustanoviteljic.*

1.6. SWOT ANALIZA TURIZMA NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU

PREDNOSTI	SLABOSTI
- Bogata naravna in kulturna dediščina - Dobre logistične povezave : bližina Ljubljane, Kopra, Maribora, Zagreba in preko njih tudi do večjih in bolj oddaljenih krajev - Velika izbira številnih kulturnih, športnih in drugih lokalnih dogodkov - dobro razvit termalni turizem (Terme Čatež, Terme Paradiso) - Bogata gastronomska ponudba na območju	- Prometne povezave v javnem prevozu zelo slabe - Turistična ponudba premalo povezana, - Naravna in kulturna dediščina premalo izkoriščena za razvoj turizma - Nezadostna povezanost med lokalnimi LTO-ji in ponudniki ter vodino destinacijo, razen v primeru regijskega projektnega financiranja - Nezadovoljivo sodelovanje med javnim, zasebnim in civilnim sektorjem v okviru skupne destinacijske organizacije - Nizka stopnja ozaveščenosti o pomembnosti razvoja Zelene sheme slovenskega turizma (ZSST) pri ponudnikih in drugih deležnikih razvoja turizma v regiji) premajhno število deležnikov s certifikatom Slovenia Green
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
- Izkoristiti ugodne turistične trende in bližino osrednjih emitivnih trgov ter geografsko in prometno lego za razvoj turizma - Razvoj kulturne dediščine kot potenciala za turizem in kreativne industrije - Koriščenje spodbud za razvoj nosilnih in podpornih turističnih produktov v okviru destinacije Čatež in Posavje - Izkoriščanje potenciala rek in akumulacij za namene vodnega in obvodnega turizma ter rekreacije - Povezovanje krovne, že prepoznavne znamke destinacije s posameznimi blagovnimi znamkami na ravni občin za skupno promocijo in s tem tudi dvig prepoznavnosti turistične ponudbe občin z obmejnih problemskih območij v Posavju	- Gestrateška lega: migracije, ki ob meji lahko vplivajo na razvoj turizma v obmejnih občinah v Posavju, višje tveganje za terorizem - Omejitve na zavarovanih območjih Natura 2000 - Poslabšanje gospodarskega stanja v regiji in širše zaradi okrepitve vojnih razmer v Ukrajini, ki so že vplivale na zvišanje cen in zmanjšanje ponudb izdelkov - Poslabšanje življenjskega standarda večine prebivalcev v Evropi, turistov iz emitivnih trgov destinacije - Pomanjkanje podjetniške inovativnosti na področju turizma

1.7. PRIPOROČILA ZA PRIHODNJI RAZVOJ TURIZMA NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU

- *Glede na smernice nove strategije razvoja turizma pri promociji vseh morebitnih novonastalih vodilnih, perspektivnih in regijskih DMO, bi bilo smiselno, da se posamezne znamke destinacij, ki jih lahko oblikujejo občine tudi samostojno, po vzpostavitvi od leta 2025 vzajemno promovirajo v smislu uporabe znamk po konceptu uporabe nacionalne znamke I feel Slovenia pri vseh promocijskih in drugih aktivnostih na področju turizma v regiji in širše, ker se tako lahko doseže večja prepoznavnost turističnega območja.*
- *Turistično ponudbo na obmejnih problemskih območjih v Posavju je potrebno povezati v novo oblikovane integralne turistične produkte in jih umestiti v turistično ponudbo regije in širše.*
- *Potrebno je oblikovati načrt promocije oblikovanih ITP-jev in se povezati med občinami glede trženja turistične ponudbe.*
- *Povečati je potrebno ozaveščenost o pomembnosti razvoja Zelene sheme slovenskega turizma (ZSST) in pridobitve certifikata Slovenia Green pri ponudnikih in drugih deležnikih razvoja turizma tako na obmejnih problemskih območjih v Posavju, kot tudi v celotni regiji Posavje.*

2. ANALIZA INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTIH NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU

2.1. STANJE INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTIH V REPUBLIKI SLOVENIJI

Ugodna geostrateška lega v Srednji Evropi na stičišču panevropskega in sredozemskega koridorja, ki nudi dostop do zaledja in morja; ugodne logistične poti in prednosti z vidika varnosti dobav v GVV; bližina glavnih gospodarskih partnerjev, dobro izobražena delovna sila z več kot 35 odstotkov odraslega prebivalstva z doseženo terciarno izobrazbo in dobrim znanjem tujega jezika, človeški viri in mednarodno sodelovanje raziskovalcev in inovatorjev, visoka kompleksnost slovenskega gospodarstva, ki je umeščena med 12 najkompleksnejših na svetovni ravni po oceni univerze Harvard – indeks je osnovan na raznovrstnem izvozu države in njegovi razširjenosti; ali po številu držav, ki te izdelke proizvajajo, so le nekatere izmed prednosti Slovenije za potencialno investiranje (Vir: Program spodbujanja investicij in internacionalizacije slovenskega gospodarstva, Vlada RS, 9. 12. 2021).

Trenutno stanje investicijskih priložnosti, ki temelji na prejšnjem konceptu razvoja Slovenije, po katerem je bila Slovenija opredeljena kot središče za raziskave in razvoj (v nadaljevanju: R & R) ter zeleno in logistično središče, kaže na več področij, ki so zanimiva za potencialne vlagatelje.

- **INFRASTRUKTURNI RAZVOJ:**

Slovenija si prizadeva za nadaljnji razvoj infrastrukture, še posebej v prometnem sektorju. RS ima pomembno geostrateško lego v srednji Evropi, zato je promet pomembna gospodarska panoga. Investicije v prometno infrastrukturo se izvajajo tako za potrebe povezljivosti in pretočnosti domačega prometa kot tudi za potrebe prometnih tokov blaga v tujino in iz tujine. Investicije se izvajajo z različnimi modeli, različna so tudi upravljavsko–lastniška razmerja (lastništvo infrastrukture, upravljanje infrastrukture, koncesija). Slovenija je v preteklosti aktivno gradila avtocestni križ, trenutno sta najpomembnejša projekta izgradnja tretje razvojne osi in druge cevi predora Karavanke. Del tretje razvojne osi naj bi bil zgrajen do junija 2028, druga cev predora Karavanke pa naj bi bila predana v promet leta 2025. Po odprtju druge cevi predora se bo začela prenova prve cevi, pri čemer se predvideva, da bo promet po obeh predorskih ceveh stekel v letu 2027. Večji investicijski projekt na področju avtocest, ki je v pripravi, je razširitev ljubljanskega avtocestnega obročja in pripadajočih glavnih avtocestnih vpadnic. V zadnjih letih so pomembne spremembe obsega investicijskih vlaganj tudi na področju železniške infrastrukture, kjer se izvajajo posodobitve obstoječih prog, prenove predorov, železniških postaj in gradnja novih prog. Dokončanje projekta drugi tir je načrtovano za konec leta 2025. Drugi tir je ključen za povečanja zmogljivosti železniške infrastrukture, ki bo omogočila rast prometa Slovenskih železnic in zagotavljala izkoristek potenciala povečanja pretovora blaga v Luki Koper. Luka Koper kot mednarodno tovarno pristanišče izvaja investicije odvisno od potreb naraščajočega pomorskega prometa in načrtuje intenziven investicijski cikel v naslednjih letih tudi zaradi močne konkurence drugih severno–jadranskih pristanišč (Vir: Letni načrt upravljanja naložb za leto 2024, SDH, 27. 11. 2023)

- **RAZISKAVE IN RAZVOJ:**

Država spodbuja inovacije ter raziskave v visokotehnoloških sektorjih. To vključuje podporo start-upom in podjetjem v IT, biotehnologiji ter napredni proizvodnji.

Uvajanje visokotehnoloških inovacij in zmožnost regij po vsej EU, da prispevajo k inovacijam in jih izkoristijo, raziskovalne in tehnološke infrastrukture prispevajo tudi k privabljanju najboljših raziskovalcev, inženirjev, tehnikov in študentov ter lahko podpirajo nacionalne in regionalne inovacijske ekosisteme. (Vir: Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij - Novi evropski program za inovacije, COM(2022) 332 final, Strasbourg, 5.7.2022)

S tem se želi povečati privlačnost naše države za tuje neposredne investicije (TNI).

- **TURIZEM:**

Turizem ostaja pomemben sektor, zlasti za razvoj podeželskih območij in trajnostnega turizma. Investicije v infrastrukturo, kot so hoteli, wellness centri in ekološke kmetije, imajo velik potencial. (Vir: Strategija slovenskega turizma 2022–2028, MGRT, maj 2022)

- **EKO IN ZELENI SEKTOR:**

Slovenija se usmerja v zeleno gospodarstvo in obnovljive vire energije: zeleni in digitalni prehod. Investicije v obnovljive vire energije, recikiranje ter okolju prijazne tehnologije so ključne.

Pri pregledu stanja energetike v EU v letu 2023 in smernic za zeleni prehod v prihodnjih letih je treba omeniti odločitev EK, ki je potrdila dopolnjen predlog obravnave jedrske energije in zemeljskega plina v sklopu evropske trajnostne taksonomije. Jedrska energija in plin sta tako vključena med trajnostne energetske vire, ki bodo tvorili prihodnjo nizko ogljično energetsko mešanico v evropskih državah. S spremembo Direktive 2003/87/ES je maja 2023 tudi RS postala upravičenka do sredstev iz Sklada za modernizacijo, katerega namen je podpora naložbam v modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti. Sklad za modernizacijo prispeva k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora s podporo zelenemu in socialno pravičnemu prehodu ter deluje pod odgovornostjo držav članic upravičenk. Iz tega naslova lahko RS do leta 2030 koristi več sto mio EUR nepovratnih sredstev. (Vir: Letni načrt upravljanja naložb za leto 2024, SDH, 27. 11. 2023)

Program spodbujanja investicij in internacionalizacije slovenskega gospodarstva, skladno s Strategijo razvoja Slovenije 2030, izpostavlja internacionalizacijo kot eno izmed gonilnih sil nadaljnjega razvoja Slovenije v naslednjem petletnem obdobju.

V središče postavlja tri strateška področja: trajnost, inovativnost in digitalizacijo.

Opredeli namreč ambiciozno vizijo internacionalizacije slovenskega gospodarstva pod sloganom »Zelena. Ustvarjalna. Pametna.«, ki nadomešča prejšnji koncept, po katerem je bila Slovenija opredeljena kot središče za raziskave in razvoj (v nadaljevanju: R & R) ter zeleno in logistično središče.

Skladno z navedenim programom si bo Slovenija prizadevala privabiti družbeno odgovorna in trajnostno naravnana tuja podjetja z investicijskimi projekti z višjo dodano vrednostjo, ki bodo prispevala k dvigu kompetenc naše delovne sile, pozitivno vplivala na inovativnost in

tehnološki razvoj ter prispevala k enakomernemu regionalnemu razvoju. Dodatno si bo prizadevala pritegniti investitorje, ki bodo v Sloveniji odpirali raziskovalno-razvojne oddelke, in investicije, ki bodo omogočale vključevanje in čim višje pozicioniranje naših dobaviteljev v globalni verigi vrednosti (GVV). (Vir: Program spodbujanja investicij in internacionalizacije slovenskega gospodarstva, Vlada RS, 9. 12. 2021)

Pri doseganju navedenih ciljev je eden izmed ukrepov tudi zagotavljanje svetovanja in informiranja na področju izvoza in investicij prek Enotne točke za izvoznike in investitorje (SPOT Global) z enim izmed nosilcev strateško-programskih izvedbenih aktivnosti, Javno agencijo Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (SPIRIT Slovenija).

Razpoložljive investicijske priložnosti v Sloveniji so potencialnim investitorjem na voljo tudi na spletni platformi <https://investslovenia.spiritslovenia.eu/>

Slovenija, razen številnih drugih investicijskih spodbud, tudi v okviru davčnega sistema ponuja ugodno davčno obravnavo v obliki olajšav za investicije, raziskave in razvoj ter zaposlovanje (Vir: [Spodbujanje investicij | GOV.SI](#))

2. 2. STANJE INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTIH V REGIJI POSAVJE

Na regionalnem nivoju izvajanje specifičnih nalog v smislu zagotavljanja specifičnih regionalnih oz. lokalnih podatkov, ki praviloma niso javno dostopni ter zagotavljanje čim boljšega servisa potencialnim investitorjem v Sloveniji v regiji Posavje trenutno opravlja Regionalna razvojna agencija Posavje.

Na Podlagi Pogodbe o opravljanju nalog regionalnega skrbništva na območju Posavske regije v okviru Programa dela in Finančnega načrta Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije za leti 2023 in 2024 – prečiščeno besedilo št. 1, ki ga je sprejel Svet agencije na 46. redni seji, dne 16.6.2023 in h kateremu je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport podalo soglasje dne 29.6.2023, št. 302-31/2022/20 ter pogodbe o sofinanciranju operacije SPOT GLOBAL+, Regionalna razvojna agencija Posavje izvaja aktivnosti regionalnega skrbništva in sicer z zagotavljanjem specifičnih podatkov regije in občin, zbiranje in ažuriranje baz podatkov za poslovne cone na portalu SPOT-IP ter oblikovanjem ponudb za potencialne investitorje v regiji.

Regionalna razvojna agencija Posavje izvaja tudi aktivnosti za privabljanje tujih in domačih investitorjev za obmejna problemska območja v regiji Posavje v okviru projekta »Promocija obmejnih problemskih območij v posavski regiji«, ki ga sofinancira Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj v okviru Programa razvojnih spodbud za obmejna problemska območja v obdobju 2022-2025 (št. 30301-1/2022/3, z dne 10. 2. 2022).

Razen zgoraj navedenega, obstoječih SPOT točk, Podjetniškega inkubatorja in co-working prostora v Krškem ter področnih zbornic, se regija Posavje sooča s pomanjkanjem inovativnega podpornega okolja.

V Posavju deluje več SPOT točk za izvajanje elektronskih postopkov registracije in drugih postopkov preko portala SPOT (dosedanji portal VEM). To storitev v regiji izvajajo AJPEs, območne obrtno-podjetniške zbornice Brežice, Krško in Sevnica, Upravna enota Brežice in trenutno 3 notarji. Nosilec SPOT svetovanja je Center za podjetništvo in turizem Krško. Poleg pomoči pri registracijskih postopkih in elektronskih postopkih preko portala SPOT nudi strokovno pomoč uporabnikom v obliki informiranja in svetovanja, organizacije delavnic in usposabljanj za potencialne podjetnike in podjetnike, izmenjave dobrih praks, odpira poslovne priložnosti, izvaja animiranje lokalnega okolja, splošno promocijo podjetništva na regionalni in lokalni ravni ter povezuje lokalne akterje za podporo poslovnim subjektom.

Tehnološki center Posavja ne deluje več, Podjetniški inkubator in co-working prostor v Krškem sta bila vzpostavljena septembra 2020. V okviru poslovne skupnosti KNOF obstaja program, ki omogoča zagon novih poslovnih podjetij, nudi pa tudi manjši co-working prostor v Krškem in Sevnici, kar pa ne zadošča potrebam regije. Udeleženci posvetovanj so opozorili na potrebo po še večji informiranosti podjetij za koriščenje razvojno-raziskovalnih podpor in instrumentov ter po večjem sodelovanju tako med subjekti v regiji kot izven. Nosilce RR je treba upoštevati v najširšem kontekstu. V regiji Posavje je po stanju leta 2021 na razpolago nekaj manj kot polovica razpoložljivih površin. Kljub povpraševanju pa polnjenje razpoložljivih površin poteka počasneje, ker te še niso v celoti komunalno opremljene in so hkrati v lasti več zasebnih lastnikov, postopki urejanja pa so dolgotrajni in za investitorje pogosto predstavljajo visoko oviro za poslovno odločitev. (Vir: RRP 2021-2027, RRA Posavje, februar 2022)

Slika 16: Razpoložljivost površin v poslovnih conah v regiji Posavje

	Velikost poligona v ha	Prosta površina v ha
Poslovne cone občina Brežice	77,19	22,49
Industrijska cona Brežina	35,06	17,53
Gospodarska cona Slovenska vas	33,09	4,96
Obrtna cona Dobova	9,04	0,00
Poslovne cone v občini Kostanjevica na Krki	5,73	3,43
PC Kostanjevica	5,73	3,43
Poslovne cone v Mestni občini Krško	257,02	179,50
PC Vrbina	71,11	49,77
PC Drnovo Zahod	48,60	24,30
PC Drnovo Vzhod	20,48	18,43
PC Feniks	21,95	21,95
OC MDB	5,79	5,79
PC Leskovec	9,84	9,84
PC Podbočje	1,91	1,91
PC pri Vipapu	21,05	21,05
PC Raka	0,42	0,42
PC Senovo	20,80	20,80
PC Veliki podlog 1	2,35	2,35
PC Veliki podlog 2	1,33	1,33
PC Žadovinek	31,39	1,56
Poslovne cone v občini Sevnica	56,86	23,90
PC Krmelj	6,01	6,01
Obrtna cona Krmelj	2,54	1,27
PC TC Mercator Boštanj	2,45	0,49
PC ob HE Boštanj	4,65	3,25
PC Blanca	2,41	2,41
Industrijska cona Sevnica	25,61	2,56
Industrijska cona INES Sevnica	13,19	7,91
Poslovne cone v občini Radeče	2,91	0,72
Poslovna cona Obrežje	2,22	0,55
Poslovna cona Jagnjenica	0,69	0,17
Poslovne cone v občini Bistrica ob Sotli	5,87	5,28
IC Hrastje	5,87	5,28
SKUPAJ VSE POVRŠINE V REGIJI	405,58	231,89

(Vir: RRP 2021-2027, RRA Posavje, februar 2022)

Osnovne prednosti za razvoj investicijskih priložnosti in privabljanje investorjev v regijo Posavje so njena strateška lokacija, zaradi svoje bližine do Hrvaške, Avstrije ter povezav s sosednjimi regijami ima Posavje ugodno geografsko pozicijo za logistične dejavnosti, raznolikost sektorjev v regiji, z dejavnostmi v proizvodnji, kmetijstvu, lesni industriji ter storitvenih panogah ter dobra podporna prometna in energetska infrastruktura, kar omogoča lažji razvoj in dostop do ključnih trgov.

Kljub svojim prednostim gospodarstvo v regiji je še vedno manj razvito v primerjavi z drugimi regijami v Sloveniji.

Po podatkih SURS-a je Bruto domači proizvod (BDP) v letu 2022 v Sloveniji ocenjen na 57.038 milijonov EUR. To je bilo nominalno za 9,1 % več kot leto prej. Najbolj je zrasel v obalno-kraški (16,8 %) statistični regiji, sledili sta gorenjska (15,0 %) in goriška (10,2 %).

Najnižja rast pa je zaznana v posavski regiji (0,1 %), sledila ji je jugovzhodna Slovenija (6,4 %). (Vir: SURS).

V regiji obstaja tudi problematika visoke stopnje brezposelnosti, ki zahteva večjo pozornost in naložbe v programe za zaposlovanje.

Po podatkih ZZZS je leta 2023 povprečna stopnja registrirane brezposelnosti v Posavski regiji znašala 6,4% in je bila med najvišjimi izmed stopenj v drugih statističnih regijah v Sloveniji. Višjo stopnjo je imela samo še Pomurska regija (6,9%).

Razen visoke stopnje brezposelnosti, v regiji je pereč problem tudi pomanjkanje ustreznih kadrov.

Po podatkih OS Zavoda za zaposlovanje Sevnice se je v letu 2022 večina delodajalcev v Posavju soočala s pomanjkanjem ustreznih kandidatov za zaposlitve.

Neustreznost kandidatov se je večinoma izražala skozi neustrezne delovne izkušnje, poklicno specifične kompetence in znanja, neustrezno izobrazbo, neznanjem določenih tujih jezikov in pomanjkanje digitalnih znanj.

Rezultati opravljene raziskave so pokazali, da je pomanjkanje ustreznih kadrov posledica tudi v delovnih pogojih potencialnih delodajalcev (večizmensko delo, delo ob praznikih, vikendih, nizke plače, težje fizično delo...), ki odvrčajo kandidate od prijav na prosta delovna mesta. (Vir: Raziskava potreb delodajalcev in stanje na trgu dela v posavski regiji, 31. oktober 2022, <https://www.kariernicenterposavje.si/wp-content/uploads/2023/02/Raziskava-potreb-delodajalcev-in-stanje-na-trgu-dela-v-Posavju.pdf>)

Pomanjkanje investicij v regiji je razvidno iz podatkov Banke Slovenije, po katerih se posavska regija glede na vrednost tujih neposrednih investicij v letu 2022 nahaja v spodnji polovici lestvice vrednosti tujih neposrednih naložb, skupaj z Jugovzhodno Slovenijo in Pomursko regijo (vrednost naložb 250 - 500 mio EUR).

Nižje na lestvici so samo še Koroška, Zasavska in Pomursko – notranjska regija (vrednost naložb manj kot 250 mio EUR). (Vir: Neposredne naložbe 2022, Banka Slovenije 2023).

Regija ima na razpolago veliko potencialnih investicij, toda žal še ne popolnoma izkoriščenih priložnosti.

Potrebuje več vlaganj za razvoj infrastrukture, spodbujanje inovacij ter ustvarjanje delovnih mest.

Po posameznih občinah v Posavju je, razen poslovnih con, tudi večje število neizkoriščenih degradiranih območij (DO), zemljišč, objektov ter poslovnih prostorov, ki so na razpolago potencialnim investitorjem.

Tabela 5: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Bistrica ob Sotli

NAZIV	VRSTA
Industrijska cona Hrastje	Zemljišče
Kumrovška proga	Degradirano območje (DO), DO Prometne infrastrukture

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Tabela 6: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Brežice

NAZIV	VRSTA
Gospodarska cona Slovenska vas	Zemljišče, poslovne stavbe,
Industrijska cona Brezina	Zemljišče
Obrtna cona Dobova	Zemljišče
Poslovni prostor Obrežje 79, Jesenice na Dolenjskem	Vstop v lastništvo-poslovni prostori
Beti Dobova	DO industrijskih in obrtnih dejavnosti
Blagovnica Brežice	DO storitvenih dejavnosti
Hotel AGRAD Bizeljsko	DO predhodne rabe, DO opuščenega gradbišča
Jutranjka Brežice	DO industrijskih in obrtnih dejavnosti
Kmetijska farma Cerklje	DO kmetijske dejavnosti
Kmetijska farma Trnje	DO kmetijske dejavnosti
Koreja	DO za bivanje, stara dotrajala stanovanjska območja
Posestvo Vita	DO kmetijske dejavnosti

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Tabela 7: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Kostanjevica na Krki

NAZIV	VRSTA
PC Kostanjevica na Krki	Zemljišče
Termalna vas Kostanjevica na Krki	Zemljišče
Turistično naselje Slinovce-Karlče	Zemljišče

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Tabela 8: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Krško

NAZIV	VRSTA
PC DRNOVO VZHOD	Mešana PC
PC DRNOVO ZAHOD	Proizvodna / Industrijska
PC LESKOVEC	Mešana PC
PC MDB	Obrtna PC
PC Podbočje	Podjetniška PC
PC pri Vipapu	Proizvodna / Industrijska PC
PC RAKA	Logistična PC
PC SENOVO	Mešana PC

PC Veliki podlog 1	Proizvodna / Industrijska PC
PC Veliki podlog 2	Obrtna PC
PC Vrbina	Proizvodna / Industrijska PC
PC ŽADOVINEK	Mešana PC
Zazidljivo zemljišče v poslovni coni Drnovo vzhod	Zemljišče
Zazidljivo zemljišče v poslovni coni Drnovo vzhod	Zemljišče
Konjeniško turistični center Brege	Zemljišče
Območje bivšega ZD-Avtoline	DO storitvenih dejavnosti, DO javnih dejavnosti
Rezervoarji kerozina Kostak	DO obrambe, zaščite in reševanja
Tovarna Labod Krško	DO storitvenih dejavnosti, DO poslovnih, trgovskih in dr. storitvenih dejavnosti
Rezervoarji kerozina Leskovec	DO obrambe, zaščite in reševanja
Šrajbarski Turn	DO za bivanje, stara dotrajala stanovanjska območja
Rudnik Senovo separacija	DO pridobivanja mineralnih surovin, DO rudnika
Bivša raketna baza Gorica	DO obrambe, zaščite in reševanja

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Tabela 9: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Radeče

NAZIV	VRSTA
Obrtna cona Jagnjenica	Proizvodna / Industrijska PC
Obrtna cona Obrežje	Mešana PC

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Tabela 10: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Sevnica

NAZIV	VRSTA
Industrijska cona INES Sevnica	Mešana IC
Industrijska cona Sevnica	Proizvodna / Industrijska
Obrtna cona Krmelj	Obrtna
Poslovna cona Blanca	Mešana PC
Poslovna cona Krmelj	Proizvodna / Industrijska
Poslovna cona ob HE Boštanj	Proizvodna / Industrijska
Poslovna cona TC Mercator - Boštanj	Mešana PC
Jalovišče Krmelj	DO pridobivanja mineralnih surovin, DO rudnika
Rudnik nekovin Blanca	DO pridobivanja mineralnih surovin, DO rudnika

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

2.3. ANALIZA INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU

Obmejna problemska območja (OPO) v posavski regiji, občine Bistrica ob Sotli, Brežice in Kostanjevica na Krki razpolagajo s številnimi potencialnimi investicijskimi, toda žal še ne popolnoma izkoriščenih priložnosti. Tako kot druge občine v regiji potrebujejo več vlaganj za razvoj infrastrukture, spodbujanje inovacij ter ustvarjanje delovnih mest. Po posameznih občinah na območju, posebej v občini Brežice je razen poslovnih con, tudi večje število neizkoriščenih degradiranih območij (DO), zemljišč, objektov ter poslovnih prostorov, ki so na razpolagi potencialnim investitorjem.

Spodaj so navedene investicijske priložnosti po posameznih občinah na obmejnih problemskih območjih v Posavju.

Tabela 11: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov na OPO

Občina	NAZIV	VRSTA
Bistrica ob Sotli	Industrijska cona Hrastje	Zemljišče
Bistrica ob Sotli	Kumrovška proga	Degradirano območje (DO), DO Prometne infrastrukture
Brežice	Gospodarska cona Slovenska vas	Zemljišče, poslovne stavbe,
Brežice	Industrijska cona Brežina	Zemljišče
Brežice	Obrtna cona Dobova	Zemljišče
Brežice	Poslovni prostori Obrežje 79, Jesenice na Dolenjskem	Vstop v lastništvo-poslovni prostori
Brežice	Beti Dobova	DO industrijskih in obrtnih dejavnosti
Brežice	Blagovnica Brežice	DO storitvenih dejavnosti
Brežice	Hotel AGRAD Bizeljsko	DO predhodne rabe, DO opuščenega gradbišča
Brežice	Jutranjka Brežice	DO industrijskih in obrtnih dejavnosti
Brežice	Kmetijska farma Cerklje	DO kmetijske dejavnosti
Brežice	Kmetijska farma Trnje	DO kmetijske dejavnosti
Brežice	Koreja	DO za bivanje, stara dotrajala stanovanjska območja
Brežice	Posestvo Vita	DO kmetijske dejavnosti
Kostanjevica na Krki	PC Kostanjevica na Krki	Zemljišče
Kostanjevica na Krki	Termalna vas Kostanjevica na Krki	Zemljišče
Kostanjevica na Krki	Turistično naselje Slinovce-Karlče	Zemljišče

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Grafikon 10: Razpoložljivost investicijskih površin na OPO v Posavju po občinah

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>, lastni izračun

Kot je razvidno iz navedenih podatkov je največja razpoložljivost z investicijskimi površinami v Občini Brežice, občini Bistrica ob Sotli in Kostanjevica na Krki pa razpolagata z malo in statistično enako, toda strukturno različno razpoložljivostjo investicijskih zemljišč in objektov, ki bi bili zanimivi potencialnim investorjem.

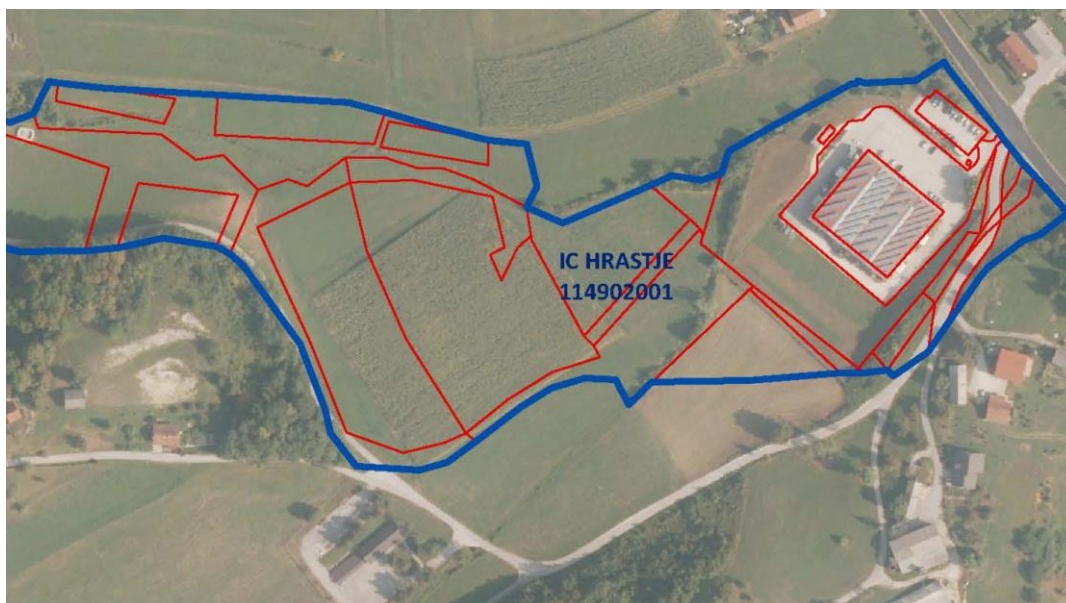
2.3.1. OBČINA BISTRICA OB SOTLI

2.3.1.1. POSLOVNE CONE/OBMOČJA:

1. INDUSTRIJSKA CONA HRASTJE

Površina 58.710 m², nezasedena površina 56.147 m², 100% zasedenost poslovnih prostorov, 10% zasedenost zemljišč, ki so v javnem lastništvu in so na voljo za nakup ali najem, opremljena z vodovodom, kanalizacijo, telefonom in optičnim omrežjem, 20 km oddaljena od avtoceste A2, oddaljenosti letališč: Maribor (46 km), Zagreb (48 km), Ljubljana (94 km). V coni je že obstoječa industrijska stavba (AS SYSTEM proizvodnja, trgovina in storitve d.o.o.) ter prosta zemljišča, kot je razvidno iz spodnje slike:

Slika 17: Obrtno-poslovna cona Hrastje

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 18: Lokacija Obrtno-poslovne cona Hrastje

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

2. KUMROVŠKA PROGA (DO PROMETNE INFRASTRUKTURE)

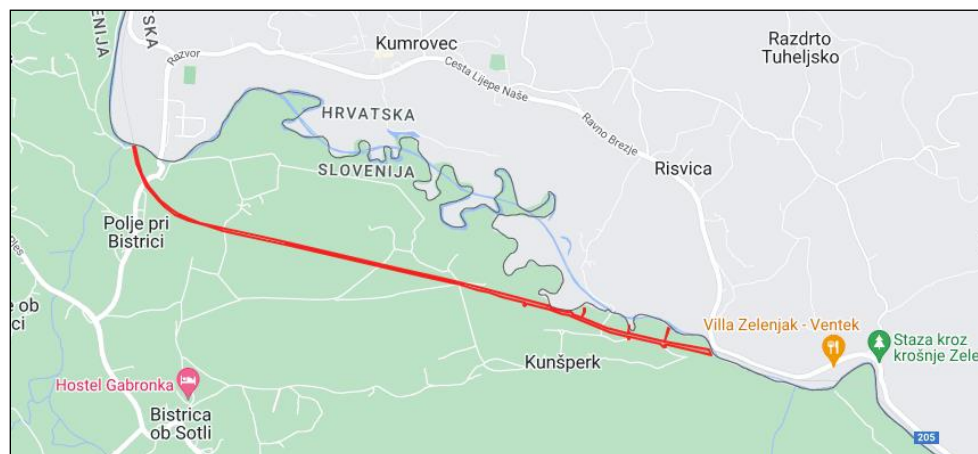
Kumrovška proga, kot degradirano območje (DO) prometne infrastrukture, zajema 60.900 m² v javnem lastništvu. Območje je povsem opuščeno in ni vzdrževano, toda ponuja številne možnosti investiranja (npr., obnova in uporaba v prometni infrastrukturi, morebitna turistična atrakcija ali rušenje in izgradnja nečesa drugega na tem območju)

Slika 19: Kumrovška proga

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 20: Lokacija Kumrovške proge

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

2.3.1.2. RAZLOGI ZA VLAGANJE NA OBMOČJA:

1. Že obstoječa infrastruktura in industrijski objekt ter dobre prometne povezave ponujajo številne priložnosti za industrijsko proizvodnjo, kmetijske in storitvene dejavnosti ali povezanost s turizmom
2. Naravne lepote in mirno okolje: Privlačnost narave in miru lahko privabi turiste ter ponudi prostor za razvoj ekoloških projektov. Območja za turistične dejavnosti, kot so Sotelsko jezero in okoliška narava ponujajo priložnosti za razvoj turističnih kompleksov, kampov ali hotelov. Investicije v turizem bi izkoristile naravne lepote območja ter privabile obiskovalce iz

Slovenije in tujine in prispevale razvoju ekološkega turizma: Zeleni turizem je v vzponu, in Bistrica ob Sotli ima potencial postati destinacija za okoliško ozaveščene obiskovalce.

3. Kmetijska zemljišča: Velike površine kmetijskih zemljišč nudijo možnosti za investicije v kmetijsko proizvodnjo, predelavo ali razvoj ekoloških kmetij. Raznolika kmetijska dejavnost bi lahko prispevala k lokalnemu gospodarstvu in zaposlovanju.

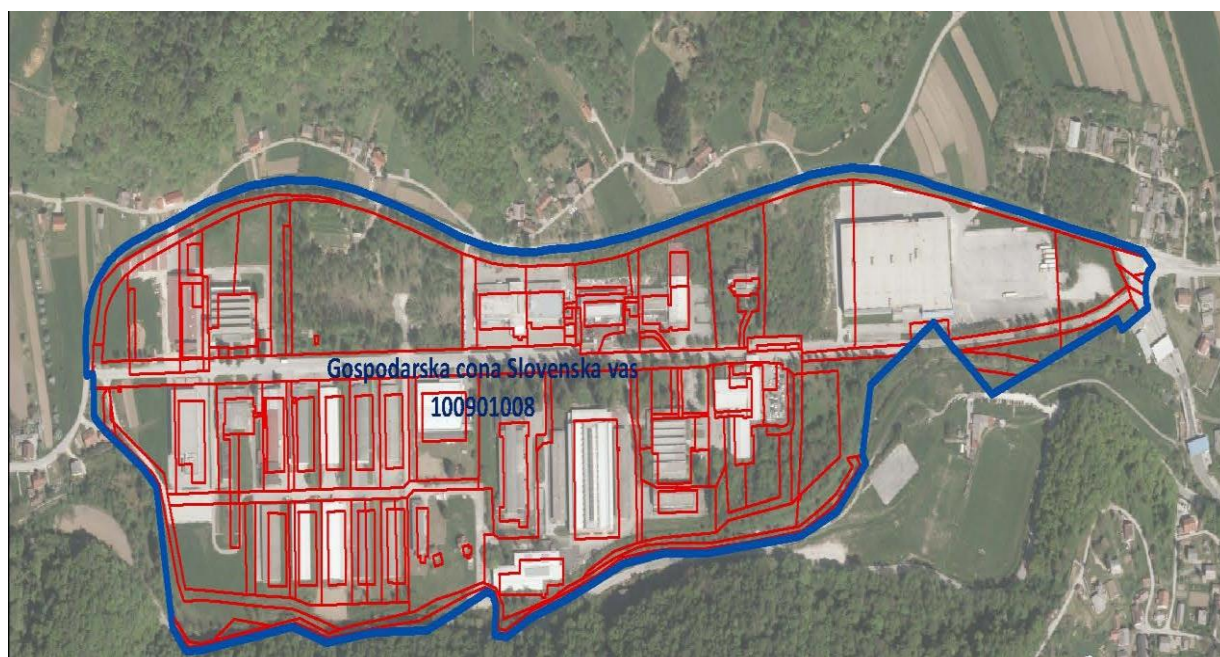
2.3.2. OBČINA BREŽICE

2.3.2.1. POSLOVNE CONE/OBMOČJA:

1. GOSPODARSKA CONA SLOVENSKA VAS

Gospodarska cona Slovenska vas, površine 330.000 m² je večinoma (85%) pozidana, niso pa zasedeni vsi prostori. Površina nezasedenega območja v coni je 62.092 m² in je večinoma last Ministrstva za obrambo. Komunalna opremljenost: električni tok, vodovod, optično omrežje, telefonsko omrežje, kanalizacija. Cona je komunalno opremljena primerno njeni dejavnosti, zato ostaja kot prioriteta, kamor se usmerja proizvodne dejavnosti ter skuša oživiti nekoč dejavno industrijsko cono. Cona je od AC oddaljena 2 km, od najbližjega letališča (Zagreb) 32 km ter od železnice 15 km. Občina vodi postopek umeščanja navezava cone na avtocesto, ki bodo cono, ki je v njeni neposredni bližini, bolj ustrezno povezali z avtocesto. (Vir: <https://www.brezice.si/sl/obcina-brezice/poslovne-cone/>, Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>)

Slika 21: Gospodarska cona Slovenska vas

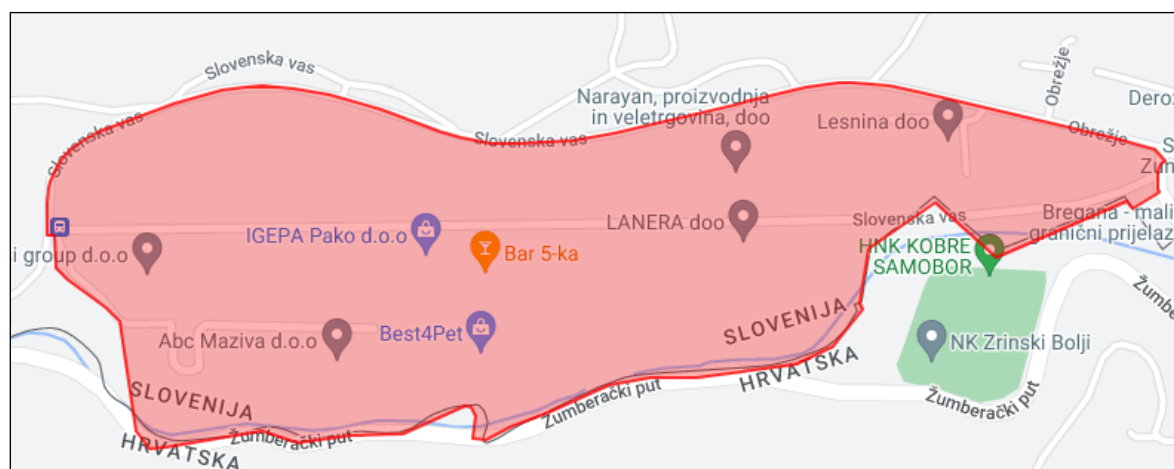
Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 22: Gospodarska cona Slovenska vas

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 23: Lokacija Gospodarske cone Slovenska vas

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

2. INDUSTRIJSKA CONA BREZINA

Industrijska cona v Brezini, površine 350.000 m², z nezasedeno površino 140.507 m², je pozidana 30 %. Pozidani del cone pa je zaseden v celoti.

Cona je v večjem delu komunalno opremljena, potrebno jo je opremiti le še na skrajnem severnem delu. V lastništvu so vključeni zasebni lastniki, 170.000 m² pa je v lastništvu podjetja Skala d.o.o.

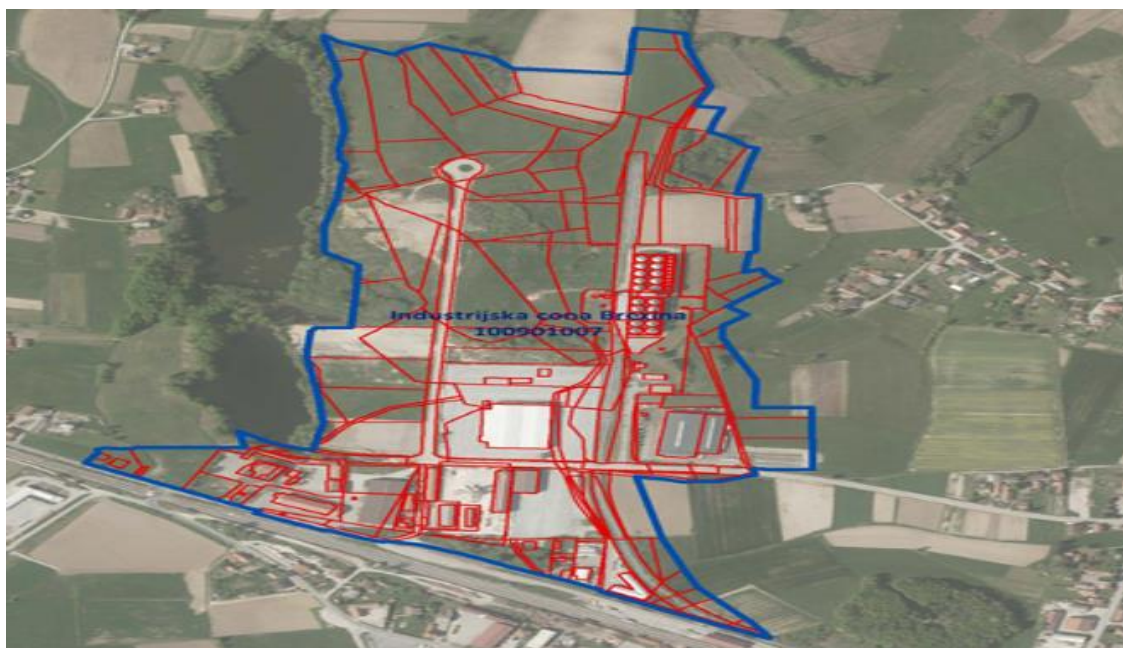
Nahaja se severno od mesta Brežice, od avtocesto je oddaljena 5 km. Tako rekoč je v neposredni bližini Zagreba (oddaljena 43 km) in njegovega letališča. Nahaja se tik ob, severno

nad železniško postajo Brežice, v cono vodi tudi industrijski tir, trenutno namenjen potrebam blagovnih rezerv. V fazi načrtovanja je tudi povezovalna cesta Krško – Brežice, ki bo potekala tako, da bo brezinsko industrijsko cono vpela v prometni tok med Krškim in Brežicami ter jo s hitrejšo povezavo navezala na avtocesto.

Cona je namenjena industrijskim dejavnostim, kot spremljajoče dejavnosti industrijskim se lahko umeščajo tudi promet in skladiščenje, poslovne, obrtne, trgovske in storitvene dejavnosti ter dejavnost gostinstva, če služijo temu območju.

(Vir: <https://www.brezice.si/sl/obcina-brezice/poslovne-cone/> Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>)

Slika 24: Industrijska cona Brežina

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 25: Industrijska cona Brežina

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 26: Lokacija Industrijske cone Brezina

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

3. OBRтна CONA DOBOVA

Obrtna cona Dobova površine 90.000 m² je trenutno skoraj polna, po zadnjih podatkih ima le eno prosto površino, ki pa je že aktivirana in zaenkrat še brez gradbenega dovoljenja. Nahaja se tik ob železnici, od AC priključka je oddaljena 6 km, od najbližjega letališča pa 50 km. Cona je komunalno opremljena.

Občina zaradi zasedenosti cone načrtuje njeno širitev s katero bo pridobila približno 8 hektarjev novih zazidljivih površin

Obrtna cona je v osnovi namenjena razvoju trgovskih in storitvenih, poslovnih, obrtnih, proizvodnih dejavnosti, prometu in skladiščenju.

Občinski podrobni prostorski načrt širitve cone (OPPN), ki je osnova za nadaljnje komunalno opremljanje in pozidavo je v postopku potrjevanja (Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za širitev obrtne cone Dobova (Uradni list RS, št. 35/2024 z dne 26.4.2024)).

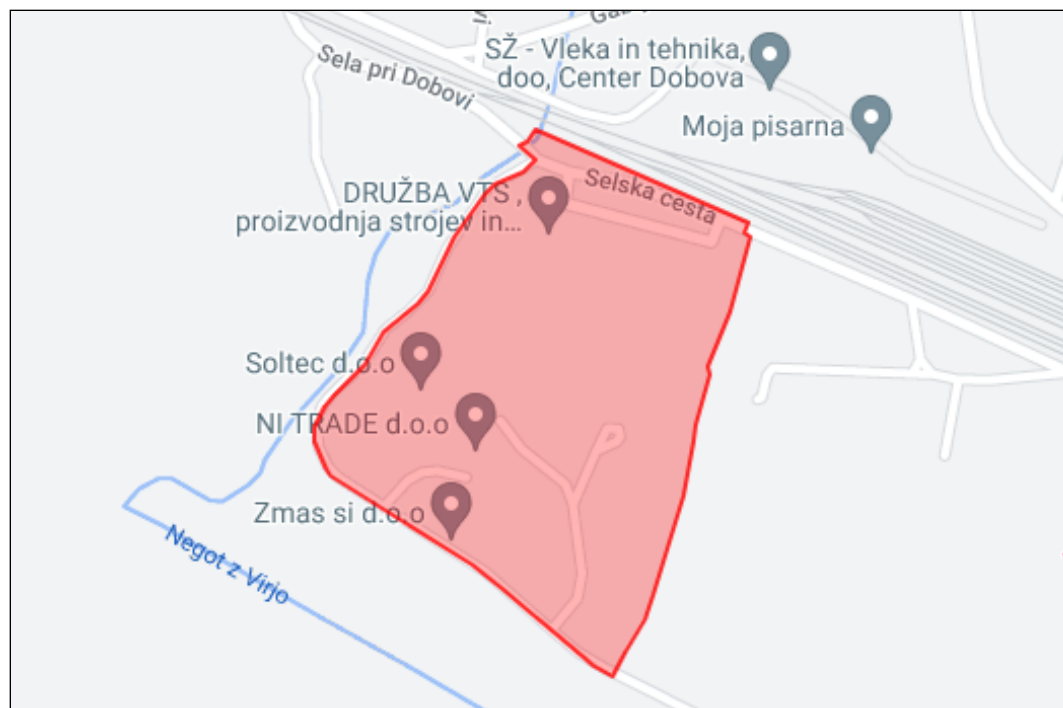
(Vir: <https://www.brezice.si/sl/obcina-brezice/poslovne-cone/>, Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>).

Slika 27: Obrtna cona Dobova

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 28: Lokacija Obrtne cone Dobova

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

4. POSLOVNI PROSTORI OBREŽJE 79, JESENICE NA DOLENJSKEM

Pisarniško- storitveni prostori skupne velikosti 740 m² v lasti SDH se nahajajo na Terminalu v Obrežju v poslovnem objektu zgrajenem leta 2003. V objektu je na voljo 12 poslovnih prostorov s pripadajočimi 23-imi parkirnimi mesti.

Poslovni prostori so različnih velikosti in se gibljejo med 29 in 92 m².

Stavba je umeščena na frekventni in zelo dostopni lokaciji v neposredni bližini mejnega prehoda s Hrvaško. Trenutno v objektu prevladuje špediterska dejavnost.

Možna je odprodaja poslovnih deležev in tudi nakup posameznih poslovnih prostorov s pripadajočimi parkirnimi mesti. Poslovno stavbo trenutno zasedajo predvsem transportna podjetja.

Slika 29: Poslovni prostori Obrežje 79, Jesenice na Dolenjskem

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

5. BETI DOBOVA

Kot degradirano območje (DO) industrijskih in obrtnih dejavnosti, površine 4.300 m², v zasebni lasti, je povsem opuščeno območje, na katerem se je nahajal nekdanji obrat Beti konfekcija in industrijska prodajalna. Komunalna opremljenost: obstaja možnost priklopa na električni tok, vodovod, optično omrežje, telefonsko omrežje, kanalizacijo.

Slika 30: Beti Dobova

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 31: Beti Dobova

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

6. BLAGOVNICA BREŽICE

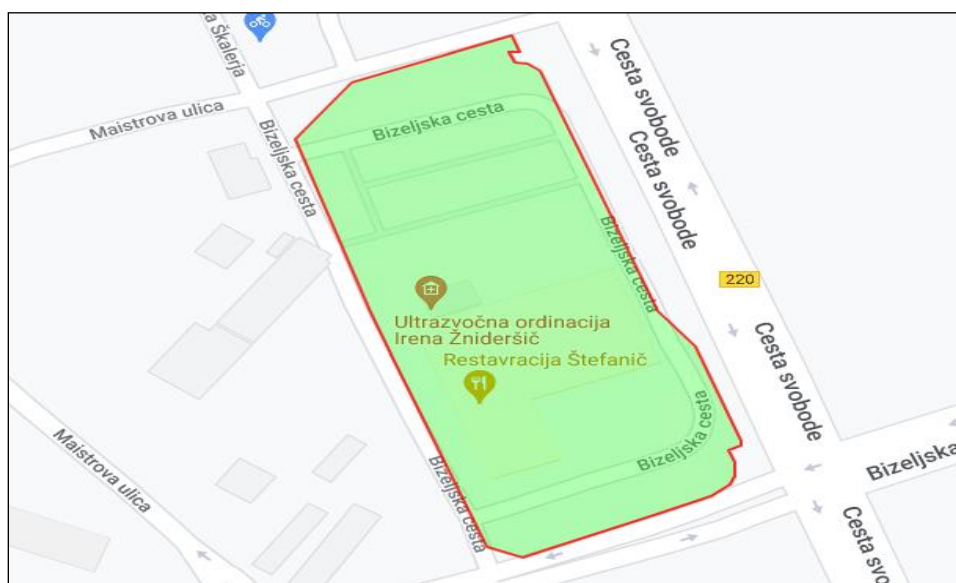
Blagovnica Brežice kot degradirano območje (DO) storitvenih dejavnosti se nahaja v centru mesta Brežice z nezasedeno površino 12.178 m². Območje je pretežno opuščeno (od 50 do 99 %) in slabo vzdrževano. Lastništvo je zasebno (pravne in fizične osebe). Območje ima dobre prometne povezave in podporno infrastrukturo. Najbližje letališče: Zagreb: 40 km, najbližja avtocesta: A2 - 15 km. (Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>)

Slika 32: Blagovnica Brežice

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 33: Lokacija Blagovnice Brežice

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

7. HOTEL AGRAD BIZELJSKO

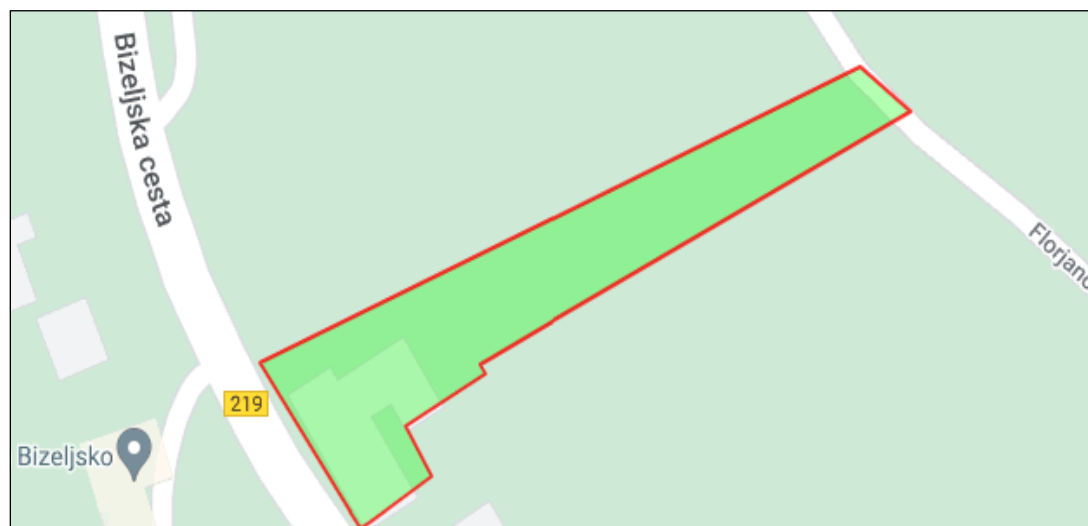
Hotel AGRAD Bizeljsko s površino 3624,57 m² sodi v degradirano območje (DO) predhodne rabe. Območje je povsem opuščeno in slabo vzdrževano in je v zasebni lasti. Komunalna opremljenost: obstaja možnost priklopa na električni tok, vodovod, optično omrežje, telefonsko omrežje, kanalizacijo.

Slika 34: Hotel AGRAD Bizeljsko

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 35: Lokacija hotela AGRAD Bizeljsko

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

8. JUTRANJKA BREŽICE

Jutranjka Brežice, nekdanja stavba proizvodnega obrata Jutranjke v Brežicah, zraven Policijske postaje Brežice, kot degradirano območje (DO) industrijskih in obrtnih dejavnosti, razpolaga z 2.283 m² proste površine, ki je v mešani lasti. Komunalna opremljenost: obstaja možnost priklopa na električni tok, vodovod, optično omrežje, telefonsko omrežje, kanalizacijo.

Slika 36: Jutranjka Brežice

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 37: Lokacija Jutranjke Brežice

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

9. KMETIJSKA FARMA CERKLJE

Kmetijska farma Cerklje s prosto površino 26.177 m² sodi v degradirano območje (DO) kmetijske dejavnosti. Komunalna opremljenost: obstaja možnost priklopa na električni tok, vodovod, optično omrežje, telefonsko omrežje, kanalizacijo. Območje je v zasebni lasti in je povsem opuščeno ter ni vzdrževano. Najbližje letališče je Zagreb: 46 km, in najbližja avtocesta: A2 - 15 km.

Slika 38: Kmetijska farma Cerklje

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 39: Lokacija kmetijske farme Cerklje

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

10. KMETIJSKA FARMA TRNJE

Kmetijska farma Trnje v velikosti 27.042,48 m² je degradirano območje (DO) kmetijske dejavnosti.

Komunalna opremljenost: obstaja možnost priklopa na električni tok, vodovod, optično omrežje, telefonsko omrežje, kanalizacijo. Območje v zasebni lasti je pretežno opuščeno (50-99%) in ni vzdrževano.

Slika 40: Kmetijska farma Trnje

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 41: Lokacija kmetijske farme Trnje

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

11. KOREJA

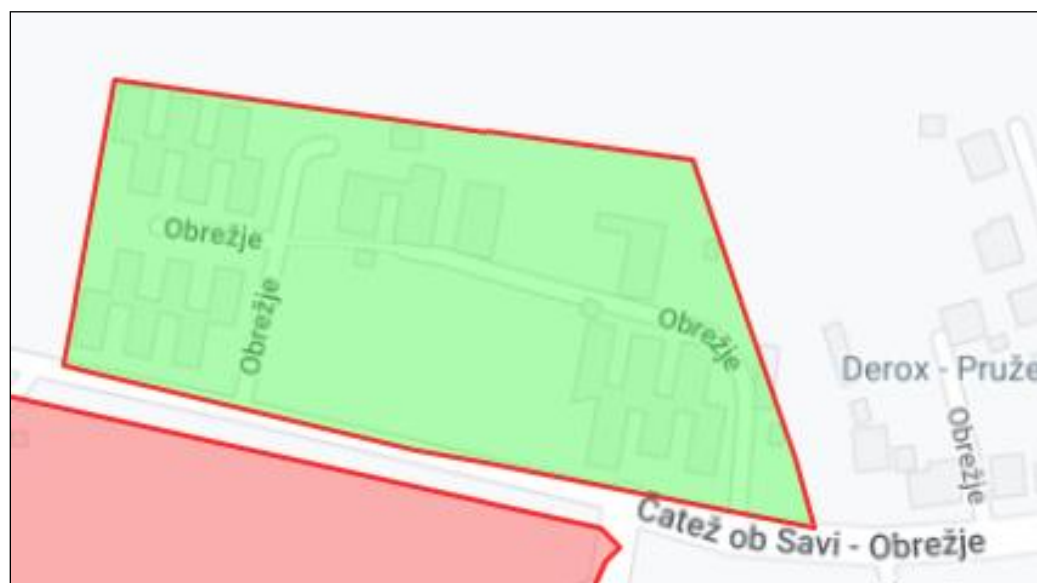
Degradirano območje (DO) za bivanje, stara dotrajala stanovanjska območja, v velikosti 25.454,92m² v zasebni lasti je pretežno opuščeno (50-99%) in ni vzdrževano. Komunalna opremljenost: obstaja možnost priklopa na električni tok, vodovod, optično omrežje, telefonsko omrežje, kanalizacijo. Najbližje letališče Zagreb je oddaljeno 32 km, najbližja avtocesta: A2 pa 15 km.

Slika 42: Koreja

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 43: Lokacija Koreja

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

12. POSESTVO VITA

Posestvo Vita v velikosti 76.431,4 m² je v zasebni lasti in je degradirano območje (DO) kmetijske dejavnosti. Najbližje letališče Zagreb je oddaljeno 41 km, najbližja avtocesta: A2 pa 15 km. Komunalna opremljenost: obstaja možnost priklopa na električni tok, vodovod, optično omrežje, telefonsko omrežje, kanalizacijo

Slika 44: Posestvo Vita

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 45: Lokacija Posestva Vita

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

2.3.2.2. RAZLOGI ZA VLAGANJE NA OBMOČJA:

1. Poslovna cona Krška vas, Industrijska cona Brezina, Obrtna cona Dobova, ponujajo različne možnosti za investicije v proizvodnjo, logistiko in storitvene dejavnosti. Zemljišča so primerna za gradnjo proizvodnih obratov ali logističnih centrov.
2. Območja ob reki Savi: Razvoj turističnih dejavnosti ob reki Savi, kot so rekreacijski centri ali kampi, bi izkoristil geografsko pozicijo občine.
3. Veliko neizkoriščenih degradiranih objektov, ki ponujajo številne neizkoriščene možnosti
4. Strateška logistična lega: Položaj blizu meje s Hrvaško in dobre prometne povezave omogočajo logistično prednost.
5. Raznolikost poslovnih dejavnosti: Investitorji lahko izbirajo med različnimi sektorji, kar omogoča prilagajanje glede na lastne poslovne potrebe.

2.3.3. OBČINA KOSTANJEVICA NA KRKI

2.3.3.1. POSLOVNE CONE/OBMOČJA:

1. POSLOVNA CONA KOSTANJEVICA NA KRKI

Poslovna cona Kostanjevica na Krki razpolaga s 60.000 m² površine z nezasedeno površino 57.315 m². Zasedenost zemljišča je 40%. Zemljišče je v zasebni lasti (pravne in fizične osebe). Gre za delno delujočo poslovno cono, v kateri je možen nakup zemljišča. Komunalna opremljenost: električni tok, vodovod, telefonsko omrežje, kanalizacija. Oddaljenost avtoceste: A2 (7 km), oddaljenost letališča: Zagreb (52 km), Maribor (73 km), Ljubljana (85 km).

Slika 46: Poslovna cona Kostanjevica na Krki

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 47: Lokacija Poslovne cone Kostanjevica na Krki

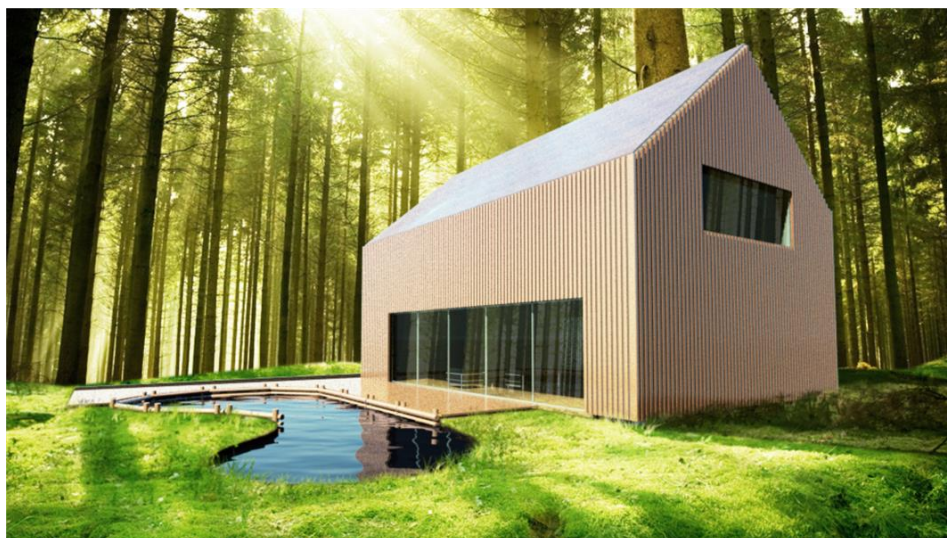

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

2. TERMALNA VAS KOSTANJEVICA NA KRKI

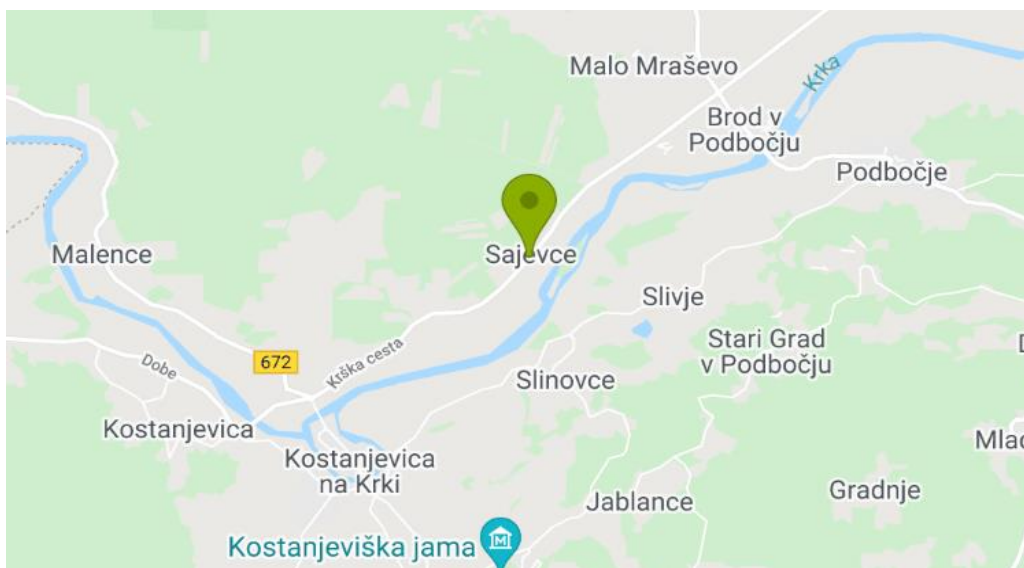
Na zemljiščih v velikosti 50.000 m², ki so v zasebni lasti, je predvidena gradnja Termalne vasi. Nosilec projekta je Savaprojekt d.d. Gradnja nove termalne vasi v Kostanjevici na Krki predvideva ekskluzivno zdravilišče z javnimi kopališči in individualnimi hišami z zasebnimi bazeni s termalno vodo. Na območju skoraj 5 hektarjev bosta dve prepoznavni, a skupaj povezani površini - javno in zasebno. V manjšem delu nove termalne vasi je predvidena javna površina z upravo stavbo, recepcijo, restavracijo in drugimi javnimi objekti, ki oskrbujejo in podpirajo javno kopališče (vključno s parkiriščem). Na javni površini bo tudi velik, več kot 5.000 m² velik naravni bazen s termalno vodo, ki bo na voljo (lokalnemu) prebivalstvu. Preostalo območje nove termalne vasi bo bolj zasebno in na voljo lastnikom in najemnikom posameznih hiš. Na voljo bo 28 zasebnih zemljišč (po 700-900 m²), na katerih bodo gradili posamezne hiše z zasebnimi termalnimi naravnimi bazeni. Zemljišča so predvidena za prodajo potencialnim investitorjem.

Slika 48: Termalna vas Kostanjevica na Krki

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 49: Lokacija Termalne vasi Kostanjevica na Krki

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

3. TURISTIČNO NASELJE SLINOVCE-KARLČE

Območje na katerem je predvidena gradnja Turističnega naselja Slinovce – Karlče je namenjeno za izvajanje mirne turistične dejavnosti oziroma za zdraviliško-sprostitutveni turizem, občasnemu bivanju, sprostitvi in rekreaciji v naravnem okolju.

Ob obstoječem lesenem, legalno zgrajenem objektu je na območju namenske rabe BT (površine za turizem) možna postavitve največ desetih lesenih hiš, velikosti do 50 m² in z največ 30 ležišči. Pri gradnji bo ohranjena najmanj polovica dreves v obstoječem gozdu.

Pas ob reki Krki (med reko in obstoječim objektom – območje namenske rabe ZS (urejene zelene površine)) bo ostal v celoti nepozidan. Prav tako se ne bo posegalo v brežino reke Krke in na njej se ne predvideva gradnja objektov.

Vsa potrebna dodatna komunalna infrastruktura se bo izvedla na način, da se v najmanjši možni meri posega v koreninski sistem dreves. Na poplavnem območju gradnja novih objektov ni dopustna. Skupna parkirišča se uredijo ob regionalni cesti.

V sklopu parkirišč je možna ureditev parkiranja za avtodome, ki bodo gosti tega območja. Dostop motornih vozil do obstoječega in predvidenih stavb bo le interventni in za dostavo, ves ostali promet se ustavlja ob regionalni cesti.

Parkirišče je treba ustrezno urediti (utrjene manipulativne površine) in komunalno opremiti (ločeno zbiranje padavinskih vod z oljnimi lovilci). Parkirišča se ne osvetljuje.

Posegi v gozdna zemljišča (G) so dopustni v skladu s 120. členom odloka o Občinskem prostorskem načrtu Občine Kostanjevica na Krki.

Slika 50: Turistično naselje Slinovce-Karlče

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

Slika 51: Lokacija Turističnega naselja Slinovce – Karlče

Vir: <https://investslovenia.spiritslovenia.eu>

2.3.3.2. RAZLOGI ZA VLAGANJE NA OBMOČJA

1. Kulturna dediščina: Razvoj kulturnega turizma lahko privabi obiskovalce zaradi bogate kulturne dediščine.
2. Poudarek na trajnosti: Investicije v ekološke projekte bi odgovarjale trendom in pričakovanjem okoljsko ozaveščenih potrošnikov.
3. Območja v mestnem jedru: Renovacija ali razvoj objektov v mestnem jedru za kulturne ali turistične namene bi lahko pritegnila obiskovalce in ustvarila gospodarsko dejavnost v kraju.
4. Kmetijska zemljišča za ekološko kmetovanje: Možnosti za razvoj ekološkega kmetovanja in lokalne prodaje bi lahko privabile investitorje v kmetijski sektor.

Vsaka od občin ima specifična območja ali potenciala, ki ponujajo priložnosti za razvoj različnih sektorjev. Turizem, ekološko kmetovanje, logistika in kulturne dejavnosti so nekateri od potencialnih sektorjev za investicije.

2.4. KLJUČNE UGOTOVITVE ANALIZE INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU

- V vseh treh občinah obmejnih problemskih območjih v Posavju se soočajo s specifični izzivi, ki izhajajo iz geografske lege in zgodovinskih dejavnikov. Med drugimi so tudi pomanjkanje delovnih mest in odseljevanje prebivalstva, omejene gospodarske priložnosti, slabo razvita infrastruktura, na področju kmetijstva pa še zastarela oprema in pomanjkanje podpore za razvoj novih praks.
- Vse navedeno pa posledično ogroža razvoj problemskih območij v regiji in tudi trajnostno perspektivo ne samo regije Posavje, temveč vse regije z obmejnimi območji v Sloveniji.
- Obmejna problemska območja (OPO) v posavski regiji, občine Bistrica ob Sotli, Brežice in Kostanjevica na Krki razpolagajo s številnimi potencialnimi investicijskimi, toda žal še ne popolnoma izkoriščenimi priložnostmi. Tako kot druge občine v regiji potrebujejo več vlaganj za razvoj infrastrukture, spodbujanje inovacij ter ustvarjanje delovnih mest. Po posameznih občinah na območju, posebej v občini Brežice je razen poslovnih con tudi večje število neizkoriščenih degradiranih območij (DO), zemljišč, objektov ter poslovnih prostorov, ki so na razpolagi potencialnim investitorjem.
- Obseg in zasedenost poslovnih con v regiji Posavje in na obmejnih problemskih območjih v Posavju je po stanju leta 2023 na razpolago nekaj manj kot polovica razpoložljivih površin. Kljub povpraševanju pa polnjenje razpoložljivih površin poteka počasneje, ker te še niso v celoti komunalno opremljene in so hkrati v lasti več zasebnih lastnikov, postopki urejanja pa so dolgotrajni in za investitorje pogosto predstavljajo visoko oviro za poslovno odločitev.
- Na regionalnem nivoju izvajanje specifičnih nalog v smislu zagotavljanja specifičnih regionalnih oz. lokalnih podatkov, ki praviloma niso javno dostopni ter zagotavljanje čim boljšega servisa potencialnim investitorjem v Sloveniji v regiji Posavje trenutno opravlja Regionalna razvojna agencija Posavje na osnovi pogodbe z Javno agencijo Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije - SPIRIT
- Regionalna razvojna agencija Posavje izvaja tudi aktivnosti za privabljanje tujih in domačih investitorjev na obmejna problemska območja v regiji Posavje v okviru projekta »Promocija obmejnih problemskih območij v posavski regiji«, ki ga sofinancira Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj v okviru Programa razvojnih spodbud za obmejna problemska območja v obdobju 2022-2025
- Razen zgoraj navedenega, obstoječih SPOT točk in Podjetniškega inkubatorja v Krškem ter področnih zbornic, se regija Posavje se sooča s pomanjkanjem inovativnega podpornega okolja.
- Največja razpoložljivost z investicijskimi površinami je v občini Brežice, občini Bistrica ob Sotli in Kostanjevica na Krki pa razpolagata z malo in statistično enako, toda strukturno različno razpoložljivostjo investicijskih zemljišč in objektov, ki bi bili zanimivi potencialnim investitorjem.

- *Vsaka od občin ima specifična območja ali potenciale, ki ponujajo priložnosti za razvoj različnih sektorjev. Proizvodne dejavnosti, turizem, ekološko kmetovanje, logistične in kulturne dejavnosti so nekateri od potencialnih sektorjev za investicije.*

2.5. SWOT ANALIZA INVESTICIJSKIH PRILOŽNOSTI NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU

PREDNOSTI	SLABOSTI
Logistična lega: Geografsko ugodna pozicija obmejnega območja omogoča dostopnost do mednarodnih trgov ter ugodno logistično pozicijo za distribucijske dejavnosti. Naravne lepote: Območje ponuja naravne lepote, ki so privlačne za razvoj turizma in rekreacijskih dejavnosti. Kulturna dediščina: Bogata kulturna dediščina na območju privablja obiskovalce in ponuja priložnosti za razvoj kulturnega turizma ter umetniških dejavnosti. Raznolikost poslovnih con in območij: Razpoložljiva poslovna območja nudijo priložnosti za investicije v različne sektorje, kot so proizvodnja, logistika, turizem in kmetijstvo.	Omejena infrastruktura: Pomanjkanje razvite infrastrukture, ki otežuje dostop do razvite (avtocesta, železnica...) lahko otežuje privabljanje večjih investicij ter razvoj gospodarstva. Visoka brezposelnost: Območje se sooča z visoko stopnjo brezposelnosti in pomanjkanjem ustreznih kadrov, kar predstavlja izziv za razvoj delovne sile in gospodarstva. Omejene poslovne cone in objekti za večje razvojne projekte : Omejene možnosti za investicije v poslovne cone in objekte lahko omejujejo razvoj večjih industrijskih projektov.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
Trajnostni projekti: Poudarek na ekoloških projektih, trajnostnem turizmu in zeleni energiji privablja investitorje, ki sledijo tem trendom. Razvoj turizma: Izkoristek naravnih in kulturnih bogastev za razvoj turističnih dejavnosti ter krepitev lokalnega gospodarstva. Povezava z mednarodnimi trgi: Geografska bližina drugih držav omogoča dostop do mednarodnih trgov ter olajša mednarodno poslovanje in trgovino	Omejena dostopnost: Slaba infrastruktura lahko oteži dostop do območja, kar odvrača potencialne investitorje. Odvisnost od mejnega prometa: Morebitne spremembe v mejnih pravilih ali gospodarskih odnosih s sosednjimi državami bi lahko vplivale na poslovanje. Omejitve na zavarovanih območjih Natura 2000: Zavarovana območja onemogočajo investicije v večje projekte, ki bi zajemale celotno OPO Odvisnost od specifičnih sektorjev: Prevelika odvisnost od turizma ali drugih specifičnih sektorjev lahko predstavlja tveganje v primeru padca turističnih obiskov ali sprememb v trendih.

2.6. PRIPOROČILA ZA SPODBUJANJE INVESTICIJ NA OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V POSAVJU

Izboljšanje privabljanja investorjev in spodbujanje investicij na obmejnih problemskih območjih Posavja, ki vključujejo občine Bistrico ob Sotli, Brežice in Kostanjevico na Krki, zahteva celosten pristop in usklajene ukrepe na več ravneh. Glede na ključne izzive in priložnosti, ki jih je izpostavila analiza, se lahko priporoči naslednje:

Infrastrukturalne izboljšave:

- *Komunalna opremljenost: Osredotočiti se je potrebno na hitro dokončanje komunalne opreme na razpoložljivih površinah. Sodelovanje z zasebnimi lastniki za pospešitev procesa bi bilo ključno.*
- *Povezljivost: Izboljšanje infrastrukture in prometne povezave, da bi olajšali dostop do teh območij. To vključuje cestne in druge prometne povezave, pa tudi digitalno infrastrukturo (širokopasovno in drugo infrastrukturo elektronskih komunikacij).*

Spodbujanje gospodarske rasti:

- *Spodbujanje inovacij: Ustvarjanje podpornega okolje za inovacije in razvoj novih praks, zlasti v kmetijstvu, kar lahko vodi k bolj učinkoviti rabi zemljišč in opreme.*
- *Turizem in kulturne dejavnosti: Promoviranje turizma, kulturnih dejavnosti in ekološkega kmetovanja kot sektorjema z visokim potencialom za investicije. Razvoj teh sektorjev bi lahko pritegnil nove investitorje.*

Podpora investorjem:

- *Zmanjšanje birokratskih ovir: Pospeševanje in poenostavitev postopkov pridobivanja dovoljenj in urejanja zemljišč za investitorje. To bo povečalo privlačnost območja za poslovne odločitve.*
- *Informacijska podpora: Razvoj platforme ali storitve, ki zagotavljajo natančne lokalne in regionalne podatke, ki so pomembni za potencialne investitorje.*

Razvoj podpornega okolja:

- *Sodelovanje med agencijami: Povečati sodelovanje med Regionalno razvojno agencijo Posavje in drugimi regionalnimi organi ter subjekti za spodbujanje investicij.*
- *Inovativni inkubatorji: Ustvarjanje in spodbujanje inovativnih inkubatorjev ter poslovnih centrov za podporo novim podjetjem.*

- *Izobraževanje in usposabljanje: Ponujanje programov za usposabljanje delovne sile v skladu z zahtevami prihodnjih investorjev.*

Promocija investicijskih priložnosti:

Uspešna promocija zahteva doslednost, ciljno usmerjenost in sodelovanje med različnimi akterji:

- *Digitalna prisotnost: Na spletni strani podrobno predstavljati prednosti in priložnosti investiranja, vključiti informacije o infrastrukturi, podpornih ukrepih, itd.*
- *Socialni mediji in digitalno oglaševanje: Izvajati kampanje na socialnih omrežjih in digitalno oglaševanje, ki ciljajo na investitorje. To lahko vključuje promocijske video posnetke, članke, sponzorirane vsebine itd.*
- *Udeležba na dogodkih, kot so investicijske konference, okrogle mize ali predstavitve, kjer bodo investitorji dobili vpogled v potencial območja.*
- *Sodelovanje s poslovnimi združenji, ki imajo stike z investitorji, da bi promovirali prednosti območja.*
- *Krepitev ugleda z uspešnimi zgodbami investicij, ki so že prisotne na območju in njihove pozitivne izkušnje.*

Z aktivnim in celostnim pristopom, usklajenimi prizadevanji na infrastrukturnem, gospodarskem, administrativnem in promocijskem področju se lahko privabi več investorjev v OPO v Posavju. Pomembno je, da se ta priporočila izvajajo skupaj z lokalnimi oblastmi, regionalnimi agencijami in investicijskimi organi za učinkovit in trajnosten razvoj.

3. KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Prihodi turistov v Sloveniji 2018-2022.....	11
Grafikon 2: Prenositve turistov v Sloveniji 2018-2022.....	11
Grafikon 3: Prihodi domačih in tujih turistov v VD Čatež in Posavje 2018-2022	12
Grafikon 4: Prenositve domačih in tujih turistov v VD Čatež in Posavje 2018-2022.....	13
Grafikon 5: Prihodi turistov na obmejna problemska območja po občinah v primerjavi z VD Čatež in Posavje 2018-2022	15
Grafikon 6: Prenositve turistov po občinah VD Čatež in Posavje 2018-2022	15
Grafikon 7: Prihodi in prenositve turistov, Posavska statistična regija po nastanitvenih obratih 2020-2022.....	17
Grafikon 8: Prenositvene zmogljivosti po občinah – Posavska regija, število stalnih ležišč-leto 2022. 17	
Grafikon 9: Prenositvene zmogljivosti po občinah – Posavska statistična regija, število stalnih ležišč 2019- 2022.....	18
Grafikon 10: Razpoložljivost investicijskih površin na OPO v Posavju po občinah	52

4. KAZALO SLIK

Slika 1: Občine v obmejni problemskih območjih	4
Slika 2: 4 Makro destinacije, 10 produktov	6
Slika 3: Občine v regiji Posavje	7
Slika 4: Model destinacijskega upravljanja na krovni ravni 2022-2028	8
Slika 5: 2019, šesto zaporedno rekordno leto za slovenski turizem	9
Slika 6: Turistično leto, ki ga je zaznamovala pandemija COVID-19.....	10
Slika 7: Pregled leta 2021	10
Slika 8: Vodilna destinacija Čatež in Posavje v makro destinaciji Termalna Panonska Slovenija.....	19
Slika 9: Vodilna destinacija Čatež in Posavje	20
Slika 10: Turistična ponudba Čatež in Posavje	21
Slika 11: Turistična ponudba Čatež in Posavje po produktih	22
Slika 12: Geografska lega Občine Bistrica ob Sotli.....	32

Slika 13: Podoba nove brežiške turistične znamke	34
Slika 14: Shema prioritetnih področij in pripadajočih ukrepov za razvoj turizma v občini Brežice	35
Slika 15: DNK, Vizija in akcijski nagovor Strategije trajnostnega razvoja turizma v občini Kostanjevica na Krki.....	38
Slika 16: Razpoložljivost površin v poslovnih conah v regiji Posavje.....	47
Slika 17: Obrtno-poslovna cona Hrastje	53
Slika 18: Lokacija Obrtno-poslovne cone Hrastje	53
Slika 19: Kumrovška proga	54
Slika 20: Lokacija Kumrovške proge	54
Slika 21: Gospodarska cona Slovenska vas.....	55
Slika 22: Gospodarska cona Slovenska vas.....	56
Slika 23: Lokacija Gospodarske cone Slovenska vas.....	56
Slika 24: Industrijska cona Brezina	57
Slika 25: Industrijska cona Brezina	57
Slika 26: Lokacija Industrijske cone Brezina	58
Slika 27: Obrtna cona Dobova	59
Slika 28: Lokacija Obrtne cone Dobova	59
Slika 29: Poslovni prostori Obrežje 79, Jesenice na Dolenjskem.....	60
Slika 30: Beti Dobova	61
Slika 31: Beti Dobova.....	61
Slika 32: Blagovnica Brežice.....	62
Slika 33: Lokacija Blagovnice Brežice.....	62
Slika 34: Hotel AGRAD Bizeljsko	63
Slika 35: Lokacija hotela AGRAD Bizeljsko.....	63
Slika 36: Jutranjka Brežice	64
Slika 37: Lokacija Jutranjke Brežice	64
Slika 38: Kmetijska farma Cerklje	65
Slika 39: Lokacija kmetijske farme Cerklje.....	65

Slika 40: Kmetijska farma Trnje	66
Slika 41: Lokacija kmetijske farme Trnje	66
Slika 42: Koreja	67
Slika 43: Lokacija Koreja	67
Slika 44: Posestvo Vita	68
Slika 45: Lokacija Posestva Vita	68
Slika 46: Poslovna cona Kostanjevica na Krki	69
Slika 47: Lokacija Poslovne cone Kostanjevica na Krki	70
Slika 48: Termalna vas Kostanjevica na Krki	70
Slika 49: Lokacija Termalne vasi Kostanjevica na Krki	71
Slika 50: Turistično naselje Slinovce-Karlče	72
Slika 51: Lokacija Turističnega naselja Slinovce – Karlče	72

5. KAZALO TABEL

Tabela 1: Prihodi in prenočitve domačih in tujih turistov skupaj po občinah, VD Čatež in Posavje 2018-2022	12
Tabela 2: Število prihodov in prenočitev domačih in tujih turistov skupaj po občinah na OPO v Posavju v primerjavi s številom prihodov in prenočitev v VD Čatež in Posavje v obdobju 2018-2022	14
Tabela 3: Deleži prenočitev turistov po letih in občinah v VD Čatež in Posavje	16
Tabela 4: Ocena sprejemljivosti naravne in kulturne dediščine za vključitev v turistično ponudbo Kostanjevice na Krki	36
Tabela 5: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Bistrica ob Sotli	48
Tabela 6: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Brežice	49
Tabela 7: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Kostanjevica na Krki	49
Tabela 8: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Krško	49
Tabela 9: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Radeče	50
Tabela 10: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov v občini Sevnica	50
Tabela 11: Razpoložljivost investicijskih zemljišč in objektov na OPO	51

